

Matyu

Matyu Re Basrasem Tuma Yenbo.

Kiyi late tuma.

Siglow eis rem Jisas re nowselke temenen nenbem wos tuma basrastene. Matyu Re Basrasem Tuma Yenbo et temnas yi siglow.

Matyu Re Basrasem Tuma Yenbo et God re nowselri tatame remne heyar nenbo tuma. Jisas Kraiss, God Reri Yen, re God reri kwom mesegenen nowselke yam, re more tame tem. Aboyei tatame rem God eterri Wule nenlaweyem, eker Jisas re Juda tatamekene agerbo tatamekene remne kwobo late yam. Matyu re etop basrasem.

Kiyisape God re Eterri Tuma wesowbem tame remne op wem. Yuri an tame wuri weraste, re kemne kwobo late. Re kemri keryen yen tete, re kemne heyar lakerete. Tuma wesow tame rem op metem, rem etop basrasem. Yuri Jisas re yam, re God Eterri Tuma heyar wesowbem, re God eterri wule heyar peterabem. Etop nenbem, Matyu re lam, re gwor siglow basrasem.

Juda tatame rem Israel nowselke tetane. Remri yeiwarege et Abrahamkene Moseskene nugwape agerbo tame mere. Jisas re God eterri kwom mesegenen Israel nowselke yam. Re Juda tame tem. Jisas rene nawo te wurem tuma, tame wuri re rene okke tirmunem tuma, re God Eterri Tuma wesowbem tuma, re sikanuma tatame remne heyarbem tuma, tatame rem rene pen sam tuma, re sele mei mesegenen sene wayen sim tuma, yuri tete wos tuma gwor siglowke basrastene.

Gwor siglow basrasem tame re reri sig be wem. Tame rem habom, Jisas reri anepoi tame, Matyu, re basrasem, etopkap gwor siglow reri sig et Matyu Re Basrasem Tuma.

Jisas re nowselke yam.*(Sapta 1:1–4:16)***Jisas Krais eterri yeiwarege sig.***(Luk 3:23-38)*

- 1** ¹ Jisas Krais eterri yeiwarege sig gwor. Jisas re Devit eterri beig.
 Devit re Abraham eterri beig.
- ² Abraham re Aisak eterri ha.
 Aisak re Jekop eterri ha.
 Jekop re Juda eterri lake masekene remri ha.
- ³ Juda re Pereskene Serakene etepri ha. Nawot teri sig Tamar.
 Peres re Hesron eterri ha.
 Hesron re Ram eterri ha.
- ⁴ Ram re Aminadap eterri ha.
 Aminadap re Nason eterri ha.
 Nason re Salmon eterri ha.
- ⁵ Salmon re Boas eterri ha. Nawot teri sig Rahap.
 Boas re Obet eterri ha. Nawot teri sig Rut.
 Obet re Jesi eterri ha.
- ⁶ Jesi re Keryen Yen Devit eterri ha.
 Devit re Solomon eterri ha. Nawo te kiyi Uria eterri ta.
- ⁷ Solomon re Rehoboam eterri ha.
 Rehoboam re Abiya eterri ha.
 Abiya re Asa eterri ha.
- ⁸ Asa re Jehosafat eterri ha.
 Jehosafat re Jehoram eterri ha.
 Jehoram re Usia eterri ha.
- ⁹ Usia re Jotam eterri ha.
 Jotam re Ahas eterri ha.
 Ahas re Hesehia eterri ha.
- ¹⁰ Hesehia re Manase eterri ha.
 Manase re Emon eterri ha.
 Emon re Josaia eterri ha.
- ¹¹ Josaia re Jehoiakin eterri lakemasekene etemri ha. Er yabel Babilon
 nowselri tame rem Israel tatame remkene nayem. Babilon tatame
 rem Israel tatame remne panen yin rem Babilonke yin temenem.
- ¹² Babilonke temenem,
 Jehoiakin re Sealtiel eterri ha.
 Sealtiel re Serubabel eterri ha.
- ¹³ Serubabel re Abiut eterri ha.
 Abiut re Eliakim eterri ha.

Eliakim re Asor eterri ha.

¹⁴ Asor re Sadok eterri ha.

Sadok re Akim eterri ha.

Akim re Eliut eterri ha.

¹⁵ Eliut re Eleasar eterri ha.

Eleasar re Matan eterri ha.

Matan re Jekop eterri ha.

¹⁶ Jekop re Josep eterri ha.

Josep re Maria etetri tame.

¹⁷ Abraham eterri beig rem letpeis tewo eis kerem, Devit re ek tem. Devit eterri beig rem letpeis tewo eis kerem, rem Babilon nowselke yin tem. Rem beig letpeis tewo eis kerem, Kraiss re ek tem.

Maria te Jisas Kraiss rene wurem.

(Luk 2:1-7)

¹⁸ Jisas Kraiss rene nawo te wuremkap tuma re gwopkap. Reri nawo Maria tene rem Josep rene get wemenem. Rep be wuri net wuri akemenem, Maria te yen se lam. Yen re God Eterri Wowri yen. ¹⁹ Teri get wemenem tame, Josep, re tame yenbo. Re metem, te yenkene temenem, re agerbo tatame remne be wesowem. Eterri wuribaikere op habom. An tene be panete, opak an tene pelebitete. Sene re op habom. An tatame remri lek etop nente, te sebera yate. Sene re habolaweyem, re opak be nente. ²⁰ Josep re som habobem, re nugsi tuknalam. God reri kwomri tame wuri re rene lasyam. Re op wem. Josep, ne Devit eterri beig. Maria tene ne panete. Ne kap akte. Ne met. Teri sek tetane yen, re God Eterri Wowri yen. ²¹ Te tauryen wurte tetane. Ne reri sig Jisas wete. Re tatame remri wule yaper poten septin re remne potte. Op wem.

²² Er tem wos er Keryen Yen God Reri Tuma wesowbem tame re kiyi bupo me wem. Reri op wem tuma, et tuma re yuri sekenek tem. Tuma wesowbem tame re op wem. ²³ Muyensi yen ta wuri, tame be yitene ta, te yen panete, te tauryen wurte. Rene tete sig et Emanuel. Er sig reri tobo et God re neremkene tetane. Re etop wen basrasem. Reri basrasemkap, Maria te Jisas rene etop wurem.

²⁴ Josep re nugsi tuknalamke, re sene wayen sin God reri kwomri tame re rene wem tuma re etop nenem. Re et ta tene panem. ²⁵ Rep be wuri net wuri akemenem, te er yen ek wurem. Te tauryen wurem, rem rene sig tem. Tem sig et Jisas.

Agerbo kwomri purerekene tame rem Jisas rene late yam.

2 ¹ Maria te Jisas rene Betlehem kwomke wurem. Betlehem kwom et Judia yokwok tetane. Herot eter re keryen yen temenem yabelke te ek wurem. Yuri yabel wayebo emiri purerekene tame, rem Jerusalemke

yam. Rem op wemetem. ²Yen geibile wuri warwiyem, re Juda tatame remri keryen yen. Re mak tetane? Nem reri sow yale yokwok laye. Nem rene lom yokwote yawo. Op wem. ³Keryen Yen Herot re er tuma op metem, re danekene seken kenakem habom. Nugwape Jerusalemri tatame etem mere, rem danekene seken kenakem habom. ⁴Herot re God Reri Kwoborri keryen yenkene, Moses Reri Wule peikbem tamekene remne wepotem, re remne op wemetem. God reri lebam tame, Krai, re be kwomke tete? ⁵Rem rene op wem. Re Betlehem kwomke tete. Betlehem kwom et Judia yokwori kwom. God re kiya temenem tuma wesowbem tame rene wem. Tuma wesowbem tame re reri tuma op basrasem. ⁶Betlehem kwom et Judia yokwori kwom, et kwom eisow bo, et kwom bukri. Agerbo kwom bukri rem Betlehem kwom be teitkwuntene. Betlehem kwomri tame wuri re keryen yen tete, re kwom panen si tame tete. Re ari Israel tatame remne panen site. (*Maika 5:2*)

⁷Rem Herot rene etop wemke, re yabel wayebo yokwori purerekene tame remne wepotem, remne tuma elen me wemetem. Makapke er sow kem ek lam? ⁸Rem rene tuma sein wemke, re remne werasen Betlehemke yim. Re remne op wem. Kem rene heyar sopen yin late, kem anne tuma yate. Aren mere, an yin rene lom yokwote. Re remne yikokon op wem.

⁹Rem keryen yen reri tuma metem rem yim. Remri kiya lam sow rem yabel wayebo yokwok lam, er sow re kiya temnas yim, yen temenem ake meknik yin tem. ¹⁰Rem sow lam, rem okbop bukri ten boteyatem.

¹¹Rem akek yin wuren lam, er yenkene nawot Mariakene rep etek temenem. Rem gulke pan rene lom yokwom, sene rem remri ayerri was poten rene newom. Rem rene kel, boskene was, boskene kwar rene etop newom. ¹²Sene rem nugsi tuknalam, God re remne suwayen op wem. Kem Herot rene kap sene lasyite. Op wemke, rem agerbo kelowke sene amekwunen remri kwomke yim.

Josep re yenta panen Isip nowselke yim.

¹³Purerekene tame rem yimke, God reri kwomri tame re yan Josep rene nugsik terekwunen op wem. Herot re yen pen sate weba. Ne yenkene nawokene repne panen amen Isip nowselke yite. Ne etek yin temente. Yuri an nene sene wetek, kem sene ek yate. ¹⁴Op wem, Josep re wayen re yenta panen neirke berasen Isipke yim. ¹⁵Josep re Isipke temenem, Herot re ek samke, rem sene yam. Okap, kiya Keryen Yen God Reri Tuma wesowbem tame reri tuma re sekenek tem. God re rene wem, re God reri wem tuma op basrasem. Ari tauryen re Isipke temente, an rene sene ten yate. Op basrasem.

Keryen Yen Herot re ei nai tame remne werasemke, rem yen nugwape pen sam.

¹⁶Herot re purere potem, yabel wayebo yokwori purerekene tame rem rene sene be lasyam. Re op habom. Rem sene be yawo. Rem anne

yikokom. Re pap yokem, re tame werasen Betlehem kwomke Betlehem kwomke meknik tetane kwomke werasem. Rem nabe peswe tauryenkene geibile yenkene remne rem pen saiwom. Purerekene tame rem Herot rene kiyi op wem. Kiyi nem sow lan yam, nabe pes nem kelowke yam. Op wem. Eker rem nabe peswe yen remne pen saiwom. ¹⁷Kiyi God Reri Tuma wesowbem tame, Jeremaia, re er wos tete wem, reri wem tuma re sekene tem. Re op wem. ¹⁸Rem kira taye Rama kwomke metbo. Rem nugwape kera taye metbo. Resel te teri yen remne kirabo. Teri yen rem aboyei sakeipem, tatame rem tene pap meten heyar nenlaweibo, te pap yaper som tetane. (*Jer 31:15*)

Josep re yentakene rem sene yam.

¹⁹Yuri Herot re samke, Josep re re yentakene rem Isipke temenem, re nugsi sene tuknalang, God reri kwomri tame re rene op wem. ²⁰Ne wayen tete. Ne yenta panen Israel yokwok sene yite. Yen pen sabem tame re sam. ²¹Op wem, Josep re yenta panen Israel nowselke sene yim. ²²Arkelaus re har Herot reri wolbaye potem, re Judiari keryen yen tem. Josep re etop metem, re Judia yokwok temente akem. God re Josep rene terekwunemke, re Galili yokwok yim. ²³Re Nasaret kwomke yin tem. Op nenem, tuma wesowbem tame remri kiyi wem tuma re sekene tem. Rem op wem. Tatame rem Jisas rene Nasaret tame wete.

Tatame Remne Okke Tirmunbem Tame, Jon, re tuma wesowbem.

(*Mak 1:2-8; Luk 3:1-18; Jon 1:19-28*)

3 ¹Rem Nasaret kwomke yin tem, tatame remne okke tirmunbem tame, Jon, re yam, re Judia yokwok yam, tamekene bo emik yan temenem. Tatame rem yabem, re remne tuma wesowbem. ²Re op wem. God reri kwom panen site yabel matnaye. Eker kem yaper nen wos magel taite. ³God Reri Tuma wesowbem tame, Aisaia, re Jon rene kiyi wesowem. Re op wem. Tame wuri re tamekene bo emik yaye tete. Re op tete. Kem Haneyen reri yate kelow heyar nen. Reri yate kelow kem sagwunate. (*Aisaia 40:3*)

⁴Jon re kelkene bo tame, re kerap yaper, por weske nenem tame oub wubem, re somo kep sibem. Re boulri awos yaper abem, muskene owur owur yenkene re abem. ⁵Jerusalem kwomri tatame, Judia yokwori tatame, Jordan peik meknik temenem tatame rem Jon rene lasyam. ⁶Rem remri nenbem wule yaper rene wesowemke, Jon re remne Jordan peikke panen waren ok tirmunem.

⁷Jon re lam, nugwape Juda tatame remri keryen yen, Farisi tamekene Sadyusi tamekene rem kirkir okke tirmunte yam. Re remne op wem. Kem sopo yaperri yenkap tame, kem berke anne lasyawo? Yuri God re kemne pap yokte. God re tatame remne paku pete, re kemne kirkir pete.

Kemne yike weyek, kem amete habobo. ⁸Kem yaper wos mesegenen wule yenbowou nente, agerbo tatame rem late, rem op wete. Kem yaper wos mesegenen wule yenbowou nenbo. ⁹Kem mane op habote. Abraham re nemri warege. An kemne webo. God re selte, re gwor pa poten tame nente, sene rem Abraham reri yen tete. Kem kap op wete. Nem Abraham eterri guryen. ¹⁰Yuri yate tame re wer sete tamekap. Re me teite, re somok teite. Nugwape me rem supa yenbo be yatene, re er me remne teyen kerke liste.

¹¹Kem aboyei wuribai yaper mesegente, wuribai yenbo potte, an kemne okke panen waren tirmunte. Anne tiptuwu yate tame re kemne God Eterri Wow kemne newote. Kemri sebera ya nen wos re kerke liste. Er tame re tame bukure, re tame yenbowai. Aren, an tame eisow. An tame yenbo bo, nes wolbaye wurik be site. An eisow yen, an selke site. ¹²Kopi wes tame rem poten septibokap, er tame re tatame yaper remne kerke pete warte tetane. Er ker re som lebet tetane. Tame rem kopi om poten akek rasbokap, re tatame yenbo remne reri akek panen yite tetane. Jon re op wem.

Jon re Jisas rene okke panen waren tirmunem.

(Mak 1:9-11; Luk 3:21-22)

¹³Jon re etek temenem, Jisas re Galili mesegenen Jordan peikke yim. Re Jon rene lasyim, Jon re rene okke panen waren tirmunte. ¹⁴Jon re rene suwayen op wem. Mapurke an nene okke tirmunte? Neren arenne okke tirmunte, et yenbo.

¹⁵Jisas re rene tuma sein op wem. Yehow. Ne anne okke tirmunte. Ne op nente, God reri wem tuma sekenek tete. Op wemke, Jon re kirkir tem. ¹⁶Re rene okke panen waren tirmunen Jisas re ok mesegenen wayebem, God reri kwomri eru tagwom, rem lam, God Reri Wow re nelke bour apkap yan yeren eterke sim. ¹⁷Tuma wuri nelke op wem. Gwor Areri Yen yenbo. An rene okbop bukure tebo. Op wem.

Satan re Jisas rene seilam.

(Mak 1:12-13; Luk 4:1-13)

4 ¹God Reri Wow re Jisas rene tamekene bo emik panen yim. Satan re Jisas rene etek seilam. ²Neir tame pesri ok, yabel tame pesri ok Jisas re awos be am, re sekwoi sam. ³Satan re yan Jisas rene op wem. Ne God Eterri Yen sekene, ne wetek, gwor pa rem nakwuk tete, ne poten ate. Ne etop nente, an late, ne God Reri Yen. Op wem. ⁴Jisas re tuma sein op wem. God Reri Siglowri Tuma op webo.

Tatame rem awoswou habote, rem heyar be tete. Tame rem God Reri Tuma mette, rem heyar tete. *(Lo 8:3)*

Op wemke, re Satan reri wem tuma be metem.

⁵Sene Satan re Jisas rene panen kwom sag Jerusalemke yim. Re rene God Eterri Kwobor magelke panen yawum. ⁶Re Jisas rene op wem. Ne God Eterri Yen temente, ne opu kirpen war. God Reri Siglowri Tuma op webo.

God re reri kwomri tame remne weraste, rem nene kwobo late.

Neri tewo pa be pete, rem nene letke potte, ne heyar waren tetete.

Op wem.

(Buk Song 91:11-12)

⁷Jisas re rene sein op wem. God Reri Siglowri Tuma kirkir op webo.

God re nereri Keryen Yen, ne rene kap seilate. Op webo. *(Lo 6:16)*

⁸Satan re rene sene panen kwow bukrek yawum, re rene aboyei kwom peteram, kwomke tetane nugwape wosbas kirkir peteram. ⁹Re Jisas rene op wem. Ne gulke pan anne lom yokwotek, an nene gwor nugwape wos newote. ¹⁰Jisas re sein op wem. Satan, ne anne pelebiten yite. God Reri Siglowri Tuma op webo.

Ne Keryen Yen God eternewou lom yokwote, eternewou yaku

nenbet. Op webo.

(Lo 6:13)

¹¹Op wemke, Satan re rene seilaweyem, re rene pelebiten yim, God reri kwomri tame rem yan Jisas rene kwobo lam.

Jisas re Galilike yaku tobotam.

(Mak 1:14-15; Luk 4:14-15)

¹²Jisas re metem, tame rem Jon rene ake yaperke panen yim. Op metemke, re Galilike yim. ¹³Re reri maime kwom Nasaret be yin tem. Re Kaperneam kwom etek yin tem. Kaperneam kwom et wamebarke tetane, Sebulunkene Naptalikene yokwok tetane. ¹⁴Re etek yin tem, kiyiri tuma wesowbem tame, Aisaia, reri wem tuma re sekene tem. Re op wem.

¹⁵Sebulun yokwo, Naptali yokwo rep kersepkap okke yibo kelowke tetane.

Jordan peik kelarek tetane.

Er sel et Juda tatame, agerbo tatame remri sel wule.

Nugwape Juda tatamekene nugwape yatamekene rem etek tetane.

¹⁶Wule yaper sebo tatame rem kerneirke simenbo tatamekap.

Yuri rem tuw bukri lam.

Er tuw bukri re kerneirke sin sabo tatame etemne tobkun rem

kwom geike tem.

(Aisaia 9:1-2)

Jisas re God re nowsel panen sibo tuma wesowben re sikanuma tatame remne heyarbem.

(Sapta 4:17-9:34)

Jisas re omyen potbem tame eis remne wepotem.

(Mak 1:16-20; Luk 5:1-11)

¹⁷Etek yin temenemke, re tuma tobotan wesowem. Re op wem. Kem kemri wuribai yaper mesegente. God re kemne kwom panen site

yabel matnaye. ¹⁸Jisas re Galili wame barke sewurbem, re lakemase per, Saimonkene Andrukene repne lam. Saimon reri agerbo sig et Pita. Rep omyen potbem tame, rep wuli wamek rasen omyen potbem. ¹⁹Re repne op wem. Kep arenkene yate. Kep omyen potbo tame. Kepri omyen potbokap, an kepne peterate, kep tatame remne etopkap potte.

²⁰Agetage rep repri wuli mesegenen rekene yim. ²¹Re sene yibem, re agerbo lakemase per Jemskene Jonkene repne lam. Rep Sebedi reri yen. Rep har Sebedikene perek simenem, wuli let mate nabem. Jisas re repne yate wem. ²²Agetage rep repri har rene perek mesegenen Jisas eterkene yim.

Jisas re tuma wesowbem, re nugwape tatame remne heyarem.

(Luk 6:17-19)

²³Jisas re yin Galili kwomke kwomke sewurbem. Re God reri akek tuma peikbem, re God Reri Tuma Yenbo remne wesowbem, re sikanumakene tatame remne heyarbem. ²⁴Siriari nowselri tatame rem op metemke, rem agerbo agerbo sikanumakene tatame remne panen yam. Gambo gureremenem tatamekene sabem tatamekene kuw let tewo negel met tatamekene Jisas re remne aboyei heyarbem. ²⁵Nugwape tatame rem rene semowbem. Galiliri tatame, Dekapolisri tatame, Jerusalemri tatame, Judiari tatame, Jordan peik kelarek temenem tatame rem rene semowbem.

Jisas re kwowke yawun tuma etek wesowbem.

5 ¹Jisas re nugwape tatame remne lam, re kwowke yawun sim. Reri anepoi tame rem rene lasyam.

Jisas re tatame remne metekwaste tuma wem.

(Luk 6:20-23)

²Jisas re remne tuma tobotan peikem. ³Re remne op wem. Tatame rem God rene wete. An nene heyar be mettene. An neri tuma mette selye. Etop wete tame rem metekwaste. God re er tatame remne kwom panen site.

⁴Tatame rem kirabo, et yenbo. Er tatame rem metekwaste. God re remri pap ok pete, rem pap sene kwuye mette.

⁵Tatame rem remri sig kworer bukure be webu, tumakene takkene be tete, rem metekwaste. Rem God reri wem was nugwape potte.

⁶Tatame rem God reri wule yenbo nente pap tetete, rem metekwaste. Tatame rem awos an seketen sikwoisene be sabokap, tatame remri wemetbo was God re remne newote, rem sene be wemette.

⁷Tatame rem agerbo tatame remne pap metbo, rem metekwaste. God re remne pap kirkir mette.

⁸Tatame rem wuribai yenbowai tetane, er tatame rem metekwaste. Yuri rem God rene late tetane.

⁹Tatame rem ei naibo, rem kelmenabo, rem metekwaste. God re remne op wete. Kem ari yen.

¹⁰God reri webu tuma, tatame rem etop nente, sene agerbo tame rem remne yaper nente, rem mus bukri mette, er tame yenbo rem metekwaste. God reri kwom et remri kwom mere.

¹¹Kem anne sumowte, agerbo tatame rem kemne tuma wusburte, kemne yaper nente, kemne agerbo agerbo tuma yikokote. ¹²Op nente, kem metekwasen boteyatete. Kemri tokwo bukri God reri kwomke tetane. Kiyi temenem tuma wesowbem tame remne yaper nenbemkap, rem kemne etop nente.

Tame rem wiyakekap, rem tuwkap.

(Mak 9:50; Luk 14:34-35)

¹³Tame rem wiyake kiti kerebo, kiti re kupa be tebo. Kem ari anepoi tame, kem wiyakekap. Kem tatame remne kwobo late, rem wule yaper sene be nente. Wiyake re tuma be kuteye, et wiyake yaper. Rem wiyake yaper septibokap, kem yaku yenbo be nente, God re kemne magel taite tetane.

¹⁴Kerem, kem tatame etemne tuw kerebokap. Kwowke sitene kwom, er kwom tatame rem kebese late. ¹⁵Tame rem lam yarbo, rem tukna tiy kulke be tukbo. Yehow. Rem tiyke tukbo, ake leletalbo, tatame rem kebese labo. ¹⁶Tatame rem lam yaren kwom geike tukbokap, kem yenbo was tegek nente. Tatame rem kemri yenbo nenbo was late, kemri Hevenke tetane Ha rene rem tuma yenbo wete.

God reri Wuleri tuma.

¹⁷Kem mane op wete. Jisas re yam, re God re Moses rene newom Wule, tuma wesowbem tame remri wem tuma re yaper nente yam. Yehow. An yam, er wulekene tumakene an heyar setene, tuma tobo an wete. ¹⁸An kemne sekenewai webu. Nelkene selkene rep temente, aboyei Moses Reri Wule re kirkir som temente tetane. Yuri nelkene selkene rep legete tetane, Moses Reri Wule kirkir re legete tetane. ¹⁹Tame wuri re Moses Reri Wule wuri nasweite, re agerbo tame remne etopkap wule peterate. Er tame rene God reri kwomke rem reri sig bukri be wete. Tame re Moses Reri Wule heyar meten tobote, re tatame remne er Wule peikte, er tame rene God reri kwomke rem reri sig bukri wete. ²⁰An kemne webu. Wule peikbo tame, Farisi tame rem God reri kwomke yite habobo, rem God re Moses rene newom Wule sete, rem yaku bukri kerete. Rem kebese be yite. Farisi remri yenbo nenbokap, et eisow. Kerem, kem wuribai yenbo potte, kem yenbo was nugwape nente, kem God reri kwomke yite.

Farisi remri nenbopak, kem etopwou nente, kem God reri kwomke be yite.

Kem pap kap yokte.

(Luk 12:57-59)

²¹Yeiwarege remri kiyi webem tuma kem metem. Rem op webem. Kem alwo pi mane pete. Alwo pi pete, et tuma nente vos. Op webem. ²²Aren, an kemne agerbo tuma webo. Tame re lakemase pap yokte, God re rene tuma nente. Tame re reri lakemase tuma yaper wete, God re rene tuma nente. Tame re agerbo tamene ragiy ein op wete. Ne wor be tokwo. Ne tame yaper. Ne ker kwomke yite tetane. Op webet, eter re ker kwomke yite tetane.

²³Ne God rene vos newote nenbetke, ne haboye, neri lakemase rem nekene gwule tetane. ²⁴Op tetane, neri God rene newote vos ne tiy tare yokwok rasruwte. Ne yin neri lakemasekene ne gwule kelmenate. Gule kelmenate, ne sene yan God rene vos ek newote.

²⁵Tame re nene tuma nente yibet, kep kelowke yibet, kep agetage kelmenate. Er tame re nene tuma met tame rene kiyi kap wete, re nene nause yen remne kiyi kap wete, rem nene ake yaperke kap wen wurte. ²⁶An kemne sekeneker webo. Ne ake yaperke yite, ne etek temente. Remri wete liyp legete, ne ake yaper mesegenen akwulke sene yite.

Tamekene takene rem kep opak tete.

²⁷Kiyi temenem tatame remri webem tuma kem mettene. Rem op webem. Tamekene takene rem kep opak tete. ²⁸Aren, an kemne agerbo tuma webo. Yike tame re ta tene laye, reri pap teteye, re ta tene reri wuribaikene tene kep teye, er tame re wule yapersekene nenye.

²⁹Neri mame yokwo le wule yaper lan nente, ne er le pukpoten septite. Ne le wuriwou temente, et bukrene vos bo. Bukrene vos et ne ker kwomke kap yite. ³⁰Neri let mame wule yaper nente, ne gerekwon poten septite. Let wuriwou temente, et bukrene vos bo. Bukrene vos et ne ker kwomke kap yite.

Tame rem ta remne kap pelebitete.

(Matyu 19:9; Mak 10:11-12; Luk 16:18)

³¹Kiyi temenem tatame rem op webem. Tame re reri ta tene pelebitete wete, re tene siglow wuri basrasen newon re tene ek pelebitete. ³²Aren, an kemne agerbo tuma op webo. Ta te agerbo tame rene bisi be yite, teri tame re tene bupo me pelebitete, et yaper. Re tene pelebitete, sene et ta te agerbo tame yite, te tame yibo wule biragiyebo. Teri op nenbo wule et etetri kiyi yim tame eterri wor. Re tene bupo me mesegenem, teri yuri yite tame eter mere, re ta panebo wule biragiyebo.

Warege puromobo tuma.

³³Kiyi temenem tatame rem tatame remne op webem. Kem bupo warege kap puromote. Ne Apiy God rene puromoye, ne eter puromoye tumawou nente. Rem op webem. ³⁴Aren, an kemne agerbo tuma webo. Ne agerbo tamekene tuma natebote, ne warege kap puromote. Ne agerbo wosri sig kap puromote. Nel et God reri sitene wolbaye, eker kem nel kap puromote. ³⁵Kem sel kap puromote. Sel et God reri eisow wolbaye. Re tewo etek rasbo. Kem Jerusalem kwom kap puromote. Jerusalem et kwom panen si tame bukri reri kwomsag. ³⁶Kemri wule kem tare puromobo. Neri tare kworer ne kap puromote. Ne kebese be nenen kersekap tare take re gei sene be tete, o ker tame re kebese be nenen reri tare take re kersekap sene be tete. God eterwou re kebese nente. ³⁷Tatame rem kemne wos wemette, kem op wete. Ekeya. An nente. O kem op wete. Yehow. An be nente. Op wete, et yow. Kem sene kap namren warege kap puromote. Kem warege puromote, et Satan eter kemne webok, kem warege ek puromobo.

Kem yaper sein kap nente.

(Luk 6:29-30)

³⁸Kem metem, kiyi temenem tatame rem op webem. Tame re agerbo tame rene pete, er tame re rene sein pete. Er tame re agerbo tame rene pen nep late, er tame re rene sein pen nep sein late. Op webem. ³⁹Aren, an kemne agerbo tuma op webo. Tame re kemne yaper nente, kem tame rene yaper sein kap nente. Tame re nene op yokwo powyek puwburowte, ne pelkeren op yokwo powye taite, re op yokwok sene puwburowte. ⁴⁰Tame re nene tuma nente, re neri tame oub wuri potte wete, ne rene tame oub wuriwou kap newote. Ne rene pes newote. ⁴¹Tame re nene wos meknik sen yite kwobke wen yak rite, ne rene pap meten gene kere sen yite. ⁴²Tame re nene wen rene wos bupo me newote wete, ne rene eger kap tete. Ne rene bupo me newote. Tame re neri wos potte wete, re nene yuri sein newote wete, ne gesa kap tete. Ne rene newote.

Peiktame remne pap yewobo wule.

(Luk 6:27-28,32-36)

⁴³Kem metem, kiyi temenem tatame rem kiyi op webem. Ne neri tametiy rene pap yewote, peiktame ne remne yaper nente. ⁴⁴Aren, an kemne agerbo tuma op webo. Peiktame remne kem pap yewote. Tame rem nene yaper nenbo, ne God rene wemette, re remne kwobo late. ⁴⁵Ne peiktame remne yenbo nente, kem Hevenke tetane Ha reri yen tete. God re webo, yabel re ek pasbo. Tame yaperkene tame yenbokene remri now awos bukri ten yabo. God re webo, mou tibo. Yenbo nenbo tamekene

yaper nenbo tamekene remri nowri awos bukri ten yabo. Eker nem nugwape tatame remne yenbo nente. ⁴⁶Kem op webo. Kel potbo tame rem tame yaper. Tame rem kel potbo tame remne yenbo nenbo, kel potbo tame rem remnewou yenbo sein nenbo. Rem agerbo tame remne yenbo be nenbo. Etop kem kap nente. Kem aboyei tatame remne pap yewote. Kemne yenbo nenbo tatamekene kemne yaper nenbo tatamekene kem remne aboyei pap yewote. Kemne heyar nenbo tame etemnewou kem pap yewote, God re kemne tokwo be newote. ⁴⁷God rene be habobo tame rem remri tametiy etemnewou pir webo. Kem kemri tametiy etemnewou pir wete, et yaper. Kem aboyei tatame remne pir wete. ⁴⁸Kem heyarsubu tete. Kemri Hevenke tetane Ha re tetanekap, kem etop tete. Re heyarsubuwai.

Tame kwobo labo wule.

6 ¹Yenbo kanbo wule kem tame remri bitmik kap nente, tame rem kap late, rem kemri sig bukri kap wete. Kem op nente, kemri Hevenke tetane Ha yuri re kemne tokwo be wuri be newote.

²Kem woskene bo tame remne wos newote wete, kem agerbo tame remne kiya kap wesowte, rem er neri newoye wos kap yan late, rem neri sig bukri kap wete. Kem etop nente, et yenbo. Kworer sig bukri webo tame rem God reri akek wurbo o kelowke tetebo, rem agerbo tatame remne kiya wesowen God rene wos ek newobo. Agerbo tatame rem op labo, rem remri sig bukri webo. Kem opak kap nente. An kemne sekeneker webo. Op nenbo tame gwopte rem remri tokwo potye. Yuri rem God reri kwomke yite, God re remne tokwo sene be newote. ³Kem woskene bo tame remne kwobo late, agerbo tame rem kemri wule kap late, rem kemri kwobo late tuma kap mette. ⁴Kem me berasen nente. Kemri Hevenke tetane Ha re kemri berasen nenbo wos yenbo labo, yuri re kemne tokwo sein newote tetane.

God rekene tuma namrebo wule.

(Luk 11:2-4)

⁵Kem God rekene tuma namrete, kem tuma ok sirbo tame rem nenbokap kap nente. Rem God rekene namrebo, rem reri akek wuren teten ek namrebo. Yi yabo tatame rem remne labo, rem remri sig bukri webo. An kemne sekeneker webo. Rem op nenbo, et rem tokwo ab potkeipye, yuri rem sene be potte.

⁶Etopkap kem kap nente. Kem God rekene tuma namrete, kem ake purik wurten eru kite. Kem kemri lek be latene Apiy rekene namrete. Kemri Apiy God re kemri berasen wemetbo wos metbo, yuri re kemne tokwo sein newote tetane.

⁷Kem God rekene tuma namrete, kem tuma bop sou kap namrete. God rene be habobo tame rem op habobo. Nem tuma bukri sou sou namrete,

God re nemri tuma mette. ⁸Kem remri nenbopak kap nente. Be vos kem merinbo, Apiy God re latene. Kemri yuri rene wemette vos God re mettene. ⁹Kem God rekene tuma namrete, kem op wete.

Nemri Hevenke tetane Apiy, nem selbo, neri sig yenbowai tete.

¹⁰Nem selbo, ne kwom panen site.

Neri kwom tame rem neri webo tuma etop nenbo.

Opkap nem selbo, nem nowselri tatame nem kirkir etop nente.

¹¹Ne nemne gwotepteri awos newote.

¹²Tatame rem nemne yaper nenbo, nem remkene kelmenabo.

Opkap neren mere, nemri yaper nenbopak ne serte.

Ne sene kap habote.

¹³Ne nemne sou mane seilate. Satan re nemne kap keikerete.

Neren kwom panen sibo.

Neren kitimena bukrewai tetane.

Neren hadebaswai. Et sekene.

Kem Apiy God rekene tuma namrete, kem etop wete.

¹⁴Kem agerbo tatame rem kemne nenbo gwule kelmenate,

keremri Hevenke tetane Ha eter mere, re kemri nenbo gwule serte.

¹⁵Kem agerbo tatame remri kemne nenbo gwule be kelmenate,

kemri Hevenke tetane Ha eter mere, re keremri nenbo gwule be serte.

Re som habobet.

Awos pelebitebo wule.

¹⁶Kem God rekene tuma namren kem ok tuknate, kem bitmi kap girbuste. Agerbo tatame rem kap mette, kem awos pelebiteye. Yikokobo tame rem opkap bitmi tebo. Tatame rem remri bitmi labo, rem sanebo, rem awos pelebitebo. Opkap rem remri sig bukrewai. Opkap nenbo tame rem remri tokwo ab potkeipye. Yuri God re remne sene be newote. ¹⁷Kem awos pelebiteye yabel kem kemri tare take wuran kem ok wiyen pi late. Et yenbo. ¹⁸Op nente, agerbo tatame rem be sanen op be wete. Kem awos pelebiteye. Nemri lek be latene Ha, eterwou re sanete. Nemri Apiy God re nemri berasen nenbo yenbo vos labo, yuri re nemne tokwo sein newote tetane.

God reri kwomke tetane vos.

(Luk 12:33-34)

¹⁹Nugwape nowselri vos kem gwor selke poten raste kap habote. Er vos et bukrewai vos bo. Kesewule rem vos regbo, sesegware nugwape vos kerebo, vosbas bisi a tame rem ake gwan bisi abo. ²⁰Kem God reri wule sete. Kem etop nente, et God reri kwomke vos rasbopak. Er vos et nowselri woskap bo. Kesewule rem er vos be regte, sesegware be kerete,

bisi a tame rem ake be gwan bisi be ate. ²¹Neri vos rastene emi neri pap etek temente.

Tame reri le et tuwkap.

(Luk 11:34-36)

²²Le et wesomri tuwkap. Kem heyar tuwke sewurbokap, kem etop nente, kemri wesom yenbo tete. ²³Kemri le et yaper tete, kemri wesom et kerneirkap tete. Kem kerneirke bupo me sewurbokap, kemri wesom etopkap yaperwai tete.

Tame re temnas yi tame pes repne yaku kebese be nente.

(Luk 16:13)

²⁴Tame re temnas yi tame pes repne yaku kebese be nente. Wuri rene re pap yokte tetane, wuri rene re metekwaste. Wuri reri yaku re heyar nente, wuri reri yaku re yaper nente. Opkap, God reri yakukene kel yakukene kem pespes kebese be nente.

Kem kap op habo op habote.

(Luk 12:22-31)

²⁵Eker an kemne webu. Kem awoskene kerap wole woskene mane op habo op habote. Awos et bukri vos bo. Kemri tetanekap et bukri vos. Kerap wole vos et bukri vos bo. Kemri wesom et bukri vos. ²⁶Kem ap remne habote. Rem kwoi be berbo, kwoi be perbo, kwayekek be rasbo. Yehow. Kemri Hevenke tetane Ha re ap remne heyar lakerebo, remne awos peterabo. Ap rem eisow vos. Kem tame, kem bukri vos. Eker God re kemne kirkir heyar lakerete tetane. ²⁷Tame re op habo op habote, kap re som temente? Yehow. Re sou sou be temente.

²⁸Berke kem kerap wole vos habobo? Kerapo walku kem habote. Rem kerap wole vos be habobo. God re remne heyar lakerebo, rem kerap yenbo wolebo. God re kemne kirkir heyar lakerete tetane. ²⁹Keryen Yen Solomon re kiyi temenem wosbaskene tame. Re kerap wolebem, reri kerap yenbo. Me walku ame walku remri kerap et yenbosubu sekenewaikem, rem Solomon reri kerap teitkwunbo. ³⁰Kerapo walku nem labo, gwopte rem tetane, wore o yuwu rem sok tete. Rem sou sou be temente. Opkap eisow vos God re remne kerap yenbo woleruwbo. Kem tatame, kem bukri vos. God re kerapo remne kerap woleruwbokap, re kemne kerap wole vos kirkir newote. Kem op habobo. God re anne be newote. Kem etopkap kap habote. Kem God rene wemette, re kemne newote. ³¹Opkap kem mane op habo op habote, op mane wete. Nem berke ate? Nem be ok ate? Nem be kerap wolete? Kem etop kap wete. ³²God rene be habobo tatame rem etopkap habobo. Kemri Hevenke tetane Ha re kemne latene. Kem be vos merintene, re mettene. ³³Eker kem kap op habo op habote. Kem God rene

habotek, reri wem tumakap kem nentek, re kemne wos ek newote. ³⁴Wore tete wos kem kap op habo op habote. Gwopte tete woswou habote, et yow. Woreri wos kap sou habote.

Tatame remri wuribai kap se pete.

(Luk 6:37-38,41-42)

7 ¹Kem agerbo tatame remri wuribai, remri nenbopak kap se pen op wete. Rem tame yaper. Kem op nente, God re kemne sein se pen op wete. Kem tatame yaper. ²Kem tame remri wuribai, remri nenbopak se pen wetekap, God re kemne etop sein se pen wete. Eker kem agerbo tatame remne kap se pete. ³Mapurke kem agerbo tatame remri yaper nenbo wos eisow se pebo. Kemri wule yaper bukri kem be labo. ⁴Kemri wule yaper et bukrewai. Sene kem agerbo tatame rene op webo. Neri wule yaper eisow an nene peterate, God re heyarte. Op webo, et yaperwai. ⁵Kem agerbo tatame remri wule yaper lan namrebo, kem yikokobo tatamekap. Kem kemri wule yaper kiyi magel taite. Sene kem agerbo tatame remri wule yaper remne yin peterate, God re heyarte. ⁶God Reri Tuma mette muwebo tatame remne kem God Reri Tuma remne kap wesowte. Kem remne wesowtek, rem kemne tame tabo walekap nente. Tame rem God Reri Tuma op webo. Et tuma yaper. Op webo tatame remne kem God Reri Tuma kap wesowte. Rem meten magel taibo. Yenbo wos tame rem por remne kap raspitite, por rem tewoter eilik kap teite. Opkap, God Reri Tuma mette muwebo tatame remne kem God Reri Tuma remne kap wesowte, rem kemri weye tuma kap magelke rasen rem kemne yaper kap nente.

Kem God rene som wemetbet.

(Luk 11:9-13)

⁷Kem God rene som wemetbet, kemri wemetbokap God re nente. Kem som sobbet, kemri sopbo wos kem late. Kem eru som pe metbet, God re kemne eru tagwote. ⁸Tame re tewok tewok wemette, reri wemetbokap God re nente. Tame re wos tewok tewok sopte, reri sopbo wos re late. Tame re eru tewok tewok pe mette, God re rene eru tagwote. ⁹Kemri nenbopak et etopkap. Kem ha, yen rem kemne awos wemetbo, kem remne pa newobo? Yehow. Kem remne awos newobo. ¹⁰Rem kemne omyen wemetbo, kap kem remne sopo newobo? Yehow. Kem remne omyen newobo. ¹¹Kem tame yaper, kem kemri yen remne yenbo wos newobo. Nemri Hevenke tetane Apiy re tame yaper bo, re yenbo. Eker tatame rem rene wemette, re remne yenbo woswou newote tetane.

¹²Kem selye, tatame rem kemne yenbo nentekap, kem agerbo tatame remne etopwou nente. Moses reri wem tuma, God Reri Tuma wesowbem tame remri webem tuma, er tuma re etopkapwou.

Nem eru eisowke wurte.*(Luk 13:24)*

¹³Kem kelow eisowke yite. Ker kwomke yibo kelow et bukrek, kelow barena. Nugwape tatame rem er kelowke yibo. ¹⁴Hevenke yibo kelow et kelow eisow. Yike tatame rem er kelowke yite, rem yaku bukrek keren rem ek yite. Er kelow wulare wulare tatamek rem lan ek yibo.

Nem yikoko tuma wesow tame remri nenbopak heyar la.*(Luk 6:43-44; 13:25-27)*

¹⁵Kem heyar la. Rane tame rem yikokobo tame. Rem yikokon op webo. Nem God reri tuma wesowbo. Tatame rem er tame remne labo, rem op habobo. Rem tame yenbo. Op habobo, remri wuribai yaper rem be labo. ¹⁶Kem remri nenbopak late, kem remne sanete, rem tame yenbo o tame yaper. Keibi supa rem lagkene kupunibor be yabo. Mane supa rem esekwaye supa be yabo. Yehow. ¹⁷Me yenbo rem supa yenbo yabo. Me yaper rem supa yaper yabo. ¹⁸Me yenbo supa yaper be yabo. Me yaper supa yenbo be yabo. ¹⁹Nugwape me rem supa yenbo be yabo, tame rem er me teyen kerke lisbo. ²⁰Etopkap, tuma yikoko tame remri nenbopak kem late, kem remne sanete.

²¹Nugwape tatame rem anne late, rem anne bupo me yikokon op wete. Haneyen. Haneyen. Ne nemne pap mette. Op wete, rem God reri panen site kwomke be yite. Yehow. Tame rem ari Hevenke tetane Apiy reri webo tuma meten nenbo, er tame etemwou rem God reri panen site kwomke yite. ²²Tuma nente yabel, nugwape tatame rem anne late, rem anne bupo me yikokon op wete. Haneyen. Haneyen. Neri kitimenak nem neri tuma wesowbem. Neri kitimenak nem gambo lelepitibem, nem yaku bukrek nenbem. ²³Op wetek, an remne op wete. Kem areri yen bo. Kem wule yaper nenbo tame, kem anne mesegente. An remne op wete.

Ake nenbo wule pes.*(Luk 6:47-49)*

²⁴Tame re ari tuma mette, o re tobote, re wuribai yenbo tamekap. Re ake pa luwke nenem. ²⁵Pa luwke nenem, mou marye yam, er ake rene tiyairem. Ake re pa luwke tetemenem, ake be teram. Ake re heyar tetemenem. ²⁶Tame re ari tuma be mette, re be tobote, re wor tamekap. ²⁷Re reri ake senke nenem. Mou marye yam, er ake rene tiyairem, re terarasem.

²⁸Jisas re er tuma wekeipem, nugwape tatame rem reri tuma metem, rem danekene sekem. ²⁹Moses Reri Wule tuma peikbem tame rem wesowbemkap, re etop be wesowbem. Yehow. Keryen yen rem wesowbemkap, re remne tuma etop wesowbem, eker rem danekene sekem.

Jisas re noma pe tame rene heyarem.

(Mak 1:40-44; Luk 5:12-14)

8 ¹Jisas re kwow mesegenen sene warem, nugwape tatame rem rene sumowen yim. ²Numa pe tame re yan Jisas reri tewo tobok gulke pan gurowmen op wem. Haneyen, ne selte, ne anne heyar nente. ³Op wemke, Jisas re rene let keren op wem. An selye. Ne heyar sene tete. Op wemke, agetage rene temenem numa sok ten re heyar tem. ⁴Jisas re rene op wem. An nene heyar nenye, ne yike tamene kap wesowte. Agetage ne yin neri wes God reri akek yaku nen tame rene peterate. Moses reri kiyi wem tuma ne etop nente, ne God rene kwar pete. Op nentek, tatame rem late, rem habote, nene pemenem numa sok tem, ne heyar tem. Op wem.

Jisas re ei nai tame keryen yen reri yen heyarem.

(Luk 7:1-10)

⁵Jisas re Kaperneam kwomke yin wurem, agerbo nowselri ei nai tame remri keryen yen re yan Jisas rene op wemetbem. ⁶Haneyen, ari yaku nen tame re yaper metbo, re akek tuknatene. Reri kuwya negel metem, re mus bukrek metbo. ⁷Op wemke, Jisas re rene op wem. An yan rene heyarte, re kwuye mette. ⁸Ei nai tame remri keryen yen re reri sig teitkwunen rene op wem. Ne mane yate. An tame yenbo bo. Ne ari ake kap yin wurte. An sebera yate. Ne tumak wetek, ari yaku nen tame re kwuye mette. ⁹An agerbo keryen yen reri kulke tetane. Ari ei nai tame rem ari kulke tetane. An ei nai tame remne yite wetek, rem ek yite. An agerbo tame remne yate wetek, rem ek yate. An ari yaku nen tame remne yaku nente wetek, rem ek nente. Etopkap an mettene, ne Keryen Yen, ne wete, ari yaku nen yen re heyar sene tete. ¹⁰Jisas re op metem, re danekene seken rene sumowem tame remne op wem. An kemne sekeneker webo. Juda tame rem gwor tame eter omuteke habobokap be tetane. Re remne teitkwunye. Re mettene. An sikanuma tame remne kebese heyarte. ¹¹An kemne webo. Juda tatame rem God reri panen si kwomke yite. Etemwou be yite. Nugwape nowselri tatame rem kirkir yite. Yale yokwori tatame, yow yokwori tatame rem kirkir wurte. Rem wurte, rem Juda tatame remri yeiwarege Abraham, Aisak, Jekop etemkene etek sin awos ate. ¹²Nugwape Juda tatame rem be wurte. God re remne wekrokte, remne kerneirkene kwomke wekroken yite. Op nente, rem mus bukrek mette, rem kenakem kirate tetane. Rem mus bukrek meten rem ker webet tetane. Re op wem. ¹³Sene Jisas re ei nai tame remri keryen yen rene op wem. Ne akwulke sene yite. Neri omuteke haboye wos ne late tetane. Op wemke, agetage er tame reri yaku nen yen re kwuye metem.

Jisas re Pita reri owyi tene heyarem.

(Mak 1:29-31; Luk 4:38-39)

¹⁴Jisas re Pita reri akek wuren lam, Pita reri owyi te yaper meten te tiyke tuknamenem. ¹⁵Re tene let kerem, teri yaper boyen te wayen sin Jisas rene awos nenen newon am.

Jisas re nugwape tatame remne heyar nenem.

(Mak 1:32-34; Luk 4:40-41)

¹⁶Perpe temke, tatame rem gambo gureremenem tatame nugwape remne Jisas eterke panen yam. Jisas reri tumak er gureremenem gambo remne re wekrokem. Re sikanuma nenbem tatame remne heyar nenem, rem kwuye meten heyar tem. ¹⁷Jisas re op nenem, God reri kiyi wem tuma, tuma wesowbem tame, Aisaia, re kiyi wesowem tuma, er yabel er tuma re sekenek tem. Aisaia re kiyi op wem. Eter re neremri sikanuma poten septim. Re neremri agerbo agerbo sikanuma heyar nenem. Op wem.

Tame wuri re Jisas rene anepoi yite wem.

(Luk 9:57-60)

¹⁸Jisas re lam, nugwape tatame rem eterne kur rasem, eker re reri anepoi tame remne op wem. Nem er wame kelaruwke kuran wute. ¹⁹Op wemke, Moses Reri Wule tuma peikbem tame re yan rene op wem. Tuma Peikbo Tame, ne mak yi mak yite, an nerenkene kirkir yite. ²⁰Jisas re rene op wem. Boulke sewurbo porwale rem sel purik tuknabo. Ap rem neyske tuknabo. Aren, an More Tame Tem Tame, an tukna emikene bo. Eker ne wosbas habote, ne ankene kap yite. ²¹Agerbo tame, re Jisas reri anepoi tame remri wuri, re Jisas rene wem. Haneyen, ne kirkir wetek, an apiy rene kiyi yin pertaitek, yuri an nerenkene yite. ²²Jisas re sein op wem. Ne rene kap pertaite. Ne yan anne semowte. Yike anne be habobo tatame rem sabo tamekap. Etopkap tame rem saye tame remne pertaite. Re op wem.

Jisas re mou marye bukre weragerem.

(Mak 4:36-41; Luk 8:22-25)

²³Jisas re perek waremke, reri anepoi tame rem eter warem perek kirkir warem. ²⁴Waren yim, mou marye bukre yam, ok burow bukre yam, pere gergerte nenem, Jisas re tuknamenem. ²⁵Anepoi tame rem yin rene teren sin op wem. Haneyen, ne nemne kwobo la. Nem sate nenbo. Pere re gergerte nenbo. ²⁶Re sein op wem. Berke kem akbo? Kem anne nugwape omuteke be habobo. Op wemke, re wayen teten maryekene ok burowkene tuma kobke wemke, maryekene ok burowkene rep tebeyem.

²⁷Op temke, rem danekene seken op wem. Re mapkap tame? Maryekene ok burowkene reri tuma meten tebaywo. Rem op wem.

Jisas re tame pesne gurerehemem gambo wekrokem.

(Mak 5:1-17; Luk 8:26-37)

²⁸Jisas re pere poten Galili peik kelaruwke wun Gadara yokwok yim. Tame pes rep tame sele emi mesegenen rene lasyam. Repne gambo gurerehemem, rep tame tabo wale yaperkap, tatame rem repne akbem. Repri temenem emi tatame rem etek be yibem. ²⁹Rep yaye ten op wem. Ne God Eterri Yen. Ne kap nesne berke nente? Ne kap nesne yaper nente? Gwopte et tuma nente yabel bo. Ne nesne yaper kap nente. Op wem. ³⁰Por nugwape rem etek meknik an sewurbem. ³¹Gambo rem Jisas rene op wem. Ne nemne wekrokte, ne nemne werasen nem er por remne yin gurerehe. ³²Re remne op wem. Kem opu yi. Op wemke, rem er tame repne mesegenen yin por remne yin gurerehem. Er por rem agetage amekiren yin emi yaperke warkwuten rem wamek kirpen ok an sayewom.

³³Por remne lakerehem tame rem op lam, rem me amen kwomke yim, tatame remri lam wos rem yin wesowem. Gambo gurerehemem tame pes repne nenemkap rem etop wesowem. ³⁴Er kwomri tatame rem aboyei Jisas rene sopen yin lan rene op wem. Ne nemri sel mesegenen yite. Rem akemke, rem etop rene wem.

Jisas re let tewo negel metem tame rene heyarem.

(Mak 2:1-12; Luk 5:17-26)

9 ¹Rem rene wekrokemke, Jisas re perek waren wame kelaruwe sene yim, re reri mayeme kwomke yim. ²Ku let tewo negel metem tame rene tatame rem rene tame wopke yewon sen yam. Jisas re rene heyarte sen yam, rem Jisas re temenem akek sen yam. Jisas re lam, rem reri kitimena omuteke habobem, eker re er kuw let tewo negel metem tame rene op wem. Ari yen, neri pap kwuye mette. An neri wule yaper poten septibo. Re op wem.

³Moses Reri Wule peikbem tame rem op metem, rem remri wuribaikere op habom. Er tame re God eterne tuma yaper weye. God eterwou re wule yaper poten septibo.

⁴Jisas re remri wuribai lam, re remne wemetem. Berke kem kemri wuribaikere yaper wos op habobo? ⁵An be wos wete, et kebese tete? An er tame rene op wete. An neri wule yaper poten septite. O an rene op wete. Ne wayen teten yite. ⁶An More Tame Tem Tame, an gwor nowselke tetane. An kitimenakene an tatame remri wule yaper kebese poten septite. Ari kitimena an kemne peterate. Kem la. Op wemke, re kuw let tewo negel metem tame rene op wem. Ne wayen teten tame wop poten

sen neri akwulke sene yite. ⁷Op wemke, tame re wayen teten reri akek yim. ⁸Tatame rem op lamke, rem aken God reri sig bukure wem. Rem op wem. God re er tame Jisas rene kitimena newom, re wule yaper poten septibo. Eker rem God reri sig bukure wem.

Jisas re Matyu rene wepotem.

(Mak 2:13-17; Luk 5:27-32)

⁹Jisas re er emi mesegenen yibem, re lam, tame wuri re kel potbem akek simenem. Reri sig Matyu. Re rene lan op wem. Ne arenkene yite. Op wem, re teten Jisas eterkene yim. ¹⁰Sene Jisas re Matyu reri akek awos abem, nugwape kel potbem tame, agerbo yaper wos nenbem tame rem yan Jisas rekene reri anepoi tame remkene sin awos abem. ¹¹Farisi tame rem etop lam, rem reri anepoi tame remne op wemetem. Berke kemri tuma peikbo tame re kel potbo tame remkene agerbo yaper wos nenbo tame remkene awos sin abo? ¹²Jisas re remri wem tuma metem, re sein op wem. Tatame rem bupo me tetane, rem yaper be metbo, rem dokta rene be lasyibo. Sikanuma nen tatame etemwou rem dokta rene lasyibo. Rane tatame rem kworer op habobo. An tame yenbo. Opkap tatame an remne kwobo be late yatene. Rane tatame rem kworer op habobo. An tame yaper. Opkap tatame an remne kwobo late yatene. ¹³God reri basrasem siglow op webo. Tatame rem anne kwar kap pete. An selye, tatame rem agerbo tatame remne pap mette. Er tuma tobo kem be mettene. An yatene, an tame yenbo remne heyarte be yatene. An wule yaper nenbo tatame remne heyarte yatene. Re op wem.

Awos pelebitete yabel.

(Mak 2:18-22; Luk 5:33-39)

¹⁴Ok termunbo tame, Jon reri anepoi tame rem Jisas rene yan lan op wem. Nem Farisi tame remkene nugwape yabel nem wule yenbo sebo, nem awos pelebitebo. Mapurke nugwape yabel neri anepoi tame rem wule yenbo be sebo, rem awos abo? ¹⁵Jisas re sein op wem. Tame re ta panete, re reri tametiy remne ten yate, rem ta pane kisen awos ate. Rem okbop tebo, rem awos be pelebitete. Yuri ta panete tame re sene yite, reri tametiy rem pap yaper tete, rem awos be ate, rem awos pelebitete. Gwopte an ari anepoi tame remkene tetane, rem okbop tebo, rem awos abo.

¹⁶Tame rem weyartene mate suba tetane, rem mate meg ager be poten etek kambo. Op nentek, weyartene mate re bukrewai sene weyarte.

¹⁷Tame rem yuri nenem wain ok kiyiri ok tibo girbuw subak be yewobo. Op nentek, yuri nenem wain ok re wayen pulaubo, girbuw suba re ek pekan ok re selke sirpitibo. Op tebo, girbuw re yaper tebo. Yuri nenem wain ok rem girbuw agerke yewote, wain okkene girbuwkene rep heyar temente. Op wem.

Jisas re ta pes repne heyarem.

(Mak 5:22-43; Luk 8:41-56)

¹⁸ Jisas re remne tuma som webem, Juda remri temnas yi tame wuri re yan Jisas reri bitmik gulke pan op wem. Ari yen te saye. Ne yan tene let kerete, te sene terbo terbon yate. ¹⁹ Op wemke, Jisas re keryen yen rene sumowen yim, reri anepoi tame rem rekene yim.

²⁰ Re yibem, ta wuri te yan Jisas reri kin yokwok yan reri tame oub tuma kupa kerelam. Er ta te wuta suwbem, nabe letpeis tewopes kerem te wuta suwbem. ²¹ Reri tame oub tumakupa kerelam, teri wuribaikete op habom. An reri tame oub let kerelatek, an kwuye mette. ²² Op habomke, Jisas re petkwo lan tene op wem. Yen, neri pap kwuye mette. Ne anne omuteke habobo, an nene heyar nente. Opkap ne kwuye mette nenbo. Jisas reri webem tuma agegekene teri suwbem wuta tebeyem.

²³ Jisas re op nenem, re temnas yi tame reri akek yin wuren lam, tame rem puw tebem, nugwape tatame rem kiraterbem. ²⁴ Jisas re op wem. Kem sekuy. Yen te be satene. Te me tuknatene. Op wemke, rem rene kenakem keyaterem. ²⁵ Re tatame remne wekroken kwom geike wurem, re ake purik wuren tene letke keremke, te wayen sim. ²⁶ Reri nenem was tatame rem op lam, rem kwomke kwomke wesowen sewurem.

Jisas re le sim tame pes repne heyarem.

²⁷ Jisas re er ake mesegenen yibem, le simenem tame pes rep rene lelakeren yin op wem. Ne Devit reri tame beig. Ne nesne pap met. ²⁸ Op wem, Jisas re akek yin wurem, le simenem tame rep rene yan lam. Re repne op wemetem. Kep map habobo? An kepri le kebeseyar nente? Rep sein op wem. Ekeya. Ne kebeseyar nente. ²⁹ Re kepri le letke keren op wem. Kepri wuribai an laye, kep anne omuteke habobo, eker an kepneyar nente. ³⁰ Op wemke, kepri le sene heyar tem. Op tem, Jisas re repne kwobke op wem. An kepneyar nente was kep yikene kap wesowte. ³¹ Op wem, rep sene wuran yim, Jisas reri nenem waskap rep kwomri kwomri tatame remne wesowbem.

Jisas re tuma tibe tame rene heyarem.

³² Rep sene yibem, tatame rem tuma tibe tame rene Jisas eterke panen yam. Gambo re er tame rene gureremenem, re tuma tibe temenem. ³³ Jisas re rene gambo wekrokem, tame re tuma sene namrem. Tatame rem danekene seken op wem. Kiyi nem opkap was gwor Israel nowselke be lamenem. Et yenbowai. ³⁴ Farisi tame rem etop be wem. Rem op webem. Gambo remri keryen yen, Satan eter, re Jisas rene kitimena newobo, re gambo remne wekrokbo. Rem op webem.

Jisas re reri anepoi tame remne yaku nente werasem.

(Sapta 9:35–10:42)

Jisas re tatame remne pap metem.

³⁵Jisas re yin kwomke kwomke sewurbem. Re God reri akek wuren tuma peikbem, God re kwom panen site tuma remne wesowbem. Re agerbo agerbo sikanuma nenbem tame remne heyarbem. ³⁶Re nugwape tatame remne lam, re remne pap metem. Rem porwalekap, remne awos newon a tamekene bo. Opkap rem kitimenakene bo. Remri wuribai yaper temenem. Opkap re remne pap metem. ³⁷Op temke, re reri anepoi tame remne op wem. Nugwape nowri awos okwoye. Awos yin potte yaku nen tatame rem nugwape bo. Etopkap, nugwape tatame rem God Reri Tuma mette selbo. Remne tuma wesowte tame rem nugwape bo. ³⁸Kem now mutame rene wemete, re yaku nen tame werasen yin wesowte, nugwape tatame rem reri tuma omuteke habote. Jisas re op wem.

Jisas reri werasem tame etemri sig.

(Mak 3:13-19; Luk 6:12-16)

10 ¹Jisas re reri anepoi tame remne ten yan wuriwouke wurem. Reri anepoi tame rem tame letpeis tewopes kerem tame. Re remne op wem. An kemne kitimena newote, kem gambo remne kebese wekrokte, sikanuma tatame remne kebese heyarte.

²Reri werasem tame rem letpeis tewopes kerem. Remri sig gwor. Temnas yi tame re Saimon. Reri agerbo sig Pita. Agerbo re Andru, Saimon eterri mase. Agerbo pes rep Jemskene reri mase Jonkene, rep Sebedi eterri yen. ³Agerbo rem Filip, Bartolomyu, Tomas, Matyu. Kiyi Matyu re kel potbem tame. Agerbo re Tadius. Agerbo re Jems, Alfius eterri yen. ⁴Agerbo re Saimon Selot. Kiyi re kwomke kwomke sewurbem, tatame remne op webem. Agerbo nowselri tame rem nemne lakerebo, et yaper. Nerem, nem nemri nowsel lakerete. Kiyi re op webem. Agerbo re Judas Iskariot. Yuri Judas re Jisas rene yena tem.

Jisas re letpeis tewo pes kerem tame remne yaku newom.

(Mak 6:7-13; Luk 9:1-5)

⁵Jisas re er tame remne werasen yim, re remne tuma weiwon op wem. Juda tame bo, remri kwom kem kap yite. Samaria remri kwom kem kirkir kap yite. ⁶Kem Juda tatame remri nugwape kwomke yite. Juda tatame rem mow yibo porkap. Keryen Yen re remne sopbo. ⁷Kem remne tuma op wesowte. God reri kwom panen site yabel et matnaye. ⁸Op wetek, kem sikanuma tame remne heyarte, sa tame remne wow sene newote. Kem noma pe tame remne heyar nente, gambo remne wekrokte.

An kemne kitimena bupo me newobo. Kem be tupate. Eker kem sikanuma tame remne heyar nente, kem bupo me nente. Kem tokwo kap wemette. ⁹Kem kel kap sen yite. ¹⁰Kem yite, kemri wutene tame oubwou sein yite. Agerbo ayer, tame oub, tewobus, kwokul kap sete. Kem tatame remne kwobo latek, rem kemne kwobo sein late, kemne er wos newote. ¹¹Kem kwomke yin wurte, kem tame yenbo late. Tame yenbo re kemne pap yewote, kem reri akewouke yin tete. Kem agerbo agerbo akek kap yin tete. ¹²Kem akek wurtek, kem remne pir wen op wete. Kem pap yenbo me temente. ¹³Op wetek, rem kemne pap yewote, rem yenbo temente. Rem kemne pap be yewote, rem kemne magel taite, rem pap yenbo be tete. ¹⁴Rane kwomri tatame rem kemne pap be yewote, rem kemri tuma be mette, kem er kwom mesegenen yite. Ne tewosuwbuw nubtipitite. Kwomri tatame rem op lan habote. O nem remne yaper wos nenye, yuri God re nemne yaper sein nente tetane. ¹⁵An kemne sekeneker webu. Kiyi temenem Sodom kwomri tatame, Gomora kwomri tatame rem yaper wos nenbem. Tatame rem kemne pap be yewote, et yaperwai sekene. Yuri, tatame remne tuma nente yabel, God re er tame remne sein kenakem pete tetane. Sodomkene Gomorakene kwomri tatame re remne pap mette, re remne nugwape be pete tetane.

Tatame rem Jisas rene omuteke habobo tatame remne yaper nente.

¹⁶Kem met. An kemne kwomke kwomke weraste nenbo. Wale rem sipsip por remne tabokap, tatame yaper rem kemne yaper nente tetane. Nokwa rem purere tetanekap, kerem mere, kem purerekene tete. Tatame rem kemne kap yikokote. Ap bour rem elen me sibokap, kem elen me site, kem tatame yaper remkene kap naite. ¹⁷Kem heyar la. Rane tame rem kemne poten tuma nenbo akek panen yin tuma meten sene rem kemne God reri akek panen yin kemne ek pete. ¹⁸Kem arenkene anepoi tame yibo, eker kwom lakere tamekene kwom panen si tamekene rem kemne tuma nente. Op nentek, kem God Reri Tuma Yenbo remne wesowte. Juda bo tatame remne kem kirkir wesowte. ¹⁹Rem kemne tuma nentek, kem kap op habote. Nem be tumaker wete? Nem mapurke sein wete? Er yabel God re kemne tuma peterate, kem etopkap tuma wesowte. ²⁰Kem wesowte tuma, et kemri tuma bo. Apiy God Reri Wow re kemne gurerete, kem tuma ek kebeso wesowte.

²¹Er yabel nugwape yaper wos tete. Tame rem remri lakemase agerbo tame remne weraste, rem remne tuma nenen pen sate. Hanem rem remri yen etopwou nente. Yen rem nawoha remne magel taite, remne agerbo tame remne weraste, rem remne pen sate. ²²Kem anne omuteke habobo, eker nugwape tatame rem kemne gwule tete tetane. Er yaper nente yabel legete, anne som habobo tatame rem heyar som temente. ²³Kwom wuriri tatame rem kemne yaper nente, kem amen agerbo kwomke yin tete. An

kemne sekeneker webó. Kem nugwape Israel kwomke yin yaku nente, er yaku re be legete. More Tame Tem Tame, re sene yate, er yaku re ek legete.

²⁴Saiwur yen rem remri tuma peikbo tame remne be teitkwunbo. Yaku nen tame rem remri yaku lakere tame remne be teitkwunbo. ²⁵Saiwur yen rem tuma peikbo tame remkap temente, et yenbo. Yaku nen tame rem remri haneyen etemkap temente, et yenbo. An kemri Haneyen. Rane tame rem anne yikokon op webó. Jisas re Belsebul. Re Satan, re gambo remri keryen yen. Rem etop webó. Kem anne habobo, eker rem kemne tuma yaper kirkir wete.

Tame rem God eternewou akte.

(Luk 12:2-7)

²⁶Tatame rem kemne yaper nente, kem kap akte. Kemri berasen nenbo wos, yuri nugwape tatame rem late tetane. Kemri berasen webó tuma yuri nugwape tatame rem mette tetane. ²⁷Gwopte an kemne tuma elen me webó. Nugwape tatame rem ari tuma be metbo. An keremnewou wesowbo. Ari weye tuma kem mettene, kem kwomke kwomke yin nugwape tatame remne ari weye tuma wesowte. ²⁸Tatame rem kemne pen sate wete, kem remne kap akte. Tame remri wesomwou rem pen sabo. Wow rem kirkir be pen sabo. God eterne kem rene akte. Eterwou re wesomkene wowkene pen sate, re ker kwomke seite tetane.

²⁹Kem latene, tatame rem ap eisow tupabo, rem kel wuriketwou rasen rem pes potbo. Et ap rep sabet, Apiy God re wete, rep be sate. ³⁰Re kemne kirkir labo. Re kemri nugwape tare take wulare wulare aboyei karkeipem. Re kemne aboyei lan mettene. ³¹Opkap kem kap akte. Apiy God re kemne heyar nenbo. God re ap eisow remne habon heyar nenbokap, kem tatame, re kemne habon heyarwai nente tetane.

Nem Jisas eterri sukuw, eker nem sebera kap yate.

(Luk 12:8-9)

³²Tame rem agerbo tatame remne op wete. An Jisas reri tamebeig. Op wete, yuri an ari Hevenke tetane Apiy rene op wete. Er tame rem ari ari tame beig. ³³Tame rem agerbo tatame remne op wete. An Jisas reri tame beig bo. Op wetek, yuri an ari Hevenke tetane Apiy rene op wete. Er tame rem ari tame beig bo.

Jisas re yam, tatame rem pekam.

(Luk 12:51-53; 14:26-27)

³⁴Kem mane op habote. An yam, sene nowselri tatame rem heyar site. Yehow. Rem heyar be site. Rem pekate, rem gwule nente. ³⁵An yam, rane tatame rem anne omuteke habote, rane rem anne muwai wete. Opkap,

yenem rem nawoha remkene gwule nente. Hanem rem yenem remkene gwule nente. ³⁶Ake wurik tetane tatame rem etemwou etemwou gwule nente. Peiktame rem gwule nenbokap, rem etopwou gwule nente.

³⁷Tame rem remri nawohawou kenakem metekwasbet, rem anne sou be metekwasbet, er tame rem ari tame be tete. O rem remri yenem etemnewou kenakem metekwasbet, rem anne sou be metekwasbet, er tame rem ari tame be tete. ³⁸Ari mette muskap, tame rem mette muwete, rem ari tuma be mette, er tame rem ari tame sekene bo. ³⁹Tame rem kworer wesomwou habote, yuri rem yaper tete tetane. Tame rem anne omuteke habote, rem remri wesom be habote, yuri er tame rem heyar som temente tetane.

Tokwo yenbo potte wule.

(Mak 9:41)

⁴⁰Tame rem kemne pap yewobo, rem arenne mere pap yewobo. Anne pap yewobo tame rem anne werasem tame God eterne mere pap yewobo. ⁴¹Tame rem God Reri Tuma wesow tame lan op habote. Re God Reri Tuma wesow tame. An rene ari akek panen yite. Op nente, yuri er tame rem tuma wesow tame remri potte tokwokap kirkir potte. Tame rem tame yenbowai lan op habote. Re tame yenbowai. An rene ari akek panen yite. Op nentek, yuri er tame rem tame yenbowai remri pottetokwokap kirkir potte. ⁴²Kem gwor habote, kap serte. Tame rem ari tame rene, sigkene bo tame rene lan op wete. Re Jisas rene omuteke habobo tame. An rene ok newon ate. Op nente, God re reri yaku eisow be serte. Yuri re rene tokwo newote tetane. Jisas re op wem.

Jisas re yike?

(Sapta 11:1–16:20)

Jon re reri anepoi tame remne werasen rem Jisas rene lasyim.

(Luk 7:18-35)

11 ¹Jisas re reri letpeis tewopes kerem anepoi tame remne tuma wesowemke, re er kwom mesegenen kwomke kwomke yin tatame remne tuma wesowem.

²Okke Tirmunbem Tame, Jon, re ake yaperke temenem, re Kraisi reri nenbem yaku metem. Op metem, re reri anepoi tame remne werasen Jisas rene lasyin rem op wem. ³Jon re kiya op wem. Tame wuri, Kraisi, re yate tetane. Ne nemne wesowte. Ne Jon reri kiya wem tame o ne agerbo tame? ⁴Jisas re tuma sein op wem. Kem sene yin kemri laye woskap kem Jon rene wesowte. Kemri metyekap kem rene wesowte. ⁵Le si tame an remne heyarbo, rem sene kebese labo. Tewo yaper te tame an remne

heyarbo, rem sene kebese yibo. Nomape tame an remne heyarbo, rem sene heyar tebo. Wan tekte tame an remne heyarbo, rem tuma kebese metbo. Sa tame an remne webo, rem sene terbo terbon yabo. Wosbas bo tame remne an God Reri Tuma yenbo wesowbo. ⁶Tame rem ari nenbopak lan op habote. Gwor tame God re rene werasen yam. Op habote tame remri wuribai yenbo. Rem wuribai pes bo, opak rem metekwaste. Jisas re op wem.

⁷Jon reri anepoi tame rem sene yibem, Jisas re tatame remne Jon rene op wem. Kiyi kem Jon rene tamekene bo emik lasyim, kem be wos late yim? Kap kem op habobem. Jon re polik sen yibo me takekap. Re kitimenakene bo. An kemne webo. Re etopak bo. Re kitimenakene tame. ⁸Kap kem op habobem. Yenbo kanbo tame oub wolebo tame nem late. An kemne webo. Jon re tame oub yenbo be wumenem. Yenbo kanbo tame oub wolebo tame rem tame be tetane emik be yin sewurbo. Rem ake yebok temenbo. ⁹Kap kem op habobem. Nem God Reri Tuma wesow tame late. Ekeya. Jon re God reri tuma wesow tame. Re aboyei tuma wesow tame remne teitkwuntene. Re tame bukure. ¹⁰God Reri Basrasem Tuma re Jon eterne op webo. Gwor tame re ari tuma wesowbo tame. An rene weraste, re temnas yin ari tuma wesowte. Re neri yate kelow heyarte. God re Kraises eterne etop wem, rem op basrasem. ¹¹An kemne tuma sekeneker webo. Ok Panen Warbem Tame, Jon, re nugwape nowselri tame remne teitkwunem. God reri kwom panen site kwomri tatame remri sig et eisow, rem Jon reri sig teitkwuntene.

¹²Jon re tatame remne tuma wesowen yam, gwopete mere nugwape tatame yaper rem God rene omuteke habobo tatame remne yaper nenbo. Er tame yaper rem selbo, nugwape tatame rem God rene omuteke be habote. Rem selbo, God re tatame remne kap kwom panen site. ¹³God re kwom panen site, kiyi tuma wesowbem tame nugwape rem etop wesowbem. Moses re etop wesowbem. Jon eter mere, re etop wesowbem. ¹⁴Kem remri tuma mette, et yenbo. Kiyiri tame, Elaija, reri tuma wesowbem tumakap Jon re kirkir wesowbem. Kiyiri tame rem op basrasem. Elaija re yuri yate tetane. Op basrasem, an kemne webo. Elaija re kiyi yam. Re Jon. ¹⁵Kem wan tetane, kem wan heyar met.

¹⁶Jisas re remne sene op wem. Gwopete tetane tatame rem mapkap tatame? An kemne wesowte. Rem akwul makelek sin sewurbem yenkap. Rem agerbo yen remne ten op webem. ¹⁷Nem sekwo lombo, me pebo, kem sekwo kirkir be lombo. Nem kerawe basewe tuma webo, kem kirkir be kirabo. Nemri nenbopak, kem etop be nenbo. Op webem, be wos yen rem nenbem, agerbo yen rem op webem. Et yaper. Op webem. ¹⁸Jon re yam, nugwape yabel re awos pelebitem awos be abem, re wain ok be abem. Tatame rem aren weye yenkap, rem Jon eter nenbem wule lan op webem. Er tame re op nenbo, gambo ren rene gureretene. Op webem.

¹⁹An More Tame Tem Tame, an yan awos abem, ok abem, aren weye yenkap, tatame rem anne op webem. Ekla. Re a nugwape abo tame, re wain ok nugwape abo tame. Re kel pot tamekene agerbo yaper wos nenbo tamekene etemkene gerabo. Rem op webem. Be wos an nenbo, rem op webo, et yaper. Yuri ari nente wos kem late, kem sanen op wete. God re purerekene. Re arenkene tetane, an yaku yenbo nenbo. Kem etop sanete.

Kwom pesri tatame rem Jisas rene magel tayem.

(Luk 10:13-15)

²⁰Kiyi Jisas re nugwape kwomke wuren yaku bukri nenbem. Tatame rem etop lam, rem remri yaper nenbem wos be mesegenbem. Eker Jisas re remne tuma op wem. ²¹Korasin kwomri tatame, yuri kem mus bukri mette. Betsaida kwomri tatame, yuri kem mus bukri mette. An keremri kwomke temenem, an kemne God reri kitimena peteram. Kem etop lam, kem God rene omuteke be habobem. Tair kwomri kiyiri tatame, Saidon kwomri kiyiri tatame rem God reri nenem wos rem be lam. An God reri kitimena er kwomri tatame remne peterate wem, rem remri wule yaper mesegente wem. Remri kiyi nenem yaper wos rem sebera yate wem, rem mate suba peiken ker subuke site wem. ²²Kem met. Yuri God re tatame remne tuma nente yabel Tair kwomri tatame Saidon kwomri tatame rem mus bukri be mette. Kem Korasin Betsaida tatame kem mette tetane. ²³Kem Kaperneam kwomri tatame kem keremri kworer sig bukri Hevenke wete wem. Kem be wete. Yuri kem ker kwomke yite tetane. An kemne yaku bukri nenem, kemne God reri kitimena peteram. An Sodom kwomke op nente wem, Sodom kwomri tatame rem remri sebera ya nen wos mesegente wem, God re remne yaper be nente wem. ²⁴Kem met. Yuri tete yabel, God re tatame remne tuma nente yabel, Sodom kwomri tatame remne God re remne pap mette, rem mus bukri be mette. Kerem, kem mus bukri mette tetane. Jisas re op wem.

Tatame rem Jisas rene lasyin rem ege site.

(Luk 10:21-22)

²⁵Er yabel Jisas re God rene op wem. Apiy, ne nelkene selkeneri Keryen Yen. Neri nenbopak, neri tuma tobopak ne purerekene tatame remne berasem, remne be peteram. Eisow yenkap tatame etemne, purerekene bo tatame etemnewou ne neri tuma tobo remne heyar wem. Et yenbo. Opkap an okbop tebo, an nene wese abo. ²⁶Apiy, et neri wuribaike ne nenem. ²⁷Jisas rene sene op wem. Apiy re nugwape wos ari letke rasem. An Eterri Yen, tatame rem anne etop be mettene. Apiy eterwou re anne mettene. Tatame rem rene be mettene. Arenwou an rene mettene. Aren kenem tatame an Apiy rene, remne wesowem. Etem mere, rem rene mettene.

²⁸Yaku bukrenenbo tamekap o pap yaper tebo tamekap, kem arenke yatek, an kemne ege wun site, kem pap kwuye mette. ²⁹Kem ari nenbo yakukap nente wete, an kemne peterate, nem etop nente. An tumakene takkene bo tame. An elen me tete wule nenbo tame. An kemne yaper be nente. Kem yaku aren nenbokap nentek, kem pap kwuye mette, kem heyar site. ³⁰Yaku an kemne newote, et bukrenbo. Kem kebesenente. Et yaku yenbo. Kem ari yaku nentek, kemri wuribai yenbo tementen. Jisas re op wem.

Rem ege si yabel tuma namrem.

(Mak 2:23-28; Luk 6:1-5)

12 ¹Yuri ege si yabelke Jisas re reri anepoi tamekene rem wit now borke yibemke, reri anepoi tame rem sikwoi samke, rem wit supa kelowke as yim. ²Farisi tame rem etop lam, rem op wem. Neri anepoi tame rem ege si yabelke wit supa kwosen abo, rem neremri Moses Reri Wule biragiyebon. Et yaper. ³Jisas re sein op wem. Kiyi Devit reri nenem wos rem basrasem. Kem kap er siglow be latene? Kiyi Devitkene reri anepoi tamekene rem kwoi sam, rem kap be awos am? ⁴Kwoi samke, rem God reri akek wuren God eterne newon rasem geil rem poten am. Nemri Wule rem biragiyen am. Nemri Wule gwopkap. God reri akeri yaku nen tame etemwou rem God rene newobon geil abo. Nugwape tame be abo. Devit eter, reri anepoi tame rem am, rem tuma be wem. ⁵Ege si yabel God reri Kwoborri yaku nen tame rem God reri Kwoborke wuren reri yaku nenbo. Moses reri wem tuma kem metem. Re op wem. Ege si yabel kem yaku kap nente. Op wem. God reri Kwoborri yaku nen tame rem er wule biragiyebon, rem yaku nenbo. Op nenbo, God re remne tuma be nenbo. Yehow. Rem reri yaku ege si yabelke nenbo, et yenbo. Tumakene bo. ⁶An kemne webon. Agerbo tuma re bukrewai. Re Moses reri kiyi wem tuma teitkwuntene.

⁷Kiyi temenem tame wuri, Hosea, re tuma basrasem. Kap reri tuma kem be mettene? Re op basrasem. God re wem. Kem anne kwar kap pete. An selbo, kem agerbo tatame remne pap mette. Op wem. Opkap kem er tuma heyar metmente weye, kem yenbo nenbo tatame remne tuma yaper be wete weye. ⁸Aren, an More Tame Tem Tame. Aren, an ege si yabelri Keryen Yen. Aren, an tatame remne wete, be wos ege si yabelke nente wete, remkene nente. Jisas re op wem.

Jisas re ya yaper tame rene heyarem.

(Mak 3:1-6; Luk 6:6-11)

⁹Jisas re wemke, re er emi mesegenen yim, re God reri akek yin wurem. ¹⁰Ya yaper tame re etek temenem. Agerbo tame rem kirkir etek temenem, rem Jisas rene tuma nente selem, rem rene op wemetem.

Tatame rem sikanuma tame remne ege si yabelke heyarte, rem nemri Wule biragiyebo o bo? ¹¹Jisas re remne sein op wem. Kemri tame wuri reri sipsip por re ege si yabelke okmeike warte, er tame re mapurke nente? Kap re sipsip por rene sene potte o bo? Ekeya. Re sene potte. Et tuma bo. Et neremri wule. ¹²Sipsip por rem bukure wos bo. Tatame etem rem bukure wos. Kem anne op webo. Ege si yabel an sikanuma nen tame heyarte, et yaper. Op webo. Neremri wule et op be webo. Wule re op webo. Ege si yabel tame rem yenbo wos nente, et tuma bo. ¹³Op wemke, re ya yaper tame rene op wem. Ne let tai. Re let tayemke, reri ya heyar tem, op yokwo agerbo yakap heyar tem. ¹⁴Op tem, Farisi tame rem etop lam, rem yin wurwouke wurem, etemwou etemwou rem tuma natobom. Rem Jisas rene pen sate tuma natobom.

Jisas re God reri yaku nen tame.

¹⁵Rem rene pen sate wem, Jisas re etop metemke, re er kwom mesegenen yim. Nugwape tatame rem rene sumowem. Rane tame rem sikanuma nenbem, re remne heyarem, rem heyar tebem. ¹⁶Op tem, re remne wuragerem. Ari nenyekap kem kap wesowte. ¹⁷Re er tuma bupo me be wem. Reri wem tuma kiyiri tuma wesow tame, Aisaia, reri basrasem tuma et sekene tem. ¹⁸Re op basrasem. God re op wem. Er tame re ari yaku nen tame. An rene lebam. An rene metekwasbo. Ari Wow re rene gurerete, re ari Tuma Yenbo nugwape nowselri tatame remne wesowte. ¹⁹Re ei be negwote. Re gwule tuma be wete. Re kelowke be teten tuma yaye be wete. ²⁰Yam pus raste nenbet, re etop late, re yam sene nenewayen tumo pen heyar tetete. Ker re sate nenbet, re op late, re be mesegenen sawaite. Re sene liste, ker re sene ein wayete. Op nente, tatame rem som habobet. Op nente wule yenbo re wule yaper teitkwunte. ²¹Nugwape tatame rem rene late, rem op wete. Re nemne kwobo labo. God reri op wem tuma Aisaia re basrasem.

Rem Jisas eterne op webem. Reri yaku re Belsebul reri kitimenak nenbo. (Mak 3:20-30; Luk 11:14-23; 12:10)

²²Tatame rem tame wuri Jisas eterne panen yam. Rem op wem. Gwor tame gambo rene gureretene, re le sitene, tuma tibob tetane. Rem op wem, Jisas re rene heyarem, re tuma sene namrem, re le nowsin niri nere yam. ²³Etek temenem tatame rem etop lam, rem danekene sekem. Rem op wem. Re kap Devit eterri nan? Re kap God eter lebam tame? ²⁴Op wem, Farisi tame rem tatame remri webem tuma metem, rem op wem. Kemri webo tuma et sekene bo. Gambo remri keryen yen, Belsebul, re rene kitimena newobo, re gambo remne wekrokbo.

²⁵Jisas re remri wuribai lan remne op wem. Keryen yen wuri reri anepoi tame rem pes pekan etemwou etemwou naite, rem sou be tete,

rem heyar be tete. Kwom wuriri o ake wuriri tatame rem etemwou etemwou naite, rem heyar be tete. ²⁶Satankene arkwugambokene rem pekan etemwou etemwou naite, rem heyar sou be tete. ²⁷Kem anne op webo. Gambo remri keryen yen, Belsebul, re rene kitimena newobo, re gambo remne wekrokbo. Et tuma et sekene bo. Kemri rane tame rem kirkir gambo wekrokbo. Yike remne er kitimena newobo? Belsebul? Kerem mere, kem op be webo. Eker kemri tame rem gambo wekrokbo, nem op labo, nem mettene, kemri webo tuma et yaper. An gambo wekrokbo, an Satan reri kitimenak be wekrokbo. ²⁸God Reri Wow re anne kitimena newobo, an er gambo wekrokbo. Kem op latek, kem habote. Gwopte God re tatame remne panen sibo. Re op wem.

²⁹Jisas re remne sikur sakur tuma op wem. Tame re kitimenakene tame yaper reri akek wurte wete, reri wosbas potte wete, kiyi re er tame rene kepke bograste. Bograstek, re kebese wuren wosbas ek potte. Otkap, an Satan rene teitkwuntene, Satan reri kiyi potem tatame an remne sene potbo.

³⁰Yike tame rem ari anepoi tame be tetane, rem ari peiktame. Yike tame rem arenkene yaku be nenbo, rem ari yaku yaper nenbo. ³¹Eker an kemne op webo. Tame rem wule yaper nente, o rem tuma yaper God rene wete, God re er wule yaper poten septite, tuma be wete. Tame rem God Reri Wow rene tuma yaper wete, God re er wule yaper be poten septite, re er tame remne tuma wete. ³²An More Tame Tem Tame. Tame rem anne tuma yaper wete, God re er tame remri wule yaper poten septite, re tuma be wete. Tame rem God Reri Wow rene tuma yaper wete, God re er tame remri wule yaper be poten septite. Re er tame remne tuma wete. Gwopte re be poten septite, yuri kirkir re be poten septite.

Me yaper rem supa yaper yabo.

(Luk 6:43-45)

³³Me supa rem yenbo, me re kirkir yenbo. Me supa rem yaper, me re kirkir yaper. Nem tame, nem me supa labo, nem sanebo, me yenbo o me yaper. ³⁴Rane me rem yenbo, rane rem yaper. Tatame etem mere, rane rem yenbo, rane rem yaper. Kem Farisi tame, kem arkwu walari yenkap. Kem wuribai yaper tetane, eker kem tuma yaper webo. Kem tuma yenbo be webo. Tame remri wuribai tetanekap, remri webo tuma rem etopkapwou webo. ³⁵Tame yenbo rem wuribai yenbo tetane, rem yenbo wos nenbo, rem tuma yenbo webo. Tame yaper rem wuribai yaper tetane, rem wos yaperwou nenbo, tuma yaperwou webo.

³⁶Meteye, an kemne webo. Yuri tete yabel God re tatame remne tumak nente, tatame remri kiyi bupo me webem tuma re remne yurik wemette. ³⁷Yuri re kemri tuma se pen op wete. Ne tame yenbo. O re op wete. Ne tame yaper.

**Rane tame rem Jisas rene op wem.
Ne kitimenakene bukri wos nentek, nem late.
(Mak 8:12; Luk 11:29-32)**

³⁸ Jisas re op wemke, Moses Reri Wule peikbem tamekene Farisi tamekene rem rene op wem. Nem selye, ne kitimenakene bukri wos nente. Nem late, nem sanete, ne God reri kitimenak er wos nenbo. ³⁹ Re remne tuma sein op wem. Gwopte tetane tatame rem tatame yaperwai. God reri wule rem be metbo. Kem anne wos bukri nente weye. Kemri weye wos an be nente. God reri kiyi temenem tuma wesowbem tame, Jona, eter nenbemkap, etopwou an nente. ⁴⁰ Kiyi Jona re neir mur yabel mur omyen bukri reri kiybuk temenem, re sene wuramkap, an More Tame Tem Tame, an neir mur yabel mur sele meike ten an sene wayen site. ⁴¹ Kiyi Ninive kwomri tatame rem Jona reri tuma metem, rem remri yaper nenbem wos mesegenem. Gwopte tetane tame wuri re Jona rene teitkwuntene. Kem ari tuma metem, kem yaper wos be mesegenbo. Eker yuri God re tatame remne tuma nente yabel, Ninive kwomri tatame rem wayen teten kemne ker wete tetane. ⁴² Kiyi temenem keryen ta, weiwar yokwori ta, te genek yam, purerekene tame, kwom panen sibem tame, Solomon, reri akek yan reri tuma yenbo mette yam. Gwopte an keremkene tetane, an Solomon rene teitkwuntene. Kem ari tuma mettene, kem yaper wos be mesegenbo. Eker yuri God re tatame remne tuma nente yabel et keryen ta te wayen teten kemne ker wete tetane. Jisas re op wem.

**Yim gambo re sene yam.
(Luk 11:24-26)**

⁴³ Jisas re remne sene sikur sakur tuma wem. Gwopte tetane tatame rem gambo gureretene tamekap. Gambo re tame rene mesegenen yim, re boulke yin site emi soplawayem. ⁴⁴ Re op wem. An ari kiyi gureremenem tame rene sene lasyite. Yin lam, tame reri wuribai et yenbo tem, agerbo gambo be wuri be gureremenem. ⁴⁵ Eker re sene yin agerbo gambo, kelare pes kerem gambo, remne panen yam. Gambo remri yaper nen wos et gambo wuri reri yaper nen wos teitkwunmenem. Panen yam, rem tame rene gurerem. Gureremenem tame, kiyi gambo wuriketwou rene gureremenem, tame re yaper temenem. Sene gambo nugwape rene gureremenem, tame re yaperwai sene tem. Tame re yaperwai temenemkap, gwopte tetane tatame yaper rem etopkap temente. Rem bupo me temente, rem anne omuteke be habote, rem yaperwai sene tete.

**Yike Jisas reri nawokene masekene?
(Mak 3:31-35; Luk 8:19-21)**

⁴⁶ Jisas re tatame remne tuma som webemke, nawot etet, Jisas reri mase etem rem yan kwom geike tetpete wuramenem. Rem rekene

tuma namrete wem. ⁴⁷Tame wuri re Jisas rene op wem. Neri nawokene masekene rem yawo, tetpete wuratene. Rem nerenkene tuma namrete. ⁴⁸Jisas re tuma sein op wem. An kemne peterate, yike ari nawo, yike ari mase. ⁴⁹Op wemke, re anepoi tame remne letke peteran op wem. Ekla. Gwor tatame rem ari nawo, ari mase. ⁵⁰Tatame rem ari kwomke tetane Apiy reri tuma meten nente, etem rem ari nawokene gesmasekenekap. Re op wem.

Tame re awos supa nowke seiten sewurem.

(Mak 4:1-9; Luk 8:4-8)

13 ¹Er yabel Jisas re ake mesegenen peik barke yin sin tatame remne tuma peikbem. ²Tatame nugwapewai rem yan peik barke rene tetkukwunyewom, re sene perek waren sim. ³Re remne tuma nugwape wesowem, re sikur sakur tuma op wem. Tame wuri re awos supa nowke yin seiten sewurem. ⁴Rane supa kelowke yerem, ap rem yan akeipem. ⁵Rane supa rem pa luwke yerem. Sel om bo, pakerwou temenem. Op temke, agetage supa rem rekwan wayem. ⁶Somori nen eisow, yabel pasem, aiyo rem sok ten saiwom. ⁷Rane supa rem negir esekwaye somok yeren rekwan sim, negiri esekwaye rem punen borgeyem, rem sok tem. ⁸Rane supa rem sel yenbok yeren rekwan bukrem, supa nugwape yam. Rane rem supa tame letpeisri ok yam, rane rem supa tame letrane kelare wuriri ok yam, rane rem supa tame murri ok etop yam. ⁹Sikur sakur tuma wem, re remne sene op wem. Tame re wan tetane, re wan wurik mette.

Sikur sakur tuma wule.

(Mak 4:10-12; Luk 8:9-10)

¹⁰Jisas reri anepoi tame rem yan rene op wem. Berke ne nugwape tatame remne sikur sakur tumawebo? ¹¹Re tuma sein op wem. God re kwom panen site tuma, kiya berasmenem tuma, an kemne heyar wesowbo, keremwou metbo. An agerbo tame remne wesowbo, rem heyar be metbo. ¹²Wuribai yenbo tetane tatame rem ari tuma metbo, rem tuma tobo kirkir sanebo. Er tatame an remne nugwape tuma som wesowte. Wuribai yaper tetane tame rem ari tuma metbo, rem tuma tobo be sanebo. Er tatame remri metyekap, rem serte, an remne tuma sene be wesowte. ¹³Opkap, an sikur sakur tuma remne webu. Rem was labo, was tobo rem be sanebo. Tuma rem wanke metbo, remri wanke metbo tuma tobo rem be sanebo. ¹⁴Remri nenbokap, kiyiri tuma wesowbem tame, Aisaia, re op basrasem. Kem tuma wanwouke mette, kem tuma tobo be sanete. Kem was lewouke late, tobo kem be late. ¹⁵Er tatame remri wuribai kiya yaper temenem. Remri wanke er tuma mette rem muwem, rem wan gerowkap tem. Rem remri le birkeremenem. Rem etop be nente

wem, rem heyar late wem, rem heyar mette wem, rem wuribai habote wem. Rem anne omuteke habote wem, an remne heyar nente wem. (Aisaia 41:1-4)

¹⁶Kem ari anepoi tame, kem metekwaste. Kemri le kem ari nenbo wos tobo heyar labo. Kemri wan kem tuma heyar metbo. ¹⁷An kemne sekeneker webu. Ari nenbokap kem labo, kiyi nugwape tuma wesowbem tame, nugwape tame yenbo rem etop late selem, rem be lam. Ari weye tuma kem metbo, rem mette selem, rem be metem.

Awos supa sikur sakur tuma tobo.

(Mak 4:13-20; Luk 8:11-15)

¹⁸Kem met. Awos supa nowke panbilen sewurem tuma tobo an kemne wesowte nenbo. ¹⁹God re tatame remne kwom panen site tuma, rane tatame rem er tuma metbo, rem kelowke yerbo awos supakap. Rem tuma bupo me metbo, sene Satan re yabo, agetage re er tuma poten septibo. ²⁰Rane tatame rem tuma metbo, rem pa luwke yerbo awos supakap, rem tuma meten agetage poten pap yewon metekwasbo. ²¹Er tatame rem tuma heyar be sebo. Rem keraket tebo, sene agerbo tame rem God reri tuma ragerkwunte selye, rem God Reri Tuma metbo tatame remne tuma yaper webu o remne yaper nenbo. Op nenbo, tatame rem God Reri Tuma mesegenbo. ²²Rane tatame rem tuma metbo, rem negiri esekwaye somok yerbo awos supakap, rem tuma metbo, rem nowselri woskene kelkene etopwou habobo, er wos remne rager pagerbo. Op tetane, rem God reri yaku be nenbo, rem yenbo wos be nenbo. ²³Rane tatame rem tuma metbo, rem sel yenbok yerbo awos supakap, rem tuma meten habobo, rem God reri yaku nenbo, rem yenbo nenbo. Supa rem tame letpeisri ok (100) supa sene yabokap, rane tatame rem God reri yaku yenbo nugwape nenbo. Supa rem tame letrane kelare wuri (60) supa sene yabokap, rane tatame rem God reri yaku nugwape kera yenbo nenbo. Supa rem tame murri ok (30) supa sene yabokap, rane tatame rem God reri yaku yenbo keraket nenbo. Jisas re op wem. Top yaper nowke wayem sikur sakur tuma.

²⁴Jisas re agerbo sikur sakur tuma remne op wem. God reri tatame remne kwom panen site wule re gwopkap. Tame re awos supa reri nowke seten rekwam. ²⁵Yuri tatame rem tuknamenemke, er tame reri peiktame re yan top supa yaper awos supa etemri borke seiten ek yim. ²⁶Yuri awos supa rekwan bukure tem, supa yate nenbemke, rem lam, top yaper awos borke kirkir temenem. ²⁷Yaku nen tame rem yin now mutame rene op wem. Haneyen, kiyi ne awos supa yenbo nowke seittem, sene nem laye, top yaper kirkir rekwatene. Opkap top yaper nem be seittem. Et supa re mak yamke, re gwok rekwam?

²⁸Re remne sein op wem. Peiktamek kap yan seittem. Rem rene op wem. Ne map habobo? Nem yin er top yaper sete? ²⁹Re remne suwayen

op wem. Kem top yaper kap sete. Kem yin top yaper sete, kem kap awos yenbo kirkir topkene kap sete. Et yaper. Kem etop mesegente. ³⁰Rep peske rekwate. Yuri supa yate yabelke an yaku nen tame remne op wete. Kem top yaper kiyi sen me butyewon ek liste. Sene kem awos supa yenbo kuten ari kwayekek raste.

Mastet supa sikur sakur tuma.

(Mak 4:30-32; Luk 13:18-19)

³¹Jisas re remne agerbo sikur sakur tuma op wem. God re tatame remne kwom panen sibo wule re gwopkap. Et nar mekap. Mastet et me sig. Tame wuri re er supa poten reri nowke rasem. ³²Reri supa et agerbo me supa sikabekap bo. Yehow. Et supa eisowwai. Rasemke, rekwan sin yuri re bukri tem. Agerbo me rem eisow, er me re bukrewai. Ap rem yan eter me tewo tawok sin neis kutebem.

Yis reri sikur sakur tuma

(Luk 13:20-21)

³³Jisas re remne agerbo sikur sakur tuma sene op wem. God re tatame remne kwom panen site wule et gwopkap. Et yiskap. Ta te geil nenbo, te plaua keraket potbo. Sene te yis poten plauakene lumbo, er plaua re pelen wayen bukri tebo.

Jisas re sikur sakur tumawou webem.

(Mak 4:33-34)

³⁴Jisas re nugwape tatame remne agerbo agerbo sikur sakur tuma webem. Re tege tuma be webem. Yehow. Re sikur sakur tumawou webem. Re tuma tobo be webem. ³⁵Re etop bupo be nenem. Reri nenemkap et kiyiri tuma wesowbem tame eter basrasemkap. Re op basrasem.

An remne wete, an remne sikur sakur tumak wete.

Kiyisape God re nowsel nenen yam, yam,

gwopte mere nugwape tuma re berastene.

Er tuma an tege wesowte.

(Buk Song 78:2)

Top yaper sikur sakur tuma tobo.

³⁶Jisas re tatame remne mesegenen akek wurem, reri anepoi tame rem yan rene op wem. Top yaper sikur sakur tuma reri tobo ne nemne wesowte. ³⁷Jisas re tuma sein op wem. Supa yenbo rasem tame et More Tame Tem Tame eter. ³⁸Now et aboyei nowsel. Awos supa et God reri tatame yenbo sekene. Top yaper et Satan reri tatame yaper. ³⁹Areri peiktame, top yaper supa rasem tame, re Satan. Awos potte yabel et yuri yate yabel, gwor nowsel legete yabel. Awos kutete yen, rem God reri kwomri tame. ⁴⁰Rem top yaper sen buten

lisemkap, yuri tete yabel rem tatame yaper remne etop nente tetane. ⁴¹More Tame Tem Tame re God reri kwomri tame remne weraste, rem God reri panen sitene nowselke yin tatame yaper remne poten wuriwouke wurte. ⁴²Sene rem remne ker bukrek seite. Tatame rem agerbo tatame remne yaper nente webo, er tatame etemne mere rem remne ker bukrek seite. Rem mus bukrek mette tetane, rem kenakem kirate tetane. Rem mus bukrek mette, rem ker webet tetane. ⁴³Er yabel God reri tatame rem God eterkene temente, rem heyar tete. Rem God eterkap tete. Ari weye tuma kem heyar meten habote.

Tame re kel mate selke potem sikur sakur tuma.

⁴⁴God re tatame remne panen si wule re gwopkap. Tame re sel mei perbem, re kelmate ek lam. Re okbop ten sel sene yenen re ek yim. Reri nugwape wosbas re agerbo tame remne kelke natokwo tupam. Er kel re poten yin reri lam kel matekene sel tupam. Jisas re op wem. God re nemne kwom panen site, et yenbowai.

Gaituk yenbowai sikur sakur tuma.

⁴⁵God re tatame remne panen sibo wule et gwopkap. Tame re gaituk yaku nen tame. Re gaituk yenbo tupate selem. ⁴⁶Re gaituk wuri yenbosubu lam, re yin reri nugwape wosbas re agerbo tame remne kelke natokwo tupam, eter kelke re sene er gaituk wuri ek tupam. Jisas re op wem. God re nemne kwom panen site, et yenbowai. Eker nem nugwape wos mesegente, nem God eternewou omuteke habote.

Wuli sikur sakur tuma.

⁴⁷Jisas re sene op wem. Keryen Yen God re tatame remne panen si wule re gwopkap. Tatame rem wuli peikke rasbem, agerbo agerbo omyen wurbem. ⁴⁸Wuli pulawem, rem liyten wayen barke rasen se pen rem omyen yenbo rewo nubke kena yewom. Omyen yaper rem septim. ⁴⁹Yuri nowsel yaper tete yabel, rem etopkap nente tetane. God reri kwomri tame rem yerte, tame yaper rem tame yenbo etemkene temente, rem tame yaper remne wekrokte. ⁵⁰Sene rem remne ker bukrek seite. Op nente, rem mus mette, rem kiraterte, rem ker webet tetane. Jisas re op wem.

⁵¹Jisas re remne op wemetem. An kemne weye tuma, kem mettene? Rem rene sein op wem. Nem mettene. ⁵²Re op wem. Moses Reri Wule tuma peikbo tame, sene rem God reri wule sebo, rem ake bukrek mutamekap. Rem kwayekek wuren wos agerkene subakene poten sen ek yabo. Jisas re etop wem.

Nasaret kwomri tatame rem Jisas rene magel tayem.

(Mak 6:1-6; Luk 4:16-30)

⁵³Jisas re er sikur sakur tuma wen mesegenen re er kwom mesegenen ek yim. ⁵⁴Re reri maime kwom Nasaretke yim, God reri akek wuren

remne tuma wesowem. Tatame rem metem, rem danekene seken op wem. Wuribai purere lei yike rene newom? Re bukre wos nenbo, kitimena re mak potem? ⁵⁵Nem tamesip tamesip. Re ake nenbo tame. Re Maria etetri yen. Jems, Josep, Saimon, Judas rem eterri mase. ⁵⁶Reri gesi rem neremkene tetane. Wuribai purere re mak potem? ⁵⁷Op wemke, rem rene magel tayem. Jisas re remne op wem. God Reri Tuma wesow tame remne kwomri kwomri tatame rem remne op webo. Rem tame yenbo. Op webo. Remri maima kwomri tatame rem remne magel taibo. Op wem. ⁵⁸Rem rene omuteke be habom, eker re kitimenakene bukre wos nugwape ek be nenem.

Tatame Remne Okke Tirmunbem Tame, Jon, re sam.

(Mak 6:14-29; Luk 3:19-20; 9:7-9)

14 ¹Er yabel Galili nowselri keryen yen, Herot, re Jisas reri nenbempak metem. ²Re reri yaku nen tame remne op wem. Er tame re tatame remne okke tirmunbem. Reri sig Jon. Kiyi an rene wak regem, re selek sene wayen sin kitimena poten re bukre wos ek nenbo. Op wem.

³Jon reri sam tuma gwopkap. Kiyi Herot eter re Jon rene keikeren kepke bogen ake yaperke wen wurem. Bupo bo. Reri mase, Filip reri ta, Herodias etetri kwobo. ⁴Kiyi Jon re Herot rene op webem. Ne neri mase reri ta panem, et yaperwai. ⁵Op webem, Herot re pap yoken Jon rene pen sate wem. Nugwape tatame rem webem. Jon re God Reri Tuma wesowbo tame, re tame yenbo. Op webem. Herot re remri tuma metem, re rene pen sate akem.

⁶Yabel wuri rane tame rem yan Herot eterkene wurem, rem Herot rene nawo te wurem yabel habobem, rem awos nenem. Herodias teri yenten yen te remri borke teten yage taibemke, Herot re okbopsubu tem. ⁷Re tene op wem. Nem nene okbop tebo. Opkap ne anne be wos nene newote wete, an nene newote. An be yikokobo. An sekenewai webo. An nene newote tetane. ⁸Op wemke, yen te teri nawo tene yin tuma wemetem op wem. Re anne wos newote weye. An berke wemette? Nawo te tene wemke, te sene wuram, te Herot rene nawo teri wem tuma rene op wem. Tatame remne Okke Tirmunbo Tame, Jon, ne rene wak regte, reri tare kawoke yewote, an ek potte. ⁹Op wemke, Herot re pap yaper tem. Re Jon rene wak regte muwem, re habolaweyem. Re op habom. Nugwape tatame rem arenkene awos abo, rem ari tene weye tuma metye. An tene kap yikokote. Op habom, re op wem. Teri weye wos kem etop nente. ¹⁰Op wem, re yaku nen tame werasen ake yaperke yin rem Jon reri wak regem. ¹¹Rem reri tare sen yan kawoke yewon et muyensi yen ta tene newom. Yen te poten sen yin nawot tene peteram. ¹²Op temke, Jon reri anepoi tame rem yan reri kupa poten pertayen rem sene yin Jisas rene wesowem.

Jisas re ok yen ok tame (5,000) remne awos newon am.

(Mak 6:31-44; Luk 9:10-17; Jon 6:1-13)

¹³Jisas re er tuma metemke, re er kwom mesegenen pere poten agerbo emik yim. Re wiysage tamekene bo emik yim. Tatame rem etop metem, rem remri ake mesegenen rene selke lasyim. ¹⁴Yuri Jisas re yin gayen re nugwape tatame remne lam. Re remne pap tem, re remri sikanuma nenbem tatame remne heyarem. ¹⁵Perpe reri anepoi tame rem yan rene op wem. Yabel warbo. Gwor emi et tamekene bo, tatame rem awos mak potte? Ne remne weraste, rem kwomke yin awos tupate. ¹⁶Jisas re sein op wem. Rem kap yite. Kerem, kem remne awos newon ate. ¹⁷Rem rene op wem. Nem awos nugwape bo. Geil letrane, omyen sauk pesketwou tetane. ¹⁸Re remne op wem. Ne anne sen yate. ¹⁹Re tatame remne op wem. Kem selke site. Re geil letrane, omyen sauk pes poten re le nelke niruw lan re God rene wese an mesegenem, re geil belokteyewon omyen pekayewom. Re reri anepoi tame remne newom, rem poten tatame remne newopiti pete yam, rem am. ²⁰Aboyei an seketemke, awos tep tem, rem poten eip letpeis tewo pes kerem etop yewon pulawen sim. ²¹Siteren awos am tame etemwou rem karem, rem ok yen ok tame (5,000). Yenta remne rem be karem.

Jisas re wame ok luwke yim.

(Mak 6:45-52; Jon 6:15-21)

²²Jisas re anepoi tame remne op wem. Kem perek waren peik kelaruwke kiya temnan yibet. Re tatame remne remri akwulke sene werasen yim. ²³Re wiysage kwowke yawum, re Apiy God rekene tuma namrete yawum. Yabel warbem, re etek wiysage temenem. ²⁴Tektemke, pere yen wuri, anepoi tame rem etek warmenem, rem peik mei borke temenemke, marye ek yam, ok burow pere tare yokwok tegilmubem. ²⁵Sene ei berate nenbemke, Jisas re ok luwke yin reri anepoi tame remne bowgte yibem. ²⁶Rem etop lam, rem kenakem aken taye piten op wem. Er peikri arkwu. ²⁷Jisas re remne op wem. Kem mane akte. Gwor aren. Kem kap akte. ²⁸Pita re rene sein op wem. Haneyen, neren sekene temente, ne anne wetek, an ok luwke nene lasyate. ²⁹Jisas re op wem. Ne opu ya. Pita re pere mesegenen re ok luwke Jisas rene lasyim. ³⁰Sene re marye lan akem. Re ok an abubem, re agetage Jisas rene op tem. Haneyen, ne anne kwobo lan nenewayete.

³¹Agetage Jisas re rene let tayemke, re keikeren rene op wem. Ne anne omuteke be haboye. Ne beberke wuribai pes ten me akye? ³²Op wemke, rep perek yin waremke, marye re ek tebeyem. ³³Perek temenem tame rem reri kitimena op lam, rem rene lom yokwon rene op wem. Sekenewai. Ne Keryen Yen God Eterri Yen.

Jisas re sikanuma tame remne Genesaret kwomke heyarem.

(Mak 6:53-56)

³⁴Rem wame kwuren kelaruwke yin Genesaret kwomke gayem. ³⁵Er kwomri tatame rem rene lam, rem op wem. Et Jisas. Op wemke, rem mekni kwomri tatame remne tuma weptimke, rem remri sikanuma nenmenem tatame remne panen yam. ³⁶Sikanuma nentene tatame rem rene op wemetem. Nem neri wetene tame oub tumakupak kerete, nem kwuye mette. Op wem, tatame rem reri wumenem tame oub tumakupak kerem, rem aboyei heyar kwuye metem.

God reri wule et yeiwarege remri tuma teitkwuntene.

(Mak 7:1-13)

15 ¹Rane tame, Farisi tamekene Moses Reri Wule peikbem tamekene rem Jerusalem kwom mesegenen Jisas rene lasyam. Rem rene op wem. ²Yeiwarege rem op webem. Nem awos ate, nem let ok kiyi keyate. Nem op nente, God re nemri wule yaper poten septite, nem tame yenbo tete. Mapurke neri anepoi tame rem op be nenbo? Rem awos abo, rem let ok be keyan ek abo. Rem nemri wule biragiyebo. ³Jisas re sein op wem. Mapurke kem yeiwarege remri wulewou setene, God reri wule kem mesegentene? ⁴Kiyi God re op wem. Kem nawoha etepne heyar nente. Tame rem nawo o ha repne tuma yaper wete, er tame kem remne pen sate. ⁵Kerem, kem agerbo tuma webo. Kem op webo. Tame rem nawoha repne wos newote weye. Sene rem er wos God rene newote, rem nawoha repne be newote. ⁶An kemne webo. Tame rem etop nenbo, rem nawoha repne yaper nenbo. Re God rene newote, nawoha rep wosbas bo, etopkap et yaper. Kem op nenbo, kem God reri wule mesegenbo, kem kemri wuribaike nenbo. ⁷Kem tuma ok sirbo tame. Kiyiri tuma wesow tame, Aisaia, re yeiwarege etemne basrasem. Re keremne kirkir basrasem. Re tuma sekene op wem. ⁸Gwor tatame rem op webo. God re yenbo. Op webo, rem rene pap be yewobo, rene be habobo. ⁹Rem tame rem nenbo wulewou wesowte habobo, rem op webo. Gwor wule et God reri wule. Op webo, opkap rem God rene bupo me lom yokwobo. *(Aisaia 29:13)*

Wuribai re yaper tete wule.

(Mak 7:14-23)

¹⁰Jisas re tatame remne wepoten remne op wem. Kem wan tai. Kem ari tuma met. ¹¹Tame abo awos et tame remri wuribai yaper be nenbo. Yehow. Be wos tame rem wuribaike habon etop nenbo o webo, er wos et tame remri wuribai yaper nenbo. ¹²Op wemke, reri anepoi tame rem yan op wem. Farisi tame rem neri weye tuma rem muweye. ¹³Re sein op wem. Ari Apiy re Hevenke tetane, re now nenbo tamekap. Be wos re

be nanekwom, nowke bupo me rekwam, eteker re nenkene wuriri yese poten septite tetane. ¹⁴Kem Farisi tame remne kap habote. Remri tuma kap mette. Rem le si tamekap. Le si tame re agerbo le si tame rene kelow peterate, rep pespes belen yin emi yaperke warte. ¹⁵Pita re Jisas rene tuma sein op wem. Nem be mettene. Neri weye tuma tobokap ne nemne wesowte. ¹⁶Re remne op wem. Kerem mere, kem purerekene bo. ¹⁷Meteye. Tame re awos abo, er awos re sigowk warbo. Sene er sigowk tetane awos me kwokrak yibo. ¹⁸Tame reri namrebo tuma, re reri wuribaiké kiyi habon ek namrebo. Reri namrebo tuma re yaper tebo. ¹⁹Tatame remri wuribai yaper tetane, rem yaper wos nenbo, rem yaper wos habobo. Rem alwo pi pebo. Tame rem ta panen mesegenen agerbo takene kep tebo. Rem ta remne bisi yibo. Tatame rem bisi abo. Rem tuma yikokobo. Rem agerbo tatame remne tuma yaper webo. ²⁰Er wos tatame rem nente, rem tatame yaper. Farisi tame rem kemne wesowbo, kem let ok kiyi be keyan awos ek ate, kem tatame yaper. Remri opkap webo tuma et yaper. Jisas re op wem.

Kenan nowselri ta te Jisas rene omuteke habom.

(Mak 7:24-30)

²¹Jisas re reri anepoi tamekene rem er kwom mesegenen Tairkene Saidonkene yokwok yim. ²²Kenan nowselri ta wuri te etek temenem, te yan op wem. Haneyen, Devit reri yen, ne anne pap met. Gambo re ari yen tene gureretene, tene yaperwai nenbo. ²³Jisas re tuma sein be wem. Reri anepoi tame rem yan rene op wem. Et ta te nemne tiptuwu lelekeren yabo. Ne tene werasen te sene yi. ²⁴Jisas re tene op wem. Juda tatame rem sipsipkap, rem mow yim. God re anne werasem, an etemnewou late yam. An agerbo nowselri tatame remne kwobo be late. Op wem.

²⁵Ta te op metemke, te yan gulke pan sene op wem. Haneyen, ne anne kwobo late. ²⁶Re tene tuma sein op wem, tene sikur sakur tumak op wem. Nem yen remri awos kap poten wale remne kap newote. ²⁷Te sein op wem. Neri weye tuma et sekene. Aren, an op webo. Yen remri abo awos selke yerbo, wale rem kirkir nugen abo. ²⁸Re tene op wem. Ne omutekewai habobo. Eker neri wemetye wos an etop nente. Op webemke, eter webem tuma agegekene et ta teri yen te kwuye metem.

Jisas re nugwape sikanumakene tatame remne heyarem.

²⁹Jisas re er kwom mesegenen yim, re Galili wame meknik yim. Re kwowke yawun sim. ³⁰Nugwape tatame rem sikanumakene tatame remne Jisas rene panen yam. Tewo yaper tatame, le sibem tatame, kwuya yaper tatame, tuma tibo tatame, agerbo agerbo sikanuma temenem tatame remne rem panen ek yam. Rem Jisas reri tewo tobok yan remne etek rasruwem, re remne heyar nenem. ³¹Nugwape tatame rem op lam. Tuma tibo tatame rem tuma sene

namrem. Kwuya yaper tatame rem yenbo sene tem. Tewo yaper rem kebese sene sewurem. Le yaper rem heyar sene lam. Etop lam, rem danekene seken op wem. Juda tatame remri Keryen Yen God eter re remne heyar nenye. Rem op wem.

Jisas re nugwape okyen oktame tatame (4,000) remne awos newon am.
(Mak 8:1-10)

³²Jisas re reri anepoi tame remne ten yan remne op wem. An gwor tatame remne pap metye. Yabel mur rem arenkene tem, remri kerene yam awos rem ab akeipem. An remne sene werasen akwulke yite, an awos remne be newon an ek yite, rem kap kelowke kwoi wureg san kermus yan lekene parerete. ³³Rem rene op wem. Gwor emi tatamekene bo. Awos nem mak pottek, nugwape tatame remne ek newon ate? ³⁴Jisas re remne wemetem. Kem geil mapsen tetane? Rem sein op wem. Nem geil letrane kelare pes kere op tetane. Nem omyen sauk wulare wulare tetane.

³⁵Jisas re tatame remne wen rem selke siterem. ³⁶Re geil letrane kelare pes kere poten omyen poten God rene wese am. Re reri anepoi tame remne newon rem er tatame remne newopiti pete yam. ³⁷Rem aboyei an si ketem. Sene anepoi tame rem awos tep poten eip letrane kelare pes kere etek yewon pulawen sim. ³⁸Am tame rem nugwapewai (4,000) Rem yenta kirkir be karem. Rem tameyenwou karem. ³⁹Sene Jisas re tatame remne werasen yim, re pere poten Magadan yokwok sene yin tem.

Rem Jisas rene op wem. Ne kitimenakene bukre wos nentek, nem late.
(Mak 8:11-13; Luk 12:54-56)

16 ¹Farisi tamekene Sadyusi tamekene rem Jisas rene lasyan rene seilate habom. Rem rene op wem. Ne kitimenakene bukre wos nentek, nem late, nem op wete. Ne God reri kwomke yam. ²Re remne tuma sein op wem. Perpe yabel yenbo warbo, nel gwan kupkap labo, kem op webo. Wore yabel yenbo yate tetane. ³Kerwu yabel wayebo, kem nel kersepkap mou ker pebo labo, kem op webo. Gwopte mou marye yate tetane. Op webo. Kem nelke labo, kem ek sanebo. Gwopte tetane wos, God reri werasem yen reri nenbokap kem labo, kem rene kirkir kebese be sanebo. ⁴Gwopte tetane tatame rem tatame yaper, rem God reri wule be mettene. Kem anne wos bukre nente weye. Kemri weye wos an be nente. Kiyi temenem tame Jona reri nenemkapwou an nentek, kem etopwou late. Kiyi Jona re neir mur yabel mur omyen bukre reri kiybuk temenem. Op wen re remne mesegenen yim.

**Farisi tamekene Sadyusi tamekene remri peikbem tuma
yaper et geil pelbo yiskap.**
(Mak 8:14-21)

⁵Anepoi tame rem wame kelaruwke wete nenem, rem wuribai seremke, rem geil be poten sen yim. Rem bupo me yim. ⁶Jisas re remne op wem. Kem

heyar met. Farisikene Sadyusikene remri geil pelbo wos, yis, kem kap potte. Et wos yaper. ⁷Rem etemwou etemwou op wem. Nem geil be sen yawo, re eker webu. ⁸Jisas re meten remne op wem. Mapurke kem geilwou habobo? Kem anne omuteke be habobo. ⁹Kap kem be mettene. Kiyi an geil letrane poten nugwape tame (5,000) remne newon am. Kem kap som habobo? Awos tep eip mapsen kem sene poten yewom? ¹⁰Agerbo yabel an geil letrane kelare pes kere poten nugwape tame (4,000) remne newon am. Awos tep eip mapsen kem sene yewom? ¹¹Kiyi an kemne weye, kem Farisi tamekene Sadyusi tamekene remri geil pelbo wos, yis, kem kap potte. Ari weye tuma, an geil boker weye. Yehow. Remri yis kem kap potte. ¹²Op wemke, remri wuribai rem op habom. Re nemne yis boker weye. Yehow. Farisikene Sadyusikene remri tuma yaper nem kap mette. Remri tuma yaper bukri kap tete. Re nemne etop weye.

Pita re Jisas rene op wem. Ne Kraisi, God eter lebam tame.

(Mak 8:27-30; Luk 9:18-21)

¹³Jisas re Sisaria Filipai kwomke yimke, re reri anepoi tame remne op wemetem. An More tame Tem Tame. Tatame rem anne map webu, an yike? ¹⁴Rem sein op wem. Rane rem nene op webu. Ne tatame remne panen Ok Waren Tirmunbo Tame, Jon. Rane rem nene op webu. Ne kiyi temenem tuma wesowbem tame, Elaija. Rane rem nene op webu. Ne kiyi temenem tuma wesowbem tame, Jeremaia. Rane rem nene op webu. Ne kap tuma wesowbem tame remri wuri. Rem op webu. ¹⁵Jisas re remne wemetem. Kerem, kem anne mapurke webu, an yike? ¹⁶Saimon Pita re tuma sein op wem. Ne Kraisi, God Eter Lebam Tame. Ne God Eterri Yen. ¹⁷Jisas re tuma sein wem. Saimon, Jon reri yen, ne metekwaste. Tame rem nene er tuma be wesowye. Yehow. Neri weye tuma, ari Hevenke tetane Apiy re nene wesowye. ¹⁸Pita, neri tetane sig tobo et Pa. Neri weye tuma et sekene. Tatame rem neri weye tuma omuteke mette, rem ari anepoi tame tete. Ari anepoi tame rem sate, rem yaper be tete, rem heyar somsom temente. ¹⁹God reri kwomke yibo kelow et eru tetane. Er ake eruri ki an nene newote. Ne tame remne op wete. Ne be wurte, rem be wurte. Ne tame remne op wete. Ne wurte, rem ek wurte. ²⁰Op wemke, Jisas re reri anepoi tame remne op wem. Kem tame remne kap wesowte, an Kraisi, God Eter Lebam Tame.

Jisas re sate nenbem, re reri anepoi tame remne reri wule sebo tuma peikem.

(Sapta 16:21-20:34)

Jisas re wem. An sate, an sene wayen site.

(Mak 8:31-9:1; Luk 9:22-27)

²¹Er yabel Jisas re reri sate wule reri anepoi tame remne tuma me wem. Re op wem. An Jerusalemke yite. Juda taresi tame, God Reri Kwoborke

yaku nen tame remri keryen yen, Moses Reri Wule peikbo tame rem anne yaper nente, an mus bukrek mette. Rem anne pen sate. Yabel pes tete, wuriwuk God re anne wetek, an wow sene poten sene wayen site tetane. ²²Op wemke, Pita re metem, re rene oprekene panen yin rene tuma elen op wem. Haneyen, God re nene pap mette. Rem nene kap pen sate. ²³Jisas re petkwo lan Pita rene tuma op wem. Neri weye tuma an kap mette. Et God eterri wuribai bo. Et Satan eterri tame etemri wuribaikap. Satan, neri webu tuma an kap mette. Ne anne mesegenen yite. Op wem.

²⁴Jisas re reri anepoi tame remne sene op wem. Tame rem ari tame beigke tete, rem gwopkap nente. Rem remri wesom kworer be habote. Ari mette muskap, rem mu be wete, rem etop kirkir mette. Tame rem etop nentek, rem arenkene anepoi tame yite. ²⁵Tame rem remri wesom kworer habote, er tame rem yaper tete tetane. Tame rem anne habote, rem remri wesom kworer sig be habote, er tame rem heyar som temente tetane. ²⁶Tame re nowselri wosbas aboyei potkeipen sene re yaper tete. Er reri potte wosbas rem rene mapurke kwobo late? Tame rem God reri kwomke yite selte, rem be woske natokwo tupate? ²⁷An More tame Tem Tame, ari sene yate yabel matnaye. An yate, an Apiy reri hadebaswaikene yate, God reri kwomri tame remne panen yate. An yate, an tatame remri nenbo yaku remne tokwo newote. ²⁸Metye. Kem gwok tetane tame, rane kem be samente, kem late, an keryen yen ten ek yate tetane. An More Tame Tem Tame, an yate, kem late. Jisas re op wem.

Jisas reri wesom re agerbo legem.

(Mak 9:2-13; Luk 9:28-36)

17 ¹Yabel letrane kelare wuri kere yimke, Jisas re Pita, Jems reri mase Jon remne panen kwow bukrek yawum. Etemwou rem etek yawun temenem. ²Etek temenem, rem lam, Jisas reri wesom re agerbo legem. Reri bitmi re oknelkap malebem. Reri wumenem tame oub wulkapwai malebem. ³Sene rem lam, kiya temenem tame pes, Moseskene Elaijakene, rep God reri kwom mesegenen yeren rep Jisas rekene tuma namrebem. ⁴Op lam, Pita re Jisas rene op wem. Haneyen, nem gwok tetane, et yenbowai. Ne wete, nem yabeleke mur nente, nem gwotek tete. Wuri nereri, wuri Moses eterri, wuri Elaija eterri nem etop nente. ⁵Webemke, nel gwan re wulkapwai, re yeren remne pesoppitim, rem tuma wuri metem. Er webem tuma re op wem. Er ari meseke mogul Yen. An rene okbop tebo. Reri tuma kem mette. ⁶Op wem, reri anepoi tame rem er tuma metemke, rem aken rem gulke pan waren gumen yam. ⁷Jisas re remne meknik yan remne letke keren op wem. Kem kap akte. Kem opu wayen tete. ⁸Rem teten lam, Jisas eterwou re sene temenem. ⁹Rem kwow mesegenen yerbemke, Jisas re remne omuteke wem. Kemri laye wos kem gwoteptek kap wesowte. An More Tame Tem Tame.

An sate, sene wayen site yabelke kemri laye wos kem wesowte. Gwopte kem kap wesowte. ¹⁰Anepoi tame rem rene op wemetem. Moses Reri Wule tuma peikbo tame rem op webo. Krai re kiyi be yate. God Reri Tuma wesowbem tame, Elaija eter, re kiyi temnan yate tetane, Krai re yurik yate tetane. Mapurke rem opkap webo? ¹¹Re tuma sein op wem. Rem sekene webo. Elaija re kiyi temnan yam. Re Krai reri yate kelow nowbem. ¹²Tatame rem be metmenem, er tame rene God re rene werasen yam. Rem rene remri wuribaikere yaper habom, rene yaperwai nenem. More Tame Tem Tame rene Elaija rene yaper nenbemkap, rem rene yaper kirkir nente. ¹³Op wemke, rem sanen op habom. Re tatame remne okke tirmunbo tame rene webo. Jon re Elaija eterkap. Rem etop habom.

Gambo re yen rene gurerehemem, Jisas re gambo rene wekrokem.

(Mak 9:14-29; Luk 9:37-43)

¹⁴Rem kwowke yeremke, rem nugwape tatame remne yin lam. Tame wuri re Jisas rene yan gulke pan op wem. ¹⁵Haneyen, ne ari tauryen rene pap met. Ne rene heyar nente. Rene gambok gurerehemem, opkap rane yabel re kerke san warbo, rane yabel re okke san warbo. ¹⁶An rene kiyi neri anepoi tame remne panen yawo, rem rene kebese heyar be nenye. ¹⁷Jisas re op wem. Kem anne omuteke be habobo. Kemri wuribaikere kemri wulekene yenbo bo. Yabel nugwape an keremkene tetane, kem anne omuteke be habobo. Ne yen rene gwotek anne panen ya. ¹⁸Jisas re gambo rene tuma kwobke wemke, gambo re er yen rene mesegenen yim. Agetage yen re kwuye metem.

¹⁹Yuri anepoi tame rem lam, nugwape tatame rem sene yimke, rem Jisas rene wemetem. Mapurke nem gambo rene wekrokte nenlaweyem? ²⁰Re remne sein op wem. Kem op omuteke be habom. God re kitimenakene, re kebese nente. Eker kem er gambo wekroklaweiwo. An kemne sekeneker webo. Kem God rene keraket omuteke habotek, kem er kwow rene op wete. Ne er emi pelebiter agerbo emik yite. Kem keraket habon op wete, kwow re yite. Kem keraket omuteke habon kem God rene wemette, kem bukri wos nente. Kwow rene wen yitekap, kem etopkap kitimenakene bukri wos nente. ²¹(Kem gambo wekrokte, kem gwop nente. Kem ok tuknan God rene wemette. Etopwou nentek, kem gambo ek kebese wekrokte. Jisas re etop wem.)

Jisas re tewo peswe sene op wem. An sate, an sene wayen site.

(Mak 9:30-32; Luk 9:43-45)

²²Rem Galilike yan sewurbem, Jisas re reri anepoi tame remne op wem. More Tame Tem Tame yuri rem rene keikerete tetane. ²³Rem rene pen sate. Neir pes tete, murwek re sene wayen site. Anepoi tame rem op metem, rem pap yaper tem.

Jisas re God Reri Kwoborke kel rasem.

²⁴Yuri rem Kaperneam kwomke yim, God Reri Kwobor Bukrek kel potbem tame rem yan Pita rene wemetem op wem. Kemri haneyen re God Reri Kwobor kel rasbo o bo? ²⁵Pita re op wem. Ekeya. Re rasbo.

Op wem, re akek wuremke, Pita re tuma be wemke, Jisas rene kiyi wem, rene op wemetem. Saimon ne map habobo? Gwor nowselri keryen yen rem yikene wemettek, kel ek raste? Rem remri yenta, nawoha remne wemette, o rem agerbo tame remne wemette? ²⁶Pita re sein op wem. Rem agerbo tame remne wemette. Jisas re rene op wem. Et sekene. Yenta, nawoha rem kel be rasbo. An God Eterri Yen, eker an be raste, God re anne tuma be nente. ²⁷An be raste, tame rem anne tuma nente tetane, eker an kirkir raste. Ne peikke yin pus seitte. Kiyi temnas yi takte omyen ne poten ne reri tak powen kel etek late. Er kel ne poten sen yin remne newote. Et nesetri kel. Jisas re op wem.

Yike re keryen yen?

(Mak 9:33-37; Luk 9:46-48)

18 ¹Er yabel anepoi tame rem Jisas rene yin lan op wem. God re tatame remne kwom panen site, yike nemri keryen yen bukrek tete? ²Op wem, Jisas re yen wuri wepoten yan remri bitmi tobok teteruwem. ³Re op wem. Kem habote. Kemri wuribai yaper kem mesegente, yen rem yenbo woswou habobokap, kem etop habote. Kem etop nente, kem God reri kwomke yin eterkene temente. ⁴Tame rem remri sig teitkwunte, rem eisow yenkap tete, er tame rem God reri panen si kwomke yite, God re er tame remri sig bukrek wete.

⁵Tame rem anne habon, rem gwopkap yen rene kwobo labo, opkap rem anne kirkir kwobo labo.

Wule yaper re nemri habobokap yaper nenbo.

(Mak 9:42-48; Luk 17:1-2)

⁶Tame wuri re anne habobo yen wuri rene yaper nenen re anne magel taite, er tame rene pa wakke tenen okke sokwunen sate.

⁷Tame rem agerbo tatame remne yaper nenbo, rem God rene magel taibo. Et wos te tete tetane. Pap metbo. Opkap tame rem yaper tete tetane.

⁸Neri let o neri tewo re wule yaper nenen God rene serte, opkap ne neri let o tewo gerekwo poten septite. Ne let wuriwou temente, God reri kwomke yin etek temente, et yenbo. Ne let o tewo pespes temente, ne kerkene kwomke yin temente, et yaperwai. ⁹Neri le wule yaper lan God rene serte, opkap ne er le gwor poten septite. Ne le wuriwou temente, ne God reri kwomke yin tete, et yenbo. Ne le pespes temente, ne ker kwomke yin tete, et yaperwai.

¹⁰Kem yen remne late, kem remne yaper kap nente, remne kap teitkwunen kwuspa yekelate. God reri kwomri tame rem yen remne lakerebo. God reri kwom tame rem God rekene tetane, eker God eter mere re yen remne lakerebo. ¹¹(Bupo bo. More Tame Tem Tame re yam, re tatame, yaper nenbo tatame, remne pen potte yam, remri wule yaper poten septite yam.)

Sipsip por mow yim sikur sakur tuma.

(Luk 15:3-7)

¹²Jisas re sene op wem. Tame wuri reri sipsip por tame letpeisri ok (100) temente, sipsip por wuri mow yite, mutame re berke nente? Re sopte o re me mesegente, sipsip por re mow yite? Nugwape sipsip por (99) rem awos kwowke som abetke, re remne etek mesegenen sipsip por wuri sopen yite. ¹³Yin lan re sene potte, re okbop tete tetane. Sipsip por nugwape (99) rem heyar tetane, re remne okbop sou be tete. Eter sopen sene potem sipsip por eterne re okbopwai tete. ¹⁴Tame re sipsip por remne lakerebokap, kemri Hevenke tetane Ha re tatame remne etop lakerebo. Tatame rem sipsipkap mow yite, yuri rem kwom yaperke yite tetane. Opkap et God re muwebo.

Yaper nen tame rene sein nente wule.

¹⁵God rene omuteke habobo mase re nene yaper nente, ne yin rene op wete. Ne anne yaper nenye. Ne eternewou ne yin wete. Ne agerbo tatame remne kap wesowte. Ne rene yin wete, re neri tuma mette, et yenbo. Ne rene heyar nente, kep pespes kirkir heyar temente. ¹⁶Re neri tuma be mette, ne yin tame pes o mur panen kem rene sene ek lasyite. Kem etop yin rekene sene namrete. Kiyi temenem tame rem God Reri Tuma op basrasem. Kem tame pes o mur kem kirkir tuma wetek, kemri wete tuma et sekene. Remri basrasem tumakap kem etop nente. ¹⁷Op nente, re kemri tuma be mette, reri nene yaper nenemkap ne God rene omuteke habobo tatame nugwape remne etop wesowte. Re kemri tuma be mette, agerbo nowselri tame rene nentekap, kem rene etopwou nente. Kem rene wekrokte.

¹⁸An kemne webo. Tame re yaper nente, kem kebese be kelmenate, Hevenke tetane Ha eter mere, re kirkir be kelmenate. Kem tame remri yaper nenbokap kelmenatek, Hevenke tetane Ha eter mere, re kelmenate.

¹⁹An kemne tuma wuri sene wete nenbo. Kemri tame pes rep be was potte wete o nente wete, rep wuribai wuriwou ten ek wemetete, ari Apiy re Hevenke tetane, re er was etop nente. ²⁰Tame pes o mur rem wurik sin anne habote, an kirkir etem tetane emik temente. Jisas re op wem.

Yaku nen tame re agerbo tame reri yaper nen was som habobem.

²¹Sene Pita re Jisas rene yan op wemetem. Haneyen, ari mase re anne yaper was tewok tewok nente, an rene tewo mapsen kelmenate? Kap tewo

letrane kelare pes kere? ²²Jisas re rene sein op wem. Letrane kelare pes kere an nene op be wete. Yehow. Tatame rem nene tewok tewok yaper nente, ne remne tewok tewok kelmenate, et yenbo.

²³Pita re rene etop wemetemke, Jisas re sikur sakur tuma op wem. God re tatame remne kwom panen sin remri yaper nen wos poten septite wule re gwopkap. Kiyi keryen yen wuri temenem. Re op wem. Ari yaku nen yen nugwape remne an ari kel newom, rem anne sein be newotene. An webo, rem anne kel sein newote. ²⁴Re kel sein newote yaku tobotamke, rem yaku nen tame wuri rene panen yam, re kel bukri kiyi potem. ²⁵Er tame re kelkene bo, re kel sein mapurke newote? Eker keryen yen re op wem. Agerbo tame rem er tame rene, reri yentakene wosbaskene aboyei tupatek, er kel an sein ek potte. ²⁶Op wemke, er tame re keryen yen reri tewo tobok gulke pan op wem. Ne anne pap met. Yuri an nene kel sein newote tetane. ²⁷Keryen yen re rene pap meten rene op wem. Ne kel sein kap newote. Op wem, re rene werasen yim.

²⁸Er tame re sene yibem, re reri yaku nen tamesip rene lam. Kiyi re kel nugwape kera potem, re sein be newom. Rene lan re rene wakke lubat keren op wem. Neri potem kel ne anne sein newote. ²⁹Op wemke, tame re gulke pan rene op wem. Ne anne pap met. Wai, ne anne kowte. An nene neri kel sein newote tetane. ³⁰Tame re kowte muwem, re rene panen yin ake yaperke wen wuren tem. Re op wem. Ne ari kel sein newotek, ne ake yaper mesegenen sene wurate. ³¹Op nenem, reri yaku nen tamesip rem opkap wule yaper lamke, rem pap yaper tem, rem yin keryen yen rene er tuma wesowem. ³²Keryen yen re etop metem, re yaku nen tame rene wepoten yan rene op wem. Ne yaku nen tame yaper. Kiyi ne anne wemetem, an nene pap meten ari kel bukri an sein be potem. ³³An nene pap metemkap, mapurke ne agerbo tame rene etop pap be metem? Opkap ne tame yaperwai. Re op wem. ³⁴Keryen yen re rene pap yokem, re rene ake yaperke wen wurem, rene op wem. Ne kel sein newotek, ne ake yaper mesegenen ek wurate.

³⁵Jisas re sene op wem. Ari weye sikur sakur tuma tobo kem habote. Tatame remri kemne nente yaper nen wos kem be serte o kem be kelmenate, ari Hevenke tetane Apiy re kemri yaper nen wos kirkir be kelmenate.

Tame re ta panete, re tene sene kap pelebitete.

(Mak 10:1-12; Luk 16:18)

19 ¹Jisas re tuma aboyei wekeipen re Galili yokwo mesegenen Judia yokwoke yim. Re Jordan peik kelaruwke wum. ²Nugwape tatame rem rene sumowen yim, Jisas re remri sikanuma nen tame remne heyarem.

³Farisi tame rem rene yan rene tuma wemetem. Rem habom. Nem rene wemette, re kap yaper sein wete. Rem rene op wemetem. Moses Reri Wule

berke webó? Tame re ta tene sene pelebitete, et yenbo? ⁴Jisas re sein op wem. God Reri Tuma, rem kiyi basrasem tuma, kap kem be lam? Rem op basrasem. Kiyisape God re nugwape wos nenem, re takene tamekene kirkir nenem. ⁵Rem sene basrasem. Tame re reri nawoha repne mesegenen yin re takene rep etop tete. Rep wesom wuriketwou tete. ⁶God re wem, tame re ta panete, etop rep sene wesom pes bo. Rep wesom wuriketwou. God re wemkap, tame re ta tene kap pelebitete. Jisas re op wem. ⁷Farisi rem rene op wem. Neri weye tuma et sekene bo. Kiyi Moses re siglowke basrasen op wem. Tame re ta pelebitete selte, re siglow basrasen ta tene newotek, re tene ek pelebitete. Berke re op basrasem? ⁸Jisas re remne op wem. Kiyi Moses re lam, kem Juda tatame kem wanbas tem. Re op wem. Kem siglow newotek, kem ta tene pelebitete. Kiyisape God re takene tamekene nenem, rem opkap wule be nenbem. ⁹An kemne webó. Tame reri ta te tame rene bisi be yibet, tame re tene bupo me pelebitete, re sene agerbo ta panete, er tame re ta tene bisi yi wulekap nenbo. Re yaper nenbo. Reri ta te tame rene bisi yite, opkap re tene pelebitete, et tumakene bo. Re op wem.

¹⁰Reri anepoi tame rem opkap metem, rem rene op wem. Tame re ta panete, yuri re tene pelebitete. Et neremri wule. Neren ne op webó. Tame re ta bupo me kap pelebitete. Opkap nem habobo, tame re ta be panete, re bupo me temente, et yenbo. ¹¹Re remne op wem. Tame ta be panebo wule, nugwape tame rem er wule be sebo. God re rane tame remne kitimena newobo, rem er wule kebese sebo. ¹²Rane tame rem op webó. An ta be panete. Rane tame remri nawo rem remne wurem, rem ta panete be habobo. Rane tame remne rem yomo potbo, rem ta be panebo. Rane rem God reri yakuwou habobo, rem ta be panebo. Ta be panete tame keremwou er tuma mette. Re op wem.

Jisas re eisow yen remne tuma yenbo wem.

(Mak 10:13-16; Luk 18:15-17)

¹³Sene rane tatame rem eisow yen panen Jisas rene lasyam. Rem selem, re yen remne tarek let keren God rene wemetete, re yen remne heyar nente. Rem eker panen yam. Jisas reri anepoi tame rem tatame remne lam, rem remne suwayem. ¹⁴Jisas re op metem, re op wem. Kem remne kap sewaitete. Eisow yen rem hame ya. Yike God rene omuteke habote, eisow yenkap rem tete, rem God reri panen si kwomke yite. ¹⁵Op wemke, re remne let tarek keren God rene wemetem, re remne heyar nente. Op nenem, re er emi mesegenen ek yim.

Muyensi yen tame re nugwape wos temenem.

(Mak 10:17-31; Luk 18:18-30)

¹⁶Sene tame re yan Jisas rene op wem. Tuma Peikbo Tame, be wule yenbo an nentek, an heyar som temente? ¹⁷Jisas re wem. Berke ne anne

wule yenbo wemetbo? Gwor nowselri tatame rem yike yenbo be wuri tetane? God eterwou re yenbo. Ne heyar som tementem selbet, ne God reri kiyi basrasem tuma meten ne etop nenbet. ¹⁸Op wem, tame re wemetem. Be tuma? Jisas re sein wem. Ne alwo mane pen sate. Agerbo tameri ta ne muye bisi mane yite. Ne bisi mane ate. Ne agerbo tame rene tuma mane yikokote. ¹⁹Ne nawoha repri tuma mette. Ne kworer heyar nenbokap, ne agerbo tame rene etopwou nente. Kiyi God re etop wem, rem basrasem. ²⁰Op wemke, tame re op wem. Neri weye wule an ab setene. Be wos an sene nente? ²¹Jisas re rene op wem. Wos wuri ne sene nente. Ne op nentek, ne God reri wem wos nente, ne okbop tete. Ne yin neri nugwape wosbas agerbo tatame remne wen rem tupate. Kel ne poten woskene bo tame remne newote. Ne sene yan arenkene sewurte. Yuri ne God reri kwomke yite, nugwape wos yenbo ne potte tetane. ²²Op wemke, muyensi yen tame re etop metem, re pap yaper ten ek yim. Bupo bokem. Reri nugwape wosbas agerbo tatame remne newote, re muwem, eker re bupo me yim. Jisas reri wemkap re be nenem.

²³Jisas re reri anepoi tame remne op wem. An kemne webo. Woskene tatame rem remri nugwape wosbaswou habobo, rem God reri panen si kwomke yite selte, rem yaku bukrekere ek yite. ²⁴An kemne sene webo. Kamel por et por bukrekere. Kamel re mate lag taukke wurte wete, re yaku bukrekere wurlaweite. Etopkap, nugwape wosbaskene tatame rem God reri kwomke yite wete, rem yaku bukrewai keretek, rem ek wurte. ²⁵Reri anepoi tame rem er tuma metem, rem danekene seken op wem. Opkap tetane, yike yenbo ten somsom tementem?

²⁶Jisas re remne lekkek ten op wem. Tatame etem rem kebese be nente. God eterwou re hekna habana wos kebese nente.

²⁷Pita re Jisas rene op wem. Metye. Nem nugwape wos mesegenen neri anepoi tame tem. Nem etop nenem, nem sene be wos potte? ²⁸Jisas re remne op wem. An kemne webo. An More Tame Tem Tame. Yuri nugwape ager wos tete, an yate, an keryen yen tete. An ari wolbaye bukrekere sin tatame remri tuma meten se pete. Kerem mere, kem wolbayek site, kem Israel tatame remri tame beig letpeis tewo pes kere remri tuma meten remne se pete. ²⁹Anne habobo tatame rem ake, lakemase, naregesi, nawoha, yen, wosbas mesegenen ari yaku nente, God re remne heyar sein nente, rem heyar som tementem. ³⁰Gwopte rane tame rem sig bukrekere tetane. Yuri er tame rem sigkekene bo tame sene tete. Rem bupo me tete. Bupo me tetane sigkekene bo tame, yuri rem sene sig bukrekere potte tetane. Jisas re op wem.

Now yaku nen tame sikwur sakwr tuma.

20 ¹Jisas re op wem. Keryen Yen God re kwom panen site wule re gwopkap. Tame re now bukrekere temenem. Kerwu kwobkekere re yin re

now yaku nente tame sopte yim. ²Yin lam, re remne op wem. Kem yabel wuri yaku nente, an kemne kel wuri newote. Op wemke, rem kirkir wem, re remne now yaku werasem. ³Kerwu yabelke re kwomke yin lam, rane tame rem bupo me temenem, rem yakukene bo. ⁴Re remne op wem. Kem ari now yaku nente, an kemne tokwo yenbo newote. Op wemke, rem reri wem yaku yim. ⁵Yabel me pebem, re kwomke sene yim. Yabel warbem, re sene yin yaku nen tame rane sene potem.

⁶Perpe re sene yin lam, rane tame rem bupo me tetemenem. Re remne op wem. Mapurke kem bupo me tetetene? ⁷Rem sein op wem. Nemne yike tame yaku be wuri newotene. Re op wem. Kem ari now yaku nente.

⁸Tektebem, now mutame reri yaku lakere tame rene re op wem. Ne yaku nen tame remne wepoten tokwo newote. Tiptuwu yawo tame remne ne tokwo kiyi newote. Kiyi yawo tame remne ne tokwo tiptuwu newote. Op wem. ⁹Tiptuwu yam tame rem kel wuri wulare wulare potem.

¹⁰Yaku kiyi temnan nenem tame rem yan etop lam, rem op habom. Nem kel nugwape potte nenbo. Op habom, rem kirkir kel wuri wulare wulare potem. ¹¹Rem now mutame rene tuma kwobke op wem. ¹²Er tame rem yuri yawo, rem yaku nugwape be nenye. Rem keraket nenye. Nem kerwuk yawo, yabel bukri nemri weske gereye, nem nugwape yaku bukri nenye. Mapurke ne nemne remne newoye tokwokap newoye? Et yaper.

¹³Now mutame re remri tame wuri rene sein op wem. Metye. An nene yaper be nenye. An nene kiyi weye. Ne anne yaku nente, an nene kel wuri newote. An op weye, ne kirkir teye. Ari weyekap an etop newoye.

¹⁴Nene newoye tokwo ne opu poten sen yi. Nene newoye tokwokap an selye, an yuri yawo tame remne etop kirkir newote. ¹⁵Et ari was. Nugwape kel et ari kel. An newote wete, kem kap wete. An yenbo nenye, an remne bupo me newoye, mapurke kem sewaiibo? Re op wem. ¹⁶Jisas re sene op wem. Yike tatame rem tiptuwu yam, rem sene temnas yite. Yike tatame rem kiyi temnas yam, rem tiptuwu sene yate.

Jisas re tewo murwe sene op wem. An sate, an sene wayen site.

(Mak 10:32-34; Luk 18:31-33)

¹⁷Jisas re Jerusalem kwomke yibem, re nugwape tatame remne mesegenen reri letpeis tewo pes kere tame remne op wem. ¹⁸Kem met. Gwopte nem Jerusalemke yaute. An More Tame Tem Tame, rem anne keikeren rem anne panen yite. God Reri Kwoborke yaku nenbo tame remri keryen yenkene Moses Reri Wule peikbo tamekene rem anne remne panen yite. Rem anne tuma natebon pen sate wete tetane. ¹⁹Sene agerbo tame, Juda tame bo, rem anne poten anne tuma yaper wen paku pete, anne mek kwuren peikkeren an sate. Neir pes tete, murwek an sene wayen site. Jisas re op wem.

Jemskene Jonkene rep keryen yen tete wem.

(Mak 10:35-45)

²⁰Sebeti reri yen pes repri nawot te yen repne Jisas rene panen yam, te gulke pan Jisas rene wos wemetem. ²¹Jisas re tene wemetem. Ne be wos selye? Te sein op wem. Yuri ne Keryen Yen tete, ne wolbaye bukrek site, an selye, ari yen pes rep nerenkene meknik site. Wuri re neri let giriyke site, wuri re neri let mamek site, rep nerenkene kwom panen site. ²²Op wemke, Jisas re tene sein op wem. Neri wemetye tuma ne heyar be mettene. Op wem, re repne wemetem. Rem anne yaper nente, an mus mette, kap kep kirkir kebese mette, o kep anne mesegente. Rep sein op wem. Yehow. Nes nene be mesegente. ²³Jisas re wem. Rem anne yaper nentekap, rem kepne kirkir nente. Aren, an be wete, yike ari let giriy o ari let mamek site. Et ari yaku bo. Apiy eterwou re wete, yike etek site. Jisas re op wem.

²⁴Jisas reri agerbo anepoi tame letpeis rem er tuma metemke, rem tame pes repne gwule tuma wem. ²⁵Jisas re remne wen yan op wem. Nowselri keryen yen rem remri kulke tetane tatame remne yaku bukrek newobo. Rem yaku be nente, keryen yen rem remne paku pete. ²⁶Remri nenbopak, kem kap nente. Kem keryen yen tete selte, kem yaku nenbo tamekap tete. ²⁷Kem keryen yen tete selte, kem nugwape tatame remne yaku nente. ²⁸More Tame Tem Tame, re etopwou nenbo. Re yam, re be wem, tatame rem rene yaku nente. Yehow. Re remne yaku nente yam. Re tatame remne kwobo late yam. Rem rene pen sate, re remne tupan remri wule yaper poten septite. Jisas re op wem.

Jisas re le si tame pes heyarem.

(Mak 10:46-52; Luk 18:35-43)

²⁹Rem Jeriko kwom mesegenen yibem, nugwape tatame rem Jisas rene sumowen yim. ³⁰Yibemke, le si tame pes rep kelow kelarek simenem, rep metem, Jisas re er kelowke yabem. Etop metem, rep yaye op tem. Jisas, ne Devit eterri tame beig, ne nesne pap met. ³¹Tatame rem repne suwayen op wem. Kep elen me te. Op wemke, rep sene nobke op tem. Jisas, ne Devit reri tame beig, ne nesne pap met. Op wem.

³²Jisas re repri tuma metem, re repne wemetem. Kep selye, an kepne berke nente? ³³Rep sene op wem. Haneyen, nes selye, nesri le ne sene heyar nente. ³⁴Jisas re repne pap metem, re repri le let keren repri le heyar tem. Rep le heyar sene lan rep rene sumowen rem etop yim.

Jisas re Jerusalemke yam, re tatame remne tuma peikem.
(*Sapta 21–25*)

Jisas re Jerusalem kwomke keryen yenkap yin wurem.
(*Mak 11:1-11; Luk 19:28-40; Jon 12:12-19*)

21 ¹Rem Jerusalemke yibem, rem Oliv Kwowke tetane kwomke yam. Kwom sig Betfagi. Et Jerusalem meknik tetane. Jisas re yen pes repne werasen op wem. Kep temnas yin ²er kwomke wurte. Kep late, donki por pes, nawokene yenkene repne etek tentene. Kep tentene kep sauk poten er donki pes anne panen yate. ³Kep saukbet, tame rem kepne wemette, kep remne sein op wete. Haneyen re nesne werasye, donki rene panen yite weye. Kep op wesowte, rem kepne kirkir weraste.

⁴Jisas re etop bupo be wem. Kiyi temenem tuma wesowbem tame reri basrasem tuma re etop temenem. ⁵Re op basrasem.

Ne Jerusalem kwomri tatame remne yin op wete.

Kemri Haneyen re yabo. Re keryen yen remri kerap be woletene.

Re donki yen reri magelke sin yabo.

Kiyiri tuma wesowbem tame re etop basrasem.

⁶Werasem tame pes rep temnas yin Jisas reri wemkap rep etop nenem. ⁷Donki yenkene nawokene rep panen yam, repri wumenem tame oub luwgen donki pes repri magelke rasen Jisas re etek yawun sin ek yim.

⁸Yibem, nugwape tatame rem Jisas reri yibem kelowke tetemenem, rem remri wumenem tame oub luwgen kelowke petakelayem. Rane tame rem me tewo tan kelowke petam. Rem habom. Jisas re Keryen Yen. Eker rem etop nenem. ⁹Rekene temnamenem tatamekene rekene tiptuwumenem tatamekene rem yaye op tebem.

Nemri yeiwarege remri Keryen Yen Devit reri tame beig re nemne lasyabo, et yenbowai.

Re God reri sigke yabo. God re rene heyar nente.

Nem God reri sig bukri wete.

¹⁰Jisas re Jerusalem kwom sagke wuremke, kwomri tatame rem rene lan rem danekene seken op wem. Er yike yabo? ¹¹Rekene yabem tatame rem sein op wem. Re tuma wesow tame. Reri sig Jisas. Reri kwom et Nasaret, Galili yokwok tetane kwom.

Jisas re God Reri Kwobor wurem, tokwo tupabem tame remne wekrokem.

(*Mak 11:15-19; Luk 19:45-48; Jon 2:13-22*)

¹²Jisas re God Reri Kwobor wuren lam, tatame rem kel pot yaku etek nenbem. Re remne wekrokem. Rane tame rem kel natokwo tupabem yaku nenbem, re remri kel rasbem tiy poten legalepitim. Ap tupabem

tame remri ap rasbem tiy re kirkir poten legalepitim. ¹³Re remne op wem. Kiyi temenem tame rem God Reri Tuma op basrasem. Areri ake et arenkene tuma namrebo ake. Rem op basrasem. Kem op be nenbo. Eterri akek kem kel potte yaku nenbo, kem tatame remri kel potbo. Op nenbo, reri ake et bisi abo tame rem berasen sibo akekap.

¹⁴Jisas re God Reri Kwoborke temenem, le simenem tame, gulware yaper temenem tame rem rene lasyam, re remne heyar nenem. ¹⁵Op nenem, God reri Kwoborke yaku nenbem tame remri keryen yen, Moses Reri Wule peikbem tame rem reri nenemkap lam, rem rene eike tem. Nugwape yen rem wuren Jisas eterne yaye tebem, reri sig bukri webem, op webem. Ne Devit reri tame beig. Keryen yen rem yen remri tebem tuma metem, rem remne eike tem. ¹⁶Rem rene op wem. Yen remri tebokap ne metye? Et yaper. Re sein op wem. An metye. Remri tuma et yenbo. Kiyi temenem tame rem God Reri Tuma basrasemkap, kem er tuma metem? Rem op basrasem. Eisow yenkene geibile yenkene rem ari sig bukri wete. ¹⁷Op wemke, Jisas re er kwom mesegenen yim, re Betani kwomke yin ten etek tuknam.

Jisas re yipige me wen sam.

(Mak 11:12-14,20-24)

¹⁸Kwokwos kerwu Jisas re Jerusalem kwomke sene yibem, re sikwoi sam. ¹⁹Re yipige me kelow kelarek lam, re supa kuten ate yim. Yin lam, er me et supakene bo. Takewou temenem. Re op lam, re op wem. Gwor me re supa sene be yate. Op wemke, Jisas reri tuma agegekene me re sauk ten sam. ²⁰Reri anepoi tame rem op lam, rem danekene seken op wem. Neri tuma agegekene me re saye. Kap mapurke me re saye? ²¹Jisas re remne sein op wem. Kem met. Kem God eternewou omuteke habote, kem wuribai pes be tetek, ari nenbokap kem kirkir nente. Kem me rene wetek, re ek sate. Kemri nentekap et bukri. Ari nenbokap et eisow. Gwor kwow rene kem op wete. Kwow, ne teten okke warte. Op wete, kwow re kemri webokap etop nente. ²²Kem omutekewai habon God rene metke rake wos rene wemette, re kemne kebese ek newote.

Rem Jisas rene op wemetbem. Yike nene er yaku werasem?

(Mak 11:27-33; Luk 20:1-8)

²³Jisas re God Reri Kwoborke wuren tatame remne tuma wesowem. God Reri Kwobor yaku nen tame remri keryen yenkene Juda tatame remri taresi tamekene rem yan rene op wemetem. Yike wemke, ne neri nenbo yaku ek nenbo? ²⁴Re remne sein op wem. An kemne wos wuri wemette. Kem anne sein wetek, kemri anne wemetye tuma an kirkir sein ek wete. ²⁵Jon re yam, re nugwape tatame remne okke tirmunem. Yike rene er yaku werasem? Kap tame rem rene werasem, o God re rene werasem, re yan tatame remne okke tirmunem?

Op wemke, rem etemwou etemwou tuma namren op wem. Nem kap op wete. God re rene werasem. Op wetek, re nemne sein op wemete. God eter rene werasen yam, mapurke kem reri tuma be metem? ²⁶Nem kap op wete. Tame rem rene werasem. Nem op wetek, nugwape tatame rem etop meten rem eike tete. Rem habobo, Jon re God Reri Tuma wesow tame, eker rem nemne eike tete. ²⁷Rem etemwou etemwou namren rem Jisas rene tuma sein op wem. Nem be mettene, yike rene werasen yam. Re remne op wem. Aren mere, an kemne be wesowte, yike anne werasen yam.

Tame re yen pes temenem sikur sakur tuma.

²⁸Jisas re remne sikur sakur tuma remne op wem. Tame wuri re yen pes temenem. Re masetebo yen rene op wem. Gwopte ne now yaku yin nente. ²⁹Yener re op wem. An muweye. Yuri re sene habom, re yin now yaku nenem. ³⁰Sene ha re mase rene yin op wem. Ne ari now yaku nente. Yen re ha rene sein op wem. An nente. Op wen re be yim, re akwulke tem. ³¹Kem map habobo? Yike yen re ha reri wem tuma meten yin nenem? Rem sein op wem. Laker eter. Jisas re remne op wem. God reri kwom panen site tatame rem etopkap nente. Tatame yaper, kel potbem tamekene mare bisi yibem takene rem God reri kwom kiyi temnas yite. ³²Tatame remne Okke Tirmunbem Tame, Jon, re yan kemne God eterne yibo kelow peteram. Reri tuma kem omuteke be metem. Tatame yaper, kel potbo tamekene mare bisi yibo takene rem reri tuma omuteke habom. Kem etop lam, kem agerbo wuribai be poten rene omuteke be habom.

Tame yaper rem wain now lakerebem sikur sakur tuma.

(Mak 12:1-12; Luk 20:9-19)

³³Jisas re remne op wem. An sikur sakur tuma sene wete nenbo. Kem met. Kiyi tame wuri reri nowsel nugwape temenem, re wain now nenbem. Re wain supa nanekwom, re pisi ab peikem. Sene re wain supa ok wulte sel mei perem. Sene re ake mitinak nenem, tame rem etek sin now heyar lakerebet. Op nenem, re rane kel yaku nenbo tame remne er now lakerete op wem. An agerbo kwomke yite nenbo. Kem ari wain supa now yaku nenen heyar lakerebet. Op wemke, re gene emik yim. ³⁴Wain supa okwomenemke, now mutame re reri yaku nen tame remne werasem, now lakerebem tame remne nowke late yim. Rem now mutame reri wain supa kutete yim. ³⁵Nowke yim, now lakerebem tame rem yaku nen tame wuri rene paku pem, tame wuri rene botkum, tame wuri rene pa seitem. ³⁶Now mutame re agerbo tame nugwape remne sene werasen yim, now lakerebem tame rem remne etopwou sene nenem. ³⁷Yuri now mutame re reri yen sekene rene werasen yim. Har re op wem. Ari yen sekene reri tuma rem kap map mette. Eker re rene werasen yim. ³⁸Now

lakerebem tame rem yener rene lam, rem etemwou etemwou op namrem. Gwor yen re now mutame reri yen sekene. Nem rene pen satek, nem gwor nowsel potte. ³⁹Op wemke, rem rene keikeren now kwopok rene panen wuren rene etek pen sam.

⁴⁰Jisas re sikur sakur tuma wekeipen remne op wemetem. Now mutame re sene yate, re now lakerebo tame remne berke nente? ⁴¹Rem sein wem. Re tame yaper remne pen sate, re agerbo tame remne er yaku newote. Supa kutebo yabel tebet, er tame rem now mutame rene wain supa rane newote.

⁴²Jisas re op wem. Ari weye tuma et kiya temenem tame remri basrasem tumakap. Kap er tuma kem lam o kem be lam? Rem op basrasem.

Tame rem ake nenbem, rem kiya septim seg sene poten ake etek nenem.

Er seg et nawo seg, seg yenbowai.

Keryen Yen God re remne er seg peteran rem sene poten yewom.

Nem etop lam, nem wem. Et yenbowai. *(Buk Song 118:22-23)*

Kiya rem etop basrasem. ⁴³Jisas re Juda tatame remne sene op wem. An kemne webo. God reri panen site kwom, God re kemne wekrokte, kemri tetane ake re God reri yaku nenbo tame remne newote. ⁴⁴(Tame rem ari weye segke rene waren ragerte, er tame remri wesom yaper tete. Er seg re tame remne beleskerete, tame rem sate. Jisas re op wem.)

⁴⁵God Reri Kwoborke yaku nenbem tame remri keryen yenkene Farisi tamekene rem Jisas reri wem sikur sakur tuma metem, rem op habom. Re neremne webo. Re neremne pete webo. ⁴⁶Op habom, rem rene keikeren rene tuma nente wem. Nugwape tatame rem habom. Jisas re God Reri Tuma wesow yen, eker rem aken rene be keikerem.

Tame re ta pane kisen awos abo sikur sakur tuma.

(Luk 14:15-24)

22 ¹Jisas re remne sikur sakur tuma sene op wem. ²God re tatame remne panen sibo wule re gwopkap. Kiya keryen yen bukri re temenem. Reri yen re ta panete nenbem, re awos bukri nente wem. ³Awos ate yabel temke, re reri yaku nenbo tame remne op wem. Kem kwomke kwomke yin ari kiya wem tatame remne awos yan ate etop wete. Rem yin wem, tatame rem muwem. ⁴Re agerbo yaku nen yen remne werasen remne op wem. Metye. An kiya wem tame remne yin op wete. Metye. Kem opu ya. Awos rem kiya neny. Bulmakau por taurekene agerbo kitikene rem pen lisbo. Kem yan ta pane kisbo awos ate.

⁵Yaku nen tame rem etop wemke, tatame rem er tuma metem, rem yin a ate muwem. Rem remri yakuwou habom. Tame wuri re nowke yite habom, wuri re reri kel yaku yite habom. ⁶Rane rem keryen yen reri

yaku nen tame remne keikeren remne pakuk pen sam. ⁷Keryen yen re etop metem, re pap yokem, re reri ei nai tame remne werasen er tame remne pik pen rem saiwom, rem remri ake ab kerke lisem.

⁸Sene keryen yen re reri yaku nen tame remne op wem. Ta pane kiste awos nem kiyi heyarye. Ari kiyi wemetem tame rem be yam, rem muwem. Eker rem er awos be ate. ⁹Kem yin kelowke tetete. Kem tatame late, kem remne op wete. Kem yan ta pane kisbo awos ate. ¹⁰Op wemke, rem yin kelowke teten lam, nugwape tatame, yenbokene yaperkene, remne wen yam, rem ta pane kiste akek yan wuren ake re ab pulawem.

¹¹Keryen yen re wuren lam, tame wuri re kerap yenbo be wolen simenem. ¹²Re rene op wem. Ne awos ate yawo. Mapurke ne kerap yenbo be woleye? Op wem, tame re rene sein be wem. ¹³Op temke, keryen yen re yaku nen tame remne wem, rem er tame rene keikeren reri let tewo bogen rene kwom geike raspiti wurem. Re op wem. Re kerneirke temente, re mus bukri mette. Re taye piten kiran ker webet tetane.

¹⁴Gwor sikur sakur tuma tobo re gwop. God re nugwape tatame remne wen yate, nugwape rem be meten yate. God reri kenem tatame wulare wularewou rem yate. Jisas re op wem.

Rem Jisas rene takis kel raste wemetem.

(Mak 12:13-17; Luk 20:20-26)

¹⁵Farisi tame rem op habom. Nem Jisas rene tuma wemette, re kap nemne tuma yaper sein wete? Re nemne tuma yaper sein wete, nem rene keikeren ake yaperke wen wurte. ¹⁶Op habomke, rem remri tame ranekene Herot reri tame ranekene remne werasen Jisas eterne yim. Rem Jisas rene op wemetem. Tuma Peikbo Tame, ne tuma be yikokobo. God reri tuma ne tatame remne wesowbo, ne heyar wesowbo. Rane tuma ne be berasbo. Ne tatame remne be akbo. Aboyei tatame remne ne wule wuriketwou nenbo. ¹⁷Ne nemne wesowte. Keryen Yen Sisar re agerbo nowselri tame, re Rom tame. Re nemne kwom panen sitene. Sisar re nemne kel raste webo. Kiyi Moses re wem, nem God rene was newote. Nem mapurke nente? Nem Sisar rene kel newote, o nem God eternewou newote? Ne map habobo? Ne nemne er tuma sein wete. ¹⁸Op wem, Jisas re remri wuribai kiyi lam, re remne op wem. Kem tuma yikokobo tame. Mapurke kem anne seilabo? ¹⁹Kel wuri kem anne peterate. Rem rene er kel peteram. ²⁰Re kel lan op wem. Gwor kel re tame reri bitmikene reri sigkene tetane. Kap et yikeri bitmi, yikeri sig? ²¹Rem sein op wem. Et Romri Keryen Yen Sisar eterri bitmi, eterri sig. Jisas re remne op wem. Kem yenbo weye. Sisar reri was kem Sisar rene newote. God reri was kem God eterne newote. ²²Rem reri tuma metem, rem danekene seken rene tuma sene be wem, rem wayen teten sene yikwutem.

Sa tame rem sene wayen site tuma.

(Mak 12:18-27; Luk 20:27-40)

²³Sadyusi tame rem op webem. Sa tame rem yuri sene be wayen site. Op webem, remri tame rane rem Jisas rene yan rene op wemetem. ²⁴Tuma Peikbo Tame, kiyi Moses re op basrasem. Tame re ta panete, re tekene yenbo simentek, re ek sate, maser re reri wane tene sene panen yen sete. Er yen et laker eterri yen. Moses re etop basrasem. ²⁵Kiyi gwor kwomke temenem tame reri yenem rem letrane kelare pes kere temenem. Masetebo yen re ta panem, rep yenkene bo, re bupo me sam. Samke, mase re reri wane tene panem. ²⁶Rep yenkene bo, re sam. Masem rem etopwou etopwou nenbem. Rem wane tene panem, yenkene bo, rem bupo me sayewom. ²⁷Yuri ta etet mere te sam. ²⁸Ne webu. Yuri sa tame rem sene wayen site. Er yabel kiyi aboyei lakemase rem tene panem, kap et ta te yikeri ta sekene tete? Sadyusi rem rene etop wemetem. ²⁹Jisas re sein op wem. Kem wuribai yenbo bo. God reri basrasem tuma, reri kitimena kem heyar be latene, opkap kem wuribai yenbo bo. ³⁰Yuri sam tame rem sene wayen site, tatame rem sene be nar panete. Rem God reri kwomke tetane tamekap tete, rem ta sene be panete.

³¹Sam tame rem sene wayen site tuma an sene wete nenbo. God re keremne wen basrasem tuma kem kap lam o kem be lam? God re Moses rene wen op basrasem. ³²An warege Abrahamkene Aisakkene Jekopkene remri Keryen Yen. Kiyi God re etop wem, Moses re etop basrasem. Er tame rem kiyi sam, sene remri wow eterkene tetane, God re etop wem. Eker nem mettene. Tatame rem san God rekene temente, God re er tatame remri Keryen Yen. Tatame rem san God eterkene be temente, God re er tatame remri keryen yen bo. ³³Op wemke, tatame rem metem, rem danekene sekem. Reri tuma et yenbowai.

God reri wule bukri.

(Mak 12:28-34; Luk 10:25-28)

³⁴Sadyusi tame rem Jisas reri wem tuma sein be wem. Farisi tame rem etop metem, rem yan etemkene wuriwouke wurem. ³⁵Remri tame wuri, re Moses reri basrasem wule tuma peikbem tame, rem rene op wem. Ne yin Jisas rene tuma wemette. Re kap tuma yaper sein wete? Op wem, re yin Jisas rene op wemetem. ³⁶Tuma Peikbo Tame, Moses reri basrasem wule rem nugwapewai. Be wule re bukretamewai. Ne anne wesowte. ³⁷Jisas re sein op wem. Wule bukri re gwor. God re keremri Keryen Yen. Kem rene metekwaste. Kemri wesom, purere, wuribai aboyei kem rene newote. ³⁸Er wule re bukrewai. Agerbo wule rem eisow. ³⁹Tuma peswe wule re etopwou. Re gwopkap. Kem kemri kworer wesom heyar nenbokap, kem agerbo tatame remne etopkap heyar nente. ⁴⁰Kiyi Moses

re nugwape tuma basrasem. Kiyi temenem tuma wesowbetem tame etem mere rem nugwape tuma basrasem. Ari weye tuma pes et kiyi basrasem tuma eterri tobo. Jisas re op wem.

Jisas re Farisi tame remne tuma wuri wemetem.

(Mak 12:35-37; Luk 20:41-44)

⁴¹Farisi tame rem som wurmenemke, Jisas re remne ek wemetem. ⁴²God reri lebam tame, Juda tatame remne kwobo late tame, Kraiss eter, kem rene map habobo? Re yikeri beig tete? Rem sein op wem. Re Devit eterri beig tete. ⁴³Jisas re wem. Kiyi Kraiss re nowselke be yamenem, God Reri Wow re Devit rene gurerem, Devit re Kraiss eterne Keryen Yen wen op basrasem.

⁴⁴Keryen Yen God re ari Keryen Yen rene op wem.

Ne Keryen Yen, ne ari let mame yokwok site.

Yuri an wete, ne neri peiktame remne teitkwunte.

Ne remne panen site tetane.

(Buk Song 110:1)

⁴⁵Devit eter re Kraiss rene Keryen Yen wem. Kem webo. Kraiss re kiyi be temenem. Re Devit reri beig tete. An webo, et sekene bo. Kiyisape Kraiss re temenem. Sene re nowselke yam, re Devit reri beig tem. ⁴⁶Op wemke, reri wemetem tuma rem sein kebese be wem. Er yabel rem rene sene wemette akem, yuri rem rene tuma wuri sene be wemetem.

Farisi tame remri yaper nenbem wule.

(Mak 12:38-39; Luk 11:43,46; 20:45-46)

23 ¹Jisas re reri anepoi tamekene nugwape agerbo tatamekene remne tuma wesowem. ²Re op wem. Farisi tame, Moses Reri Wule peikbo tame rem Moses reri wem tuma tobo mettene. Eker remri tuma kem mette. ³Remri webo tumakap kem etop nente. Remri nenbo wulekap kem kap nente. Remri wule kem mane potte. Remri webo tuma et yenbo. Remri nenbokap et yaper. ⁴Rem tatame remne op webo. Nemri nenbokap kem etopwou nente. Op webo, tatame rem etem nenbokap nenbo, rem yaku bukri kerebo. Farisi tame rem etop labo, rem remne pap be metbo, remne kwobo be labo. ⁵Remri nenbokap rem op habobo. Tatame rem nemri nenbokap late. Etop habobo, eker rem tegek nenbo. God reri basrasem tuma rem meswakke yewon wakerbo. Tatame rem lan op habobo. Rem tame yenbo. Farisi rem sene op habobo. Tatame rem nemne late. Etop habobo, eker rem kerap yenbowai wolebo. ⁶Rem God reri akek wurbo, rem selbo, rem keryen yen remri tekerke site. Rem awos bukri abo emiri tekerke sin ate selbo. ⁷Rem kwom geike tetebo, rem selbo, tatame rem remne pir wete, remne tame yenbo wete. Rem selbo, tatame rem remne tuma peikbo tame wete. ⁸Kem ari anepoi tame, kem etopakap kap nente. Kem aboyei lakemasewou, eker kemri tame wuri

eterne Tuma Peikbo tame kap wete. Yen wuriwou re kemri tuma peikbo tame sekene. ⁹Gwor nowselri tame remne apiy sekene kap wete. Kem Apiy wuriketwou tetane. Re Hevenke tetane. ¹⁰Kemri tame wuri rene kem keryen yen kap wete. Kemri Keryen Yen wuriketwou tetane. Re Krais. ¹¹Kemri tame rem sig buk्रे potte selte, rem agerbo tatame remri yaku nente. ¹²Tame rem remri sig kworer buk्रे wete, God re er tame remri sig eisow wete. Tame rem remri sig kworer teitkwunte, er tame God re remri sig buk्रे wete tetane.

Farisi remri yikokobo wule.

(Mak 12:40; Luk 11:39-42,44,52; 20:47)

¹³Moses Reri Wule peikbo tamekene Farisi tamekene, yuri kem yaper tete tetane. Kem yikokobo tame. Nugwape tatame rem God reri kwomke yite selbo, rem er kelow kap yite, eker kem remri kelow tukbo. Kerem, kem yite be selbo.

¹⁴(Moses Reri Wule peikbo tamekene Farisi tamekene, yuri kem yaper tete tetane. Kem yikokobo tame. Kem wane ta etemne yikokon remri wos kem bisik potbo. Sene kem kemri yaper nen wos beraste selbo, kem God reri akek wuren God rekene tuma buk्रे namrebo. Kem op nenbo, kem habobo. Tatame rem nemne tame yenbo wete. Otkap kem nenbo, God re kemne yaperwai nente tetane.) ¹⁵Moses Reri Wule peikbo tamekene Farisi tamekene, yuri kem yaper tete tetane. Kem yikokobo tame. Kem nugwape gene emi, nugwape okke sewurbo, kem kemri wule sete tame remne sopbo. Lan potbo, er tame rem kemri wule sebo, remri yaper nenbokap et kemri yaper nenbokap teitkwunbo. Keremkene etemkene kem ker kwomke yite tetane.

¹⁶Moses Reri Wule peikbo tamekene Farisi tamekene kem yikokobo tame. Yuri kem yaper tete tetane. Le si tame rem agerbo le si tame remne kelow kebese be peterabokap, kem etopkap nenbo. Yuri kem yaper tete tetane. Kem God reri Kwobor puromon op habobo. Nem bupo me puromobo. Nem God Reri Kwoborke tetane golke nenem wos yenbowai reri sig puromote, et sekene. Nemri weye wos nem nente. Kem etop habobo. ¹⁷Kem wor tamekap, le si tamekap. God Reri Kwobor et buk्रे wos, o reri Kwoborke rastene golke nenem wos et buk्रे wos? Golke nenem wos et God Reri Kwoborke tetane, eker re buk्रे. ¹⁸Kem op webō. Nem warege puromobo, nem God eterne kwar pebo tiy reri sig nem puromobo. Etop puromobo, nem bupo me puromobo. God rene newon kwar pebo tiyke rastene wos, nem rene puromote, et yenbo. ¹⁹Kem etop webō, kem purerekene bo. Kem le si tamekap. Be wos et buk्रे? God rene kwar pebo tiy, o kwar pebo tiyke rastene wos? Etop pespes rep kirkir. ²⁰Tame rem God rene kwar pebo tiy reri sig puromobo, rem er tiyke rastene wos reri sig kirkir puromobo. ²¹Tame rem God Reri Kwobor reri

sig puomobo, God re er Kwoborke tetane, rem reri sig kirkir puomobo. ²²God re Hevenke tetane wolbaye bukrek etek sitene, eker tame rem Heven reri sig puomobo, rem God reri wolbayeri sigkene God reri sig etop kirkir puomobo.

²³Moses Reri Wule peikbo tamekene Farisi tamekene, kem yikokobo tame. Yuri kem yaper tete tetane. God reri wem tuma kem aboyei be nenbo. Kemri potbo was kem giri letpeiske pekabo, giri wuri kem God rene newobo. Op nenbo, wule bukrek kem be nenbo. Kem tatame remne pap be metbo, remne pap be yewobo, remne heyar be nenbo. Kemri potbo was kem aboyei pekan God rene wuri newote, et yenbo. Er wule kem kap mesegente. Ari weye kitimenakene bukrek was kem kirkir nente. Kem tatame remne pap yewote. ²⁴Le si tame rem agerbo le si tame rene kelow kebese be peterabokap, kem etopkap tetane. Wule eisow kem nenbo, wule bukrek kem be nenbo. Kemri nenbokap, et gwopkap. Kem ok abo, kem keskes eisow etek laye, kem poten septibo. Kwayebagu bukrek kirkir etek tetane, kem be labo, kem okkene kirkir abo.

²⁵Moses Reri Wule peikbo tamekene Farisi tamekene, kem yikokobo tame. Yuri kem yaper tete tetane. Kem ware ok keyabo, kem ware eiliwouke keyabo. Warek yewotene was et kem kemri wesomwou habon eike nayan ek potbo. ²⁶Farisi tame, kem le si tamekap. Kem ware mei kiyi keyate, ware eili re kirkir yenbo tete. ²⁷Moses Reri Wule peikbo tamekene Farisi tamekene, yuri kem yaper tete tetane. Kem tuma yikokobo tame. Kem sele meikap. Sele mei eili kem wolebo, tatame rem le kwuye labo. Sele mei puri sam tame remri kupa etek tetane. ²⁸Kem etopkap tetane. Tatame rem kemri nenbokap labo, rem op webo. Rem tame yenbo. Rem be labo, kemri wuribai et yaper. Kem tuma yikokobo, kem wule yaper nenbo. Rem etop be labo.

²⁹Moses Reri Wule peikbo tamekene Farisi tamekene, yuri kem yaper tete tetane. Kem tuma yikokobo tame. Kiyi temenem tuma wesowbem tame remne pertayem emi kem heyarbo. Kiyi temenem tame yenbo remne pertayem emi kem remne habobo, kem sele som wolebetbo. ³⁰Kem op webo. Nemri yeiwarege temenem yabel er yabel nem kirkir temente wem, rem God Reri Tuma wesowbem tame remne nenbemkap nem be nente wem, nem tame yenbo remne be pete wem. ³¹God reri kiyi temenem tuma wesowbem tame remne tatame rem remne pen sabem. Er tatame rem kemri yeiwarege. Kem webo. Yeiwarege rem tuma wesowbem tame remne pen sam. Op webo. Kerem, kem kemri yeiwarege etemkap. ³²Kem opu yi. Yeiwarenge remri yaper nenbemkap, kem etop som nente. ³³Kem arkwu walekap. Yuri God re kemne keikeren ker kwomke seite tetane. Kem amete nenlaweite tetane. Re kemne keikerete tetane.

³⁴An kemne webo. An wetek, ari tuma wesow tame etem, purerekene tame etem, tuma peikbo tame etem rem kemne lasyate. Remri rane kem

remne pen sate. Rane kem remne me kwuren etek peikkerete. Rane kem remne God reri akek panen yin remne etek pakuk pete. Rane kem remne yin kwomke kwomke lelete. ³⁵Etop kem nente, God re kemne yaper sein nente. Kiyi Kein re reri mase, Abel, rene pen sam. Sene kemri yeiwarege rem God Reri Tuma wesowbem tame remne pen sam. Yuri rem Berekia reri yen, Sekaraia, rene pen sam. Er tame re God reri Kwoborke wuren temenemke, rem rene etek pen sam. Er sam tame rem tame yenbo, eker God re kemne yaper sein nente tetane. ³⁶An kemne webu. Gwopte tetane tame God re remne yaper sein nente tetane.

Jisas re Jerusalem kwom lam, re me kiram.

(Luk 13:34-35)

³⁷Jisas re op wemke, re Jerusalem kwomke lan op wem. Jerusalem kwomri tatame, kem God reri kiyi temenem tuma wesowbem tame remne pen sam. God reri werasem tame remne kem remne pen sate wem, kem remne pa seitem. Nugwape yabel an kemne pap yewote webu. Kwokwo nawo te teri yen wepoten tipe kulke wurbokap, an kemne heyar nente wem. Kem muwem. ³⁸Metye. Yuri tatame rem Jerusalem kwomri ake ab berayewote, tatame rem etek sene be temente tetane. Er kwom et kwom bop tete tetane. ³⁹Gwopte kem anne sene be late tetane. Yuri kem op wete. God reri sigke yam tame God re rene yenbo nente. Kem op wetek, kem anne sene late.

Jisas re op wem. God Reri Kwobor re yaper tete tetane.

(Mak 13:1-2; Luk 21:5-6)

24 ¹Jisas re God Reri Kwoborke wurabem, reri anepoi tame rem rene yan rene Kwobor peteran op wem. Gwor Kwobor, God Reri Kwobor, et Kwobor yenbo. ²Jisas re sein op wem. Ekeya, et Kwobor yenbo. An kemne webu. Gwor Kwobor rem nenem, rem pa poten ek tiren yawum. Yuri er pa rem agerbo pa luwke be tete. Rem aboyei beran pete warte tetane. Jisas re op wem.

Jisas re op wem. Yabel yaper yate tetane.

(Mak 13:3-13; Luk 21:7-19)

³Jisas re Oliv Kwowke yawun etek simenemke, reri anepoi tame etemwou rem yan rene op wemetem. Ne weye, tame rem God Reri Kwobor berate. Be yabel rem etop nente? Be wos nem kiyi lan sanete, neri yate yabel, nowsel re yaper tete yabel matnaye? Rem rene etop wemetem. ⁴Jisas re remne sein op wem. Kem heyar la. Tame rem kemne kap yikokote. ⁵Yuri nugwape tame rem yate, rem ari sig wete. Rem tuma yikokon op wete. An Kraisa, an God re lebam tame. Nugwape tatame rem remri yikoko tuma omuteke mette tetane. ⁶Kiyi kem late, tatame

nugwape rem ei naite. Meknik tetane tatame, genek tetane tatame, rem ei naite. Kem mette, rem ei naibo, kem kap op habo op habote. Et nowsel yaper tete yabel bo. Nowsel re yaper tete yabel re yuri tete. ⁷Kwom wuri reri tatame rem agerbo kwomri tatame remkene naite. Keryen yen wuri reri anepoi tamekene rem agerbo keryen yen reri anepoi tame remkene ei naite. Nugwape kwom rem a sikwoi site, rem ab saiwote. Nugwape nugwape kwomke nina yate tetane. ⁸Ari weye wos et ta te yen wurte nenbo kin sipyabo muskap. Te seikaibokap, yuri nugwape yaper wos etop tete tetane.

⁹Sene tatame rem mette, kem anne omuteke habobo, eker rem kemne gwule tete tetane. Rem kemne keikerete, rem kemne agerbo tame remne newote, rem kemne paku pete, kemne pen sate tetane. ¹⁰Er yabel anne omuteke habobo tatame nugwape rem anne mesegenen magel taite tetane. Tatame rem remri anepoi tame rane remne muwai wete, remne tuma nente tetane. ¹¹Er yabel nugwape tame rem yan yikoko tuma op wete. An God Reri Tuma wesowbo tame. Op wete, nugwape tatame rem remri yikoko tuma omuteke mette tetane. ¹²Er yabel tatame rem nugwape wule yaper nente tetane. Etop nente, rem pap yewobo wule mesegente. ¹³Er yaper nente yabel anne som habobo tatame rem heyar somsom temente tetane. ¹⁴God Reri Tuma yenbo, er yabel rem er tuma kwomke kwomke wesowen sewurte. Aboyei kwomri tatame rem metmentek, nowsel re yaper tete yabel yuri ek tete.

Yaper wos rem God Reri Kwoborke nente.

(Mak 13:14-23; Luk 21:20-24)

¹⁵God reri kiyi temenem tuma wesowbem tame, reri sig Daniel, re tuma op basrasem. Tame wuri re wos yaperwai God reri Kwoborke raste, er ake re yaper tete tetane. Re etop basrasem. Kem gwor siglow labo, tuma tobo kem heyar habote. ¹⁶Kem reri basrasem wos latek, kem Judia tatame, kem amen kwowke yin tete. ¹⁷Tame re ake maklek ege simente wule re er wos late, re agetage amen yite. Re reri akek tetane wosbas re kap wuren potte. Re epyetage kebesse be potte, eker re kap wuren potte, re yaper kap tete. ¹⁸Tame re nowke temente wete, re er wos late, re agetage amen yite. Re reri akek kap wuren reri wosbas re kap potte. Reri wosbas re epyetage kebesse be potte, eker re kap wuren potte, re yaper kap tete. ¹⁹Er yabel an yenkene ta o yen muk newon abo ta remne pap mette tetane. Rem kebesse agetage be amete tetane. ²⁰Mou tite yabelke er yaper wos re tete wete, kem mapurke amete? Kem Juda, kem op webo. Egesi yabel nem agerbo kwom be yiti. Er egesi yabelke er yaper wos tete, kem mapurke amete? Kem God rene op wemette, er wos re mou tite yabelke kap tete, egesi yabelke kap tete. Kem rene etop wemette. ²¹Er yabel nugwape yaper wos tete tetane. Kiyi opkap yaper wos be temenem. Kiyisape God re nowsel nenen yan gwopte mere,

opkap yaper wos kiyi op be tem. Er yaper wos legete, sene opkap be tete. ²²Er yabel God re be teregte wem, aboyei tatame rem saiwote wem. God re reri tatame remne habom, eker yuri re er yabel teregte tetane.

²³Er yabel tatame rem kemne op wete. Ekla. Gwor Krai eter. Rem op wete, remri tuma kem kap omuteke mette. Remri wete tuma et yikoko tuma. ²⁴Nugwape tame rem yan kemne yikokon op wete. An Krai. An God Reri Tuma wesowbo tame. Op wete. Er yikoko tame rem kitimenakene bukri wos nente, rem op habote. An kitimenakene bukri wos nente, God reri omuteke habobo tatame rem ari yikoko tuma omuteke mette. Etop habote, God reri omuteke habobo tatame rem remri wete tuma omuteke be mette. God rene omuteke be habobo tatame rem remri tuma omuteke mette. ²⁵Yuri tete wos an kemne kiyi wesowye, eker yuri er wos tete, kem sanete, kem kap omuteke mette.

²⁶Tatame rem kemne yikoko tuma op wete. Krai re tamekene bo emik tetane. Rem op wete, kem kap yin late. Rane rem op wete. Krai re er ake purik berastene. Op wete, kem remri tuma kap mette. ²⁷An More Tame Tem Tame. Yuri an sene yate yabel kerem, aboyei nowselri tatamekene kem late. Kem anne pilale abokap etop late. Op wem.

²⁸Jisas re remne sikur sakur tuma sene op wem. Tame kupa rastene emi kware rem eipye yan etek sibo. Jisas re op wem. Etopkap, Krai re eipye yan tatame yaper remne tuma nente tetane.

Krai re yuri sene yate tetane.

(Mak 13:24-27; Luk 21:25-28)

²⁹Er yabelri yaper nente wos re legetek, agetagewai yabel re neirkap tektete, liyp te wula be pete, sow rem nelke yesen yerkwutete. Nina yate, nelri wos rem aboyei yesen kirkena yakena yite. ³⁰Etop tetek, kem nelke pul ek late, aboyei nowselri tatame rem aken me kirate. Sene an More Tame Tem Tame, an sene ek yate. An nelri gwanke yate. An kitimena bukriekene yate, hadebaswaikene yate. ³¹Sene God reri kwomri tame re puw tetek, an God reri kwom tame remne kwomke kwomke werasen yite. Weiwar yokwo, yeiwar yokwo, yale yokwo, yow yokwo rem etek yite, rem God reri lebam tatame remne panen yan wuriwouke wurte.

Guwb elbu tuma.

(Mak 13:28-31; Luk 21:29-33)

³²Kem guwb elbu habote. Guwb elbu walku yerbo, kem op webu. Nabe berabo. ³³Ari kiyi wem tuma et etopkap. Ari weye tumakap etop tete, kem habote. Ari yate yabel matnaye. ³⁴An kemne sekeneker webu. Gwopte tetane tatame rane rem be samente tetane, ari weye wos rem ek late tetane. ³⁵An kemne webu. Nelkene selkene legete tetane. Ari tuma re som temente tetane.

Jisas reri yate yabel tatame rem be mettene.

(Mak 13:32-37; Luk 17:26-30,34-36)

³⁶Ari yate yabel tatame be wuri mettene. God reri kwom tame rem be mettene. Aren, an God Reri Yen, an be mettene. Ari Apiy God eterwou re mettene. ³⁷Kiyi Noa reri temenem yabel tatame remri nenbemkap ari sene yate yabel tatame rem etop sene nente. ³⁸Kiyi ok bukri be yamenemke, er yabel tatame rem God rene omuteke be habobem. Rem nowselri woswou habobem, rem awos abem, rem ta panebem, etopwou habobem. Rem God rene be habobem. Rem etop nenbem, sene Noa re pere bukri wuri teyen ek warem. ³⁹Er tatame rem ok bukri yate be habobem. Yuri ok bukri yan kwusyewom, rem ab saiyewom. An More Tame Tem Tame, ari sene yate yabel tatame rem nowselri woswou habobet, rem awos ate, ta panete, etopwou habobet. ⁴⁰Er yabel tame pes rep now yaku nenbet tetane, an yate, wuri an panen yite, wuri an etek mesegente. ⁴¹Ta pes rep awos nenbet, wuri an panen yite, wuri an mesegente. ⁴²Etopkap, kem heyar la. Kap be yabel Haneyen re yate? Nem be mettene. ⁴³Kem habote. Ake mutame re mette, bisi a tame re yate, re be tuknate. Bisi a tame re yate, ake mutame re rene keikerete, er tame re reri wosbas bisi be potte. Otkap, ari sene yate yabel kem be mettene. Eker kem heyar kowen lakerebet. ⁴⁴Etopkap kem anne omuteke som habobet. An More Tame Tem Tame. Kem kap op habote. Gwopte re be yate. Etop habote yabel er yabel an yate.

⁴⁵Purerekene yaku yenbo nenbo tame rem gwopkap nente. Tame reri keryen yen re rene op wete. Ne ari yaku nen tame remne lakerete. Ne awoskene tokwokene remne newote. ⁴⁶Lakere tame re op nente, keryen yen re yin sene yan lan op wete. Ne ari wem yaku yenbo nenye. Op wete, yaku lakere tame re metekwaste. ⁴⁷Keryen yen re lakere tame reri yaku yenbo late, re rene op wete. Ari sene yate yabel ne etop habon yaku yenbo nenem, eker an nene yaku yenbo newote, ari nugwape wosbas ne lakerete. ⁴⁸Yaku yaper nen tame rem gwopkap nente. Tame re op habote. Ari keryen yen re yin sene epye be yate tetane. ⁴⁹Op habote, re reri yaku nen tamesip remne paku pebet. Sene re yin ok yaper abo tame remkene sin okkene awoskene etop abet. ⁵⁰Er tame re reri keryen yen re yate yabel be habobet, keryen yen re ek yate. ⁵¹Sene yate, re rene yaper nente tetane. Re rene werasen yin yikoko tame etemkene tete tetane. Rem etek tete, rem mus mette, rem kenakem kirabet, rem ker webet tetane.

Muyensi yen ta letpeis etemne sikur sakur tuma.

25 ¹Jisas re wem. God re kwom panen site yabel re gwopkap. Ta letpeis rem remri lam poten sen ek yim. Tame wuri re ta panete nenem, rem rene lan panen yate yim. ²Ta letrane rem wuribaikene

temenem, agerbo ta letrane rem wuribai purerekene bo. ³Wuribaikene bo ta rem lamwou sen yim. Rem lam ok kirkir be sen yim. ⁴Wuribaikene ta rem lamkene okkene sen ek yim. ⁵Ta panete tame re agetage be yamenemke, ta rem kowen le gwus yan tuknam.

⁶Neir borke tame wuri re op tem. Ta panete tame re yabo. Kem rene yin panen yate. ⁷Op metemke, ta rem wayen sin remri lam yarem. ⁸Wuribaikene bo ta rem wuribaikene ta remne op wem. Kem keremri lam ok tep nemne newote. Nemri lam okkene bo, lam saye. ⁹Rem sein op wem. Yehow. Gwor ok nemne kebese be tebo. Kem yin kena tupate. ¹⁰Rem ok tupate yimenemke, ta panete tame re ek yam. Rene kowmenem ta rem rene panen rem ta pane kisbo awos ate akek wurem, rem eru kitkerem.

¹¹Yuri ok tupate yim ta rem sene yan op wem. Haneyen, ne nemne eru late. ¹²Re remne wemetem. Kem yike? An kemne be latene. ¹³Op wemke, Jisas re reri anepoi tame remne lan op wem. Ari sene yate yabel kem be mettene, eker kem heyar kowte.

Yaku nen tame mur sikur sakur tuma.

(Luk 19:11-27)

¹⁴God re kwom panen site yabel re gwopkap. Keryen yen wuri re reri kwom mesegenen genek yim. Yite nenbem, re reri yaku nen tame remne wen yan remne yaku newom. ¹⁵Re remri nenbokap kiyi habon remne yaku ek newom. Tame wuri rene re 5,000 kel newon op wem. Gwor kel ne yaku yenbo nente. Tame wuri rene re 2,000 kel newon etopwou wem. Agerbo tame rene re 1,000 kel newon etopwou wem. Op nenen re ek yim. ¹⁶5,000 kel pot tam tam re yin kel pot yaku nenem, re sene degerbekene kel poten bowgem, reri semenem kel et 10,000 kel. ¹⁷2,000 kel pot tam tam eter mere re kel pot yaku nenen sene re degerbekene kel poten sene bowgen et 4,000. ¹⁸1,000 kel pot tam tam re kel pot yaku be nenem. Re sel mei peren kel etek berasem.

¹⁹Nugwape nabe pot tam tam, yuri keryen yen re sene yamke, re yaku nen tame remri yaku late wem. ²⁰5,000 kel pot tam tam re yan op wem. Keryenyen, kiyi ne anne 5,000 kel newom. An kel pot yaku nenem, an degerbekene 5,000 kel poten bowgem. Op wemke, re keryen yen re reri semenem 10,000 kel etop newom. ²¹Keryen yen re rene op wem. Ne yaku yenbo nenem. Ne yaku nen tame yenbo. An nene newom kel ne yaku heyar nenem, yuri an nene nugwape was lakerete tame wen tete. Ne ari akek tete, nem metekwaste. ²²2,000 kel pot tam tam re yan op wem. Keryen yen, kiyi ne anne 2,000 kel newom, an kel pot yaku nenem, an degerbekene 2,000 kel ek poten bowgem. Gwor 4,000 kel et neri. Ne opu pot. ²³Op wemke, keryen yen re op wem. Ne yaku yenbo nenem. Ne yaku nenem tame yenbo. Kel eisow ne yaku heyar nenem, opkap yuri an nene nugwape was newon lakerete. Ne ari akek temente, nem okbop tete.

²⁴1,000 kel potem tame re yan op wem. Keryen yen, ne beratake tetane, eker an nene akbo. Now agerbo tamek awos nanekwobo, ne ermetke yin poten abo. Sel agerbo tamek awos supa rasbo, ne ermetke poten abo. ²⁵An nene akem, neri newom kel an sel meike peren rasem. Neri 1,000 kel gwor. Ne sene potte. ²⁶Keryen yen re sein op wem. Ne yaku nen tame yaper. Ne yaku pwoibo tame. Ari nenbokap ne lam. Ne kiyi weye. An agerbo tameri nowri awos poten abo. An agerbo tame reri rasbo awos poten abo. ²⁷Ari kel ne kel akek raste wem, kel re sene nugwape tete wem. Op nente wem, an sene yan ari kel degerbekene sene potte wem. ²⁸Rene newom kel kem sene poten 10,000 kel setene tame rene newote. ²⁹Woskene tame, purerekene tame remne an kupakene sene newote, rem nugwape sete. Tame rem be wos, be purere wuri be temente, remri temente eisow wos o eisow purere an sene potte. ³⁰Er yaku nen tame yaper rene kem lelepitite, re op yokwo wuren kerneirke yin tete. Re mus mette, re kirabet, kerwebete tetane. Keryen yen re op wem.

More Tame Tem Tame re tatame remne se pete.

³¹Jisas re remne wem. An More Tame Tem Tame. Yuri an keryen yenkap sene yate, God eter, reri kwom tame etem, rem ari sig bukre wete. An God reri kwom tame remne panen yate, an keryen yen reri wolbayek site, tatame remri tuma mette. ³²Aboyei nowselri tatame rem yan wuriwouke wurte, an remne se pete, remne giri pes pekate. Sipsip por lakerebo tame rem sipsip por remne kena yite webo, meme remne kena yite webokap, an tatame remne etopwou nente tetane. ³³An sipsip por remne ari let mame yokwok wen tetete, meme remne ari let giriy yokwok wen tetete. ³⁴Op nente, let mame yokwo tetemente tame remne an op wete. An Keryen Yen. Kem tatame yenbo. Ari Apiy re kemne yenbo nenem, eker kem anne yate. God re kemne newote wos yenbo kem yan potte. Kiyisape God re nowsel nenmenem, re er wos reri yen kerkun er wos reri kwomke mesegenem. ³⁵Bupo boker. Kem anne yenbo nenem. Kiyi an sikwoi sabem, kem anne awos newon abem. An ok segebem, kem anne ok newon abem. An yatamekap temenem, kem anne kemri akek panen yibem. ³⁶An matekene bo, kem anne mate newobem. An yaper metbem, kem anne heyar nenbem. An ake yaperke temenem, kem anne lasyabem. ³⁷An remne op wete. Tatame yenbo rem tuma sein op wete. Haneyen, nem nene awoskene okkene be newon abem. ³⁸Nem nene neremri akek be panen yibem, nene mate be newobem. ³⁹Nem nene heyar be nenbem, nene be lasyibem. ⁴⁰Rem op wete. An Keryen Yen, an remne sein op wete. An kemne webo, ari weyekap ari gesmase remne kem etop nenbem. Anne omuteke habobo sigkene bo tame eisow kem remne etop nenbem. Kem remne heyar nenbem, kem anne kirkir heyar nenbem. An remne etop wete.

⁴¹Sene an ari let giriy yokwok tetemente tatame remne op wete. Kem anne mesegenen yite. God re kemne magel taibo. Kem ker kwomke yite. Et kemri kwom. Er ker re be sabo. Kiyisape God re er kwom nenen op wem. Satan eter, reri anepoi tame etem, rem etek tete tetane. ⁴²Bupo boker. Kiyi an sikwoi sabem, kem anne awos be newobem. An ok segebem, kem anne ok be newobem. ⁴³An yatamekap temenem, kem anne kemri akek be panen yibem. An matekene bo, kem anne mate be newobem. An yaper metem, kem anne be labem. An ake yaperke temenem, kem anne be lasyabem. ⁴⁴Rem sein op wete. Haneyen, makapke nem nene lam, ne sikwoi sam, o ok segem? Nem nene be lamenem. Makapke nem lam, ne yatamekap. Nem be lamenem. Makapke nem lam, ne matekene bo? Makapke nem lam, ne yaper metem? Makapke nem lam, ne ake yaperke temenem? Nem nene be lamenem. ⁴⁵Op wetek, an Keryen Yen, an remne sein op wete. Kem ari eisow yen, gesmase remne kwobo be labem, kem arenne mere kwobo be labem. ⁴⁶Op wetek, er tatame rem yin kwom yaperke yin temente, rem mus som metbet tetane. Tatame yenbo rem kwom yenbok som heyar temente tetane. Jisas re etop wem.

Jisas re mus meten sam, re sene wayen sim.

(Sapta 26–28)

Taresi tame rem Jisas rene pen sate tuma natobom.

(Mak 14:1-2; Luk 22:1-2; Jon 11:45-53)

26 ¹Jisas re er tuma ab wekeipen re reri anepoi tame remne op wem. ²Kem met. Yabel pesketwou tete, awos bukri ate yabel tete tetane. Er awos abo yabel nem op webo, God Re Israel Remne Isip Peiktame Remri Letke Sene Potem Yabel. An More Tame Tem Tame, er yabel rem anne keikeren me kwuren peikkeren an sate. Op wem.

³God Reri Kwoborri yaku nen tame remri keryen yenkene Juda remri keryen tamekene rem wuriwouke sin tuma namrem. God Reri Kwoborri yaku nen tame remri keryen yen reri sig Kaiafas. Rem reri akek wurem. ⁴Remri namrem tuma gwor. Rem Jisas rene elen berasen yin keikeren rene pen sate. ⁵Rem op wem. Awos ate yabel nem rene kap keikerete. Nugwape tatame rem awos ate yam. Nem rene keikerete, rem kap late, rem kap muwete, rem kap eike ten naite.

Ta wuri te Jisas reri tarek kwar sirem.

(Mak 14:3-9; Jon 12:1-8)

⁶Jisas re Betani kwomke temenem, re kiyi numa pe tame, Saimon, reri akek temenem. ⁷Etek temenem, ta wuri te pak nenem gin sen yam. Gin

et kwar yenbo, tokwo bukrek tupabem kwar yewomenem. Jisas re awos tiyke sin abem, te yan kwar Jisas reri tarek sirem. ⁸Reri anepoi tame rem etop lam, rem pap yoken op wem. Berke er kwar te bupo me sirye? ⁹Er kwar et tokwo bukrek. Er kwar te kelke natokwo tupate weye, kel te wosbaskene bo tatame remne newote weye.

¹⁰Jisas re remri tuma meten re remne op wem. Kem berke et ta tene opkap tuma bukrek webo? Te anne yenbo wos nenye. ¹¹Wosbaskene bo tame rem keremkene som temente, kem remne tewok tewok kebese yenbo nente. Aren, an kemkene sou be temente tetane, eker te anne yenbo wos nenye. ¹²Tame sabo wule, kem tame kupa kwar peruwbo. An be satene, gwor ta te er kwar ari weske sirye. Yuri an sate, rem ari kupa pertaite. Te etop eker mukuwtekye. ¹³God Reri Tuma Yenbo tatame rem nugwape nowselke yin wesowtek, gwor ta teri senyekap rem kirkir wesowte.

Judas re Jisas reri peiktame remkene tuma natobon op wem. An kemne Jisas rene peterate.
(*Mak 14:10-11; Luk 22:3-6*)

¹⁴Er yabel Jisas reri anepoi tame remri wuri, reri sig Judas Iskariot, re yin God reri Kwoborke yaku nen tame remri keyen yen remkene tuma natebom. ¹⁵Re remne op wem. Kem Jisas rene keikerete wem, an kemne Jisas rene keikerete kelow peterate, kem anne be wos newote? Op wemke, rem rene kel tame wuriri ok letpeis newom. ¹⁶Re yin Jisas rene keikerete kelow sopem.

Jisas re reri anepoi tamekene God re Israel Tatame Remne Isip Remri Letke Sene Potem Yabelri awos am.
(*Mak 14:12-21; Luk 22:7-14,21-23; Jon 13:21-30*)

¹⁷Juda tatame rem Yiskene Bo Geil Abo Yabelke Jisas reri anepoi tame rem yan rene op wem. God Re Israel Tatame Remne Isip Remri Letke Sene Potem Yabelri awos nem mak nerete? ¹⁸Re remne wem. Kem yin kwom sagke wuren ari kiyi wem tame rene lasyite. Kem rene op wete. Tuma Peikbo Tame re op weye. Ari yabel et matnaye. An ari anepoi tame remkene nem God Re Israel Tatame Remne Isip Remri Letke Sene Potem Yabelri awos ate, nem neri akek ate. ¹⁹Anepoi tame rem reri wem tumakap rem etop yin nenem, rem God Re Israel Tatame Remne Isip Tame Remri Letke Sene Potem Yabelri awos nerem.

²⁰Perpe Jisas re yan anepoi tame remkene sin abem. ²¹Jisas re remne op wem. Kemri tame wuri re anne yena tete. ²²Op wem, anepoi tame rem pap yaper ten op habo op habom. Rem wulare wulare rene op wemetem. Haneyen, kap aren? ²³Jisas re sein op wem. Nes tame wuri rekene nes ware let wurik pete warte, er tame re anne yena tete tetane.

²⁴God reri basrasem siglow et anne op wem. More Tame Tem Tame rene rem pen sate tetane. Op wem. Tame wuri re anne yena tete, re mus bukremette. Nawo te rene be wurte wem, et yenbo. ²⁵Judas re Jisas rene, remne peterate, re rene op wem. Tuma Peikbo Tame, kap ne anne webbo? Jisas re sein op wem. Neri weye tuma et sekene.

Jisas re geilkene wain okkene anepoi tame remne newon am.

(Mak 14:22-26; Luk 22:14-20; 1 Korin 11:23-25)

²⁶Rem abemke, Jisas re geil poten God rene wese an belokteyewon re anepoi tame remne newopiti pete yan op wem. Gwor geil et ari om. ²⁷Sene re ok ware wuri poten God rene wese an remne newon op wem. Kem aboyei, kem gwor ok ate. ²⁸Gwor ok et ari nep. Rem anne pen sate, ari nep yerte, et tatame remne peteran mukuwtekte, God reri natobom tuma et sekene tete. God re nugwape tatame remri wule yaper poten septite. Op nente, re er tatame remne wete. Kem ari tatame. ²⁹An kemne webbo. Gwor wain ok an nowselke temente, an sene be ate. Yuri an Apiy God reri panen si kwomke temente, an agerbo ok yenbo keremkene etek ate. ³⁰Op wemke, rem sekwo wuri lomun rem wurakwuten Oliv Kwowke yin yaukwutem.

Jisas re Pita rene op wem. Keraket tete, ne anne magel taite.

(Mak 14:27-31; Luk 22:31-34; Jon 13:36-38)

³¹Jisas re remne wem. Kiyiri tame rem God Reri Siglowke basrastene tuma op wem. God re sipsip por lakerebo tame rene pete, sipsip por rem amekiren yikwute yakwutete. Op basrasem, gwopte neir kem etop nente. Kem aboyei, kem anne magel tayen amen yikwutete. ³²An sate, an sene wayen site, an Galili yokwok kiya temnan yite. Yuri kem anne tiptuwu lasyate. ³³Pita re op metem, re rene op wem. Aren, an nene magel be tayen amen yite. Nugwape tame rem etop nente, aren an op be nente. ³⁴Jisas re rene op wem. Pita, an nene sekene webbo. Gwopte neir kwokwo be wemente, tewo mur ne ari sig neste. ³⁵Pita re sein op wem. An neri sig be neste. An nerenkene sate, et yenbo. An be akte. Op wemke, anepoi tame aboyei rem etopwou kirkir wem.

Jisas re Getsemani nowke yin God rekene tuma namrem.

(Mak 14:32-42; Luk 22:39-46)

³⁶Jisas re reri anepoi tamekene rem Getsemanike yin re remne op wem. Kem gwotek simen. An up yokwok yin God rekene tuma namrete. ³⁷Op wemke, re Sebedi reri yen peskene Pitakene remne panen rem etop yim, re pap yaperwai meten remne op wem. ³⁸Ari pap yaperwai teye. Wuribai ari an nenewayelaweiuo. Kem gwotek temente. Kem kap tuknate. ³⁹Op wemke, re opre kera yin selke keipe keipe waren tuknan

Apiy God rene op wem. Apiy, an nene wemetbo. Et neri wos. An selbo, anne yaper nente wos et anne be yate, an mus bukre be mette, et yenbo. Ari selbokap ne kap nente. Neri selbokap ne etopwou nente.

⁴⁰Re wayen yan lam, anepoi tame rem tuknamenem. Re remne teren Pita rene op wem. Mapurke kem tuknatene? An kerakap yin teye, kem anne be sin lakereye. ⁴¹Kem kap tuknate. Kem God rene wemette, Satan re kemne be keikerete, kem heyar temente. An mettene, kem tuknate muweye. Kemri wuribai kem God rekene tuma namrete selbo. Sene kem wesom teselye, kem tuknaye.

⁴²Re reri kiyi temenem emi sene etek yin Apiy God rekene tuma sene namrem. Re op wem. Anne yaper nente wos anne be yate, et yenbo. Nereri wos. Neri selbokap ne etop nente. ⁴³Op wemke, re sene yan lam, rem sene legus yan rem tuknamenem. ⁴⁴Re remne sene mesegenen yin har rekene sene tuma namrem. Tewo murwe kiyi wem tumakap re etopwou har rene sene wem. ⁴⁵Sene wem, re tame mur remne sene yin remne op wemetem. Kem som tuknatene? Metye. An More Tame Tem Tame, anne keikeren panen yite tame yaper rem yan meknik teye. ⁴⁶Kem opu wayen si. Nem remne yin late. Anne yena ten peterate tame re meknik yan teye.

Rem Jisas rene keikeren panen yim.

(Mak 14:43-50; Luk 22:47-53; Jon 18:3-12)

⁴⁷Jisas re som webemke, reri anepoi tame remri wuri, Judas eter, re nugwape tamekene yam. Rem wor paku kirkir setermenem. God Reri Kwoborri yaku nen tame remri keryen yenkene Juda remri keryen tamekene rem er tame remne werasem, rem Jisas rene keikerete yam. ⁴⁸Kiyi Judas re er tame remne op wem. An tame wuri rene ragiy boite. Er tame rene kem keikerete. ⁴⁹Judas re Jisas rene pir wen ragiy boyem. ⁵⁰Jisas re rene op wem. Tametiy, neri nente yawo wos ne agetage nente. Op wemke, tame rem yan rene keikerem.

⁵¹Tame wuri re Jisas rekene temenem, re reri arep poten God reri Kwoborke yaku nen tame remri keryen yen reri yaku nen tame rene reri wan arepke bokekunem. ⁵²Jisas re lan op wem. Arep ne arep yewobo buske sene yewo. Wor paku naibo tame remne agerbo tame rem remne wor pakuk pen sate. ⁵³An Apiy rene wemettek, ari tuma agegekene re reri kwomri tame nugwapewai remne weraste, rem anne ei werate. An op be wemette. ⁵⁴Rem anne keikeren panen yin pen sate nenbokap, kiyiri tame rem kiyi etop basrasem. An Apiy rene ei wura tame wemette, remri kiyi basrasem tuma et sekene be tete. Eker an rene be wemette, rem anne ei be werate.

⁵⁵Jisas re rene keikerem tame nugwape remne op wem. Kem anne potte yawo, kem bisi a tame potbokap yawo. Kem wor paku kirkir sen ek

yawo. Mapurke kem etop yawo? An bisi a tame bo. Aboyei yabel an God reri Kworborke wuren sin kemne tuma wesowbem. Opkap kem anne etek kiyi be keikerem? ⁵⁶Kemri nenbokap kem bupo boker nenbo. Kiyiri tame remri basrasemkap, kem etopwou nenbo. Op wemke, reri anepoi tame rem rene mesegenen amen yim.

Saberawiykene Tame rem Jisas rene tuma nenem.

(Mak 14:53-65; Luk 22:54-55,63-71; Jon 18:13-14,19-24)

⁵⁷Jisas rene keikerem tame rem rene panen yim. God Reri Kwoborri yaku nen tame remri keryen yen, Kaiafas, reri akek panen yim. Moses Reri Wule peikbem tame etem, Juda remri keryen tame etem rem etek wuriwouke simenem. ⁵⁸Rene panen yibem, Pita re remne kaike tiptuwumenem, Kaiafas reri akek yam. Re makelek sin nause yen remkene etek simenem. Rem Jisas rene nente wos late kowen simenem.

⁵⁹God Reri Kwoborri yaku nen tame remri keryen yenkene Saberawiykene Tamekene rem tame wuri sopem. Yike tame re Jisas rene tuma yikokote, rem Jisas rene ek pen sate. Etopkap tame rem sopem.

⁶⁰Nugwape tame rem yan rene tuma yikokom, rem tuma wuriwou be wem. Rem agerbo agerbo tuma wem. Eker keryen yen rem rene pen sate tuma tobo be wuri metem. Sene tame pes rep yan op wem. ⁶¹Er tame re kiyi op wem. An God Reri Kwobor berayewon sene yabel murke an sene kebese nente. Kiyi re op wem.

⁶²God reri Kworborke yaku nen tame remri keryen yen re teten Jisas rene op wem. Berke repri weye tuma ne tuma sein be weba? ⁶³Jisas re tuma be wuri wem. Re tuma ribo tem. Keryen yen re rene sene yaye op wem. Ne nemne wete. Ne kap yikokote. Ne yikokote, Hevenke tetane God re etop mette. Ne kap God eter lebam tame? Kap ne God Eterri Yen o bo? Ne opu sein we. ⁶⁴Jisas re sein op wem. Ne tuma sekene weye. More Tame Tem Tame, re gwor nowsel mesegente, kem rene be late. Yuri an Hevenke yaute, an keryen yen ten kitimenakene God reri let mame yokwok sitek, kem anne late. Yuri an nelke sene yate, kem anne late. Op wem.

⁶⁵Rem op metemke, keryen yen re pap yokem, re reri tame oub keren pekan op wem. Re God rene tuma yaper weba. Reri weye tuma yaper kem metye. Nem agerbo tame remne reri yaper nenbokap sene be wemette, rem nemne be wesowte. ⁶⁶Kem map habobo? Nem rene berke nente? Rem rene sein op wem. Re yaper weye. Ne rene pen sate, et tuma bo. ⁶⁷Op wemke, rem reri bitmi sablokwo soboyewon rene letke powyek puwburowem. ⁶⁸Rane rem reri bitmi subkeren mesegenen rem rene powyek puwburowpiti pete yan op wem. Ne weba, ne Kraiss, God re nene lebam. Kap et tuma et sekene, ne nemne wete, yike nene peye? Rem rene tame kwuyen etop wem.

Pita re Jisas reri sig yikokon nesem.

(Mak 14:66-72; Luk 22:56-62; Jon 18:15-18,25-27)

⁶⁹Pita re makelek simenem, God reri Kwoborke yaku nen tame remri keryen yen reri yaku nen ta te yan lan Pita rene op wem. Kiyi ne Galili tame, Jisas, eterkene sewurbem. ⁷⁰Op wemke, nugwape tatame rem rene lekkek temenem, re tuma nesen op wem. Aren bo. Neri webo tame an be mettene. ⁷¹Op wem, Pita re wayen opre yin tetemenem, agerbo ta te rene lam, te etek simenem tame remne op wem. Er tame re Nasaret kwomri tame, Jisas, eterkene sewurbem. ⁷²Pita re op metem, re warege puromon op wem. Neri weye tame an rene be mettene. ⁷³Op wem, kerakap ten etek temenem tame rem rene op wem. Et sekene. Ne Jisas reri anepoi tame remri wuri. Jisas re Galiliri tame. Neri namrebo tuma et Galili tatame remri namrebo tumakap. ⁷⁴Op wemke, Pita re tuma nowbke op wem. Re warege puromon op wem. An kemne sekenewai webo. An kemne sekenek be wete, God re anne pete. Kemri webo tame an rene be mettene. Op webemke, kwokwo ek wem. ⁷⁵Wemke, Pita re Jisas reri wem tuma sene ek habom. Jisas re kiyi op wem. Kwokwo be wementek, tewo mur ne ari sig neste. Op sene habomke, re sebera yam, re wuran kenakem kiram.

Rem Jisas rene Pailat reri akek panen yim.

(Mak 15:1; Luk 23:1-2; Jon 18:28-32)

27 ¹Ei berabem, God Reri Kwoborri yaku nen tame remri keryen yen, Juda remri keryen tame rem wuriwouke sin Jisas rene pen sate tuma namrem. ²Rem rene kepke bogen rene Keryen Yen Pailat reri akek panen yim. Pailat re agerbo nowselri tame, sene re Juda tatame remri keryen yen temenem.

Judas re sam.

(Aposel 1:18-19)

³Jisas rene reri peiktame remne peteram tame, Judas, re metem, rem Jisas rene panen yim, rene tuma nenem. Etop metemke, re wuribai sene habom. Sene habolaweyemke, rem rene newom kel re poten God Reri Kwoborri yaku nen tame remri keryen yen remne, Juda tatame remri keryen tame remne sene yin op wem. ⁴Jisas re yaper be nenem. An kemne, rene peteram, an yaper nenye. Kem rene pen sate, kem tame yenbo rene pen sate. Rem sein op wem. Et nemri wos bo. Et neri wos. ⁵Judas re kel God reri Kwoborke septi wurem, sene re yin kep poten wakke tenen kirpen sam.

⁶God reri Kwoborke yaku nen tame remri keryen yen rem God reri akek septi wurem kel poten op wem. Gwor kel et tame pen sate newom kel.

Gwor kel nem God reri Kwoborke tetane kel nem etek kirkir sirte, et yaper. Nem etop nente, nem Moses Reri Wule biragiyete. ⁷Tuma etop namrem, er kel rem poten ou rasbem tame remri sel tupan op wem. Ya tame rem gwor Jerusalem kwomke sate, nem remne er selke pertaite. ⁸Er sel et gwopte som tetane. Rem sel sig op webo. Nep Yerem Sel. ⁹Kiyi temenem tuma wesowbem tame, Jeremaia, reri basrasem tuma et sekene tem. Er sel rem bupo boker be tupam. Jeremaia reri basrasemkap rem etop tupam. Re op basrasem. Juda tame rem op wem. Nem rene tupate. Nem tame wuriri ok letpeis (30) kel poten rene tupate. ¹⁰Er kel rem poten ou rasbo tame remri sel tupate. Haneyen re anne etop nente wem. Jeremaia re op basrasem.

Pailat re Jisas rene tuma wemetem.

(Mak 15:2-5; Luk 23:3-5; Jon 18:33-38)

¹¹Rem Jisas rene Keryen Yen Pailat reri bitmik wen tetem, Pailat re Jisas rene wemetem op wem. Ne Juda remri kwom panen si keryen yen? Jisas re sein op wem. Neren ne etop weye. ¹²Sene God Reri Kwoborri yaku nen tame remri keryen yen etem, Juda remri keryen tame etem rem Jisas rene tuma yaper wem. Jisas re remri tuma yaper metem, re tuma ribo tem, re sein be wem. ¹³Pailat re etop lam, re rene op wem. Kap remri nene nenbo tuma ne be mettene? Berke neri nenem woskap ne remne tuma sein be weye? ¹⁴Jisas re Pailat reri wem tuma sein be wem. Re wanwouke metem. Op nenem, Pailat re danekene sekem.

Pailat re op wem. Kem Jisas rene pen sate.

(Mak 15:6-15; Luk 23:13-25; Jon 18:39-19:16)

¹⁵Aboyei nabe Juda tatame rem God Re Israel Tatame Remne Isip Remri Letke Sene Potem Yabel, keryen yen re pap met wule nenbem, re kwomri tatame remne op wemetbem. Ake yaperke tetane tame wuri rene akwulke wen yite. Kap an yikene wen yite? Kem anne wesowte. Op wemetbemke, rem rene sig wesowbem, re er tame rene akwulke sene wen yibem. Etop nenbem. ¹⁶Er yabel tame yaperwai re ake yaperke temenem, reri sig Barabas. ¹⁷Nugwape tatame rem wuriwouke simenem, Pailat re remne op wemetem. An yikene wen akwulke yite? An Barabas rene wen yite, o Jisas, rem rene Krai webo, an rene wen yite? Kap. Kem anne wesowte. ¹⁸Pailat re etop bupo boker wem. Re metem, Jisas re yaper be nenem, rem rene bupo me pap yokem, rem rene tuma nenem. Eker re Jisas rene werasen akwulke yite selem. Pailat re op habom. Kap rem sene habolaweite, rene sene werasen akwulke yite? Eker re remne etop wemetem. ¹⁹Pailat re tuma sin metbo wolbayek simenemke, reri ta te rene tuma sewaipitin op wem. Ne er tame yenbo rene be woskap nente. Re yaper wos wuri be nenem. Ne rene werasen yite. Neirke an etop nugsu tuknalaye, an pap yaperwai teye. Te rene op sewaipitim.

²⁰God Reri Kwoborri yaku nen tame remri keryen yen etem, Juda remri keryen tame etem rem nugwape tatame remne tuma wen sewurem. Rem op wem. Kem Pailat rene op wete. Ne Barabas rene werasen akwulke yite, Jisas rene pen sate. Kem rene etop wete. Rem etop wem. ²¹Sene keryen yen re remne sene wemetem. An yikene werasen re akwulke yite? Rem sein op wem. Barabas eterne. ²²Pailat re remne wemetem. Jisas, rem rene Kraiis webo, eterne an berke nente? Rem sein op wem. Ne me kwuren peiken rene etek peikkerete. ²³Pailat re op wem. An reri yaper nenem wos be wuri laye. Kem anne wesowte, re be gwule nenem? Op wemke, rem yaye sein op wem. Rene me kwuren peiken pen sate.

²⁴Pailat re op habom. Ari tuma rem be metbo. Remri weye tuma an be nente, rem eike ten naite. Op habomke, re reri let nugwape tatame remri bitmik ok keyan op wem. An rene pen sate muweye. Kem rene pen sate, et keremri woskem. Et ari wos bo. Kem anne ker kap raste. Eker re remri bitmik let ok keyam. ²⁵Etek temenem nugwape tatame rem op wem. Neri weye tuma nem metye. Nerem, nemri yennankene nem op wete. Nem rene pen sam. ²⁶Op wemke, Pailat re Barabas rene akwulke yite werasem. Re ei nai tame remne op wem. Kem Jisas rene kep sekenak wurbote. Sene rem rene mek kwuren peikerete panen yim.

Ei nai tame rem Jisas rene tuma yaper wem.

(Mak 15:16-20; Jon 19:2-3)

²⁷Keryen Yen Pailat reri ei nai tame rem Jisas rene keryen yen reri akek panen wurem, nugwape ei nai tame rem yan tetkukwuryewon rene leklek tem. ²⁸Rem rene yikokon rem reri tame oub lug potem, sene rem keryen yen remri kerap, kupkap tame oub rene woleruwen rem rene wukeyebem. ²⁹Sene rem kwokwolobu poten keryen yen remri tare gurere nenen reri tarek gurureruwem. Rem rene sene yikokon sebo pakukap rene wuri newom, rem rene gulke pan rene tame kwuyen op wem. Ne Juda tatame remri keryen yen. Ne heyar temente. ³⁰Op wemke, rem rene sablokwo kwuspan rene newom paku rem sene poten rene tarek pem. ³¹Rem rene tuma yaper wen mesegenen rem kupkap tame oub sene lug poten reri tame oub sekene rene sene wuruwem. Rem rene panen yin rene me kwuren peikeren pen sate panen yim.

Rem Jisas rene me kwuren peikkerem.

(Mak 15:21-32; Luk 23:26-43; Jon 19:17-27)

³²Rem Jisas rene panen yibem, rene peikkerete me mutame eter re semenem, rem tame wuri, reri sig Saimon, rene lam. Re Sairini kwomri tame. Rem rene neluwen yak rin op wem. Ne Jisas rene kwobo lan rene peikkerete me sen yite. ³³Rem kwow eisowke yawum. Kwow sig Golgota.

Et sig reri tobo et Tame Tare Bai. ³⁴Rem wain okkene sowkaye okkene luwben rene newom, re alawayem, re be am. ³⁵Ei nai tame rem rene mek peikkeren rem reri tame oub wesate, teya lite, yike tame re reri tame oub potte. ³⁶Etop nenemke, rem rene peikkerem emik sin lekkek tebem. ³⁷Rem me wulale wuri poten tuma etek basrasen reri tare ya yokwok peikkerem. Remri rene nenem tuma rem op basrasem.

GWOR JISAS. RE JUDA ETEMRI KERYEN YEN.

Op basrasem.

³⁸Sene rem bisi abem tame pes repne me kwuren peiken peikerem. Wuri rene rem Jisas reri let mame yokwok teteruwem, wuri rene reri let giriy yokwok teteruwem. ³⁹Jisas re etek peikkeremenem, tatame rem er kelowke yi yabem, rem rene lan tame kwuyebem, tare kwarbem. ⁴⁰Rem op webem. Ne kiyi op wem. An God Reri Kwobor berayewon yabel murke sene nente. Op wem. Rem rene op wem. Ne God Eterri Yen, ne kworer kwobo late, ne me mesegenen sene yerte. Rem rene tame kwuyen etop webem. ⁴¹God Reri Kwoborke yaku nenbem tame remri keryen yen, Moses Reri Wule peikbem tame etem, Juda remri keryen tame etem mere, rem tame kwuyen op wem. ⁴²Kiyi re tatame remne kwobo labem, gwopte re kworer kebese be late. Re kiyi wem. An Juda remri keryen yen. Re me mesegenen yertek, nem lan op wete. Et sekene, re Keryen Yen. ⁴³Kiyi re wem. An God Eterri Yen, God re anne kwobo late. Op webem, gwopte nem late. Kap God re rene kwobo late o bo? Rem op webem. ⁴⁴Bisi abem tame pes, repne me kwuren peiken peikkerem tame pes, etop mere rep rene etopwou tame kwuyebem.

Jisas re sam.

(Mak 15:33-41; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30)

⁴⁵Yabel nina let kere temenemke, nowsel neir tektekwunem, yabel sene ek pasem. ⁴⁶Yabel sene ek paste nenbem, Jisas re remri tumak yaye op tem. Eli, eli, lema sabaktani. Er tuma tobo re gwop. Ari Apiy God, ne berke anne mesegenye? ⁴⁷Op wemke, rane tame rem etek meknik temenem, rem reri wemkap kebese be metem, rem op wem. Metye. Re kiyi temenem tuma wesowbem tame, Elaija, eterne kap tebo. ⁴⁸Remri tame wuri re amen yan yam owb poten sen yan kwole yabem wain okke sokwunen keyen gwonik leyen Jisas rene ate sen tetem. Jisas re ate muwem. ⁴⁹Rane tame rem op wem. Wai. Nem late. Kap God reri kiyi temenem tuma wesowbem tame, Elaija, re rene kwobo late yerte o bo? ⁵⁰Jisas re tewo wuriwou taye yaye piten reri wow kworer werasen yin re ek sam.

⁵¹God Reri Kwobor eismenem mate re ya yokwok pekan yeren kelare kelare tem. Nina buk्रे yam, pa buk्रे rem borke pekam. ⁵²Sele mei nugwape rem tagwoyewom, God reri kiyi sam tatame nugwape rem wow

sene poten rem sele mei mesegenen yim. ⁵³Yuri Jisas re sele mesegenen sene wayen sim yabel, sele meike wayem tame rem Jerusalem kwomke yim, nugwape tatame rem remne etek lam.

⁵⁴Ei nai tamekene remri keryen yenkene rem Jisas rene lekkek temenem, rem ninakene agerbo woskene lam. Rem kenakem aken op wem. Sekenewai. Er tame re God Eterri Yen. ⁵⁵Rane ta rem kaike kera teten labem. Kiyi Jisas re Galili mesegenen yam, er ta rem rene sumowen yan rene kwobo labem. ⁵⁶Er ta remri wuri te Makdala kwomri Maria. Wuri te agerbo Maria, Jemskene Josepkene etepri nawo. Wuri te Sebedi reri yen pes repri nawo.

Jisas reri kupa rem pa purik rasem.

(Mak 15:42-47; Luk 23:50-55; Jon 19:38-42)

⁵⁷Perpe Arimatea kwomri tame, kelkene tame, re yam. Reri sig Josep. Re Jisas reri tuma omuteke habobem tame. ⁵⁸Re Pailat rene yin Jisas reri kupa potte rene wemetem. Pailat re kirkir tem, rem Jisas reri kupa Josep rene newom. ⁵⁹Josep re poten wulkap mate agerke leirasem. ⁶⁰Leirasen sen yim, Josep reri yeki nenem pa puri rem kupa etek rasem. Rem pa bukrek gelkwun yan pa puri eru rageren rem akwulke sene yim. ⁶¹Makdala kwomri Maria te agerbo Mariakene rep etek pa puri meknik sin lakerebem.

Ei nai tame rem sele lakerebem.

⁶²Jisas re samke, kwokwos God reri Kwoborke yaku nen tame remri keryen yenkene Farisi tamekene rem Pailat rene lasyin op wem. ⁶³Haneyen, nem tuma wuri haboye. Kiyi er yikoko tame, Jisas, re temenem, re op wem. An sate, yabel mur tetek, an sene wayen site. Re op wem. ⁶⁴Ne kirkir wete, ei nai tame rem yin yabel mur sele lakerebet. Jisas reri anepoi tame rem kap yan reri kupa bisi kap poten tatame remne kap op yikokote. Jisas re selek sene wayen sim. Rem op yikokote, et kiyi yokokom tuma teitkwunte tetane. ⁶⁵Op wemke, Pailat re op wem. Kem ei nai tame remne panen yite, rem sele heyar lakerebet. ⁶⁶Rem remne panen yin sele rem heyar ragerem. Rem yop lekten etek rasuwem, rem ei nai tame remne wen lakerebem.

Jisas re sene wayen sim.

(Mak 16:1-10; Luk 24:1-12; Jon 20:1-18)

28 ¹Juda tatame remri Egesi Yabel kiyi temke, ei berabemke, Makdala kwomri Maria, agerbo Maria tekene rep sele late yim. ²Yibemke, nina ek yam, God reri kwomri tame wuri re nelke yan yerem. Re pa puri eru ragermenem pa gelkwunen re pa luwke simenem. ³Er tame reri bitmi oknelkap malebem. Reri tame oub et wulkapwai. ⁴Er

sele lakerebem nause tame rem rene lam, rem aken polpolen selke waren tuknateren sa tamekap tem.

⁵Ta rep yam, God reri kwomri tame re repne op wem. Kep mane akte. An metye. Mek kwuren peiken peikkerem Jisas rene kep late yawo. ⁶Re gwor be tetane. Re sene wayen siye. Kiyi re op wem. An sate, an sene wayen site. Reri wem tumakap re etop nenem. Re wayen siye. Kep opu yan la. Reri kupa rasem emi kep late. ⁷Kep agetage sene yin reri anepoi tame remne op wete. Re selek sene wayen sim. Re Galili yokwok kemne temnas yim. Kem rene etek yin late. Kep etop wesowte.

⁸Op wemke, ta pes rep akem, rep sele mesegenen amen yim. Rep akem, rep okbop kirkir tem. Op temke, rep anepoi tame remne wesowte yim. ⁹Yibem, Jisas re repne kelowke lan repne pir wem. Rep op metem, rep gulke pan reri tewo keren rene lom yokwom. ¹⁰Jisas re repne op wem. Kep mane akte. Kep yin ari mase remne op wete. Kem Galilike yite, kem anne etek late. Op wete.

Ei nai tame remri wem tuma.

¹¹Ta pes rep yibemke, sele lakere ei nai tame rem kwomke sene yim. Rem God reri Kwoborke yaku nen tame remri keryen yen remne remri lam wos wesowem. ¹²God Reri Kwoborri yaku nen tame remri keryen yenkene Judari keryen tamekene rem er tuma namrem. Rem ei nai tame remne kel nugwape newon op wem. ¹³Kem tatame remne tuma yikokon op wete. Neir nem tuknamenye, Jisas reri anepoi tame rem yan reri kupa bisik potye. Tatame remne kem etop wesowte. ¹⁴Kemri keryen yen re etop mette, re eike tetek, nem rekene namrete, re kemne be pete. Rem op wem. ¹⁵Nause tame rem kel poten keryen tame remri wem tuma rem tatame remne etop yikokom. Juda tatame rem er tuma omuteke habom. Gwopte mere rem som omuteke metbo.

Jisas re reri anepoi tame remne yaku newom.

(Mak 16:14-18; Luk 24:36-49; Jon 20:19-23; Aposel 1:6-8)

¹⁶Jisas reri anepoi tame, letpeis wuri kere tame, rem Galilike yim, rem Jisas reri wem kwowke yin yawum. ¹⁷Rem Jisas rene lam, rem rene lom yokwom. Rane rem wuribai pes ten op habom. Kap gwor tame re Jisas o re agerbo tame? ¹⁸Jisas re mekni yan remne op wem. God re anne kitimena newom, an nowselkene nelkene kwom panen site. ¹⁹Eker kem yin nugwape nowselri tatame remne ari tuma remne wesowte. Rem ari tame tete, kem remne okke tirmunte, kem Apiy reri sig, ari sig, God Reri Wow reri sigkene wen remne okke tirmunte. ²⁰Ari kemne wesowem tuma kem tatame remne wete, rem er tuma meten nente. Tuma wuri kem kap serte. An kemne be mesegente. An keremkene som temente tetane. Nowselkene nelkene yaper tete yabel an keremkene som temente tetane.